

SZÁMÍTÁSTECHNIKA

NEMZETKÖZI INFORMATIKAI HETILAP XI. ÉVFOLYAM 5. SZÁM 1996. JANUÁR 30. ÁRA: 98 FORINT

Erre való a hálózat

Leggyakrabban levelet szokunk küldözgetni a számítógépes hálózaton. Cikkünk azt mutatja be, hogy a Novell mi módon képzelte el saját levelezőszoftverét. Dokumentumkezelő, munkacsoportos és egyéb szolgáltatásával a GroupWise 4.1a jócskán túltesztelt a minimális elvárásokat

4., 17. oldal

Világstratégia – magyarországi stratégia

A ma már kötelező nyíltság és popularizálódás mint tendencia köré szövődik az Intergraph üzleti és fejlesztési stratégiája. Lapunknak adott interjújában Szép János, az Intergraph Magyarország ügyvezető igazgatója finomabb különbségeket is megfogalmaz az egymással vetélkedő, avagy egymást a piacon is segítő szoftverek, hardverplatformok és térinformatikai cégek között

7. oldal

Az örök élet titka

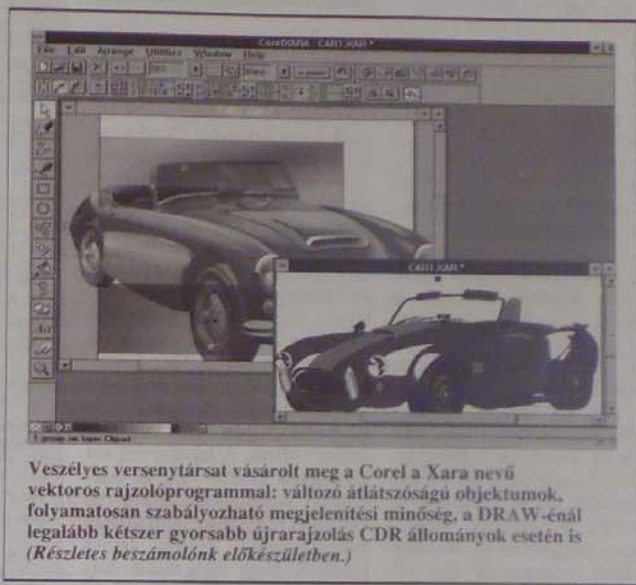
Bemutatókészítő programokba a felületek és az automati- kus eszközök olyan tömegét ilik gyömöszölni manapság, ami bármiféle tervezést (elavult szóval: agymunkát) eléve kiküszöböl. Amde ha kel- lően megátalkodott kísérlete- zők vagyunk, mint amilyen Váncsa István, akkor egy igazán jó prezentációs szoft- ver, mint amilyen a Harvard Graphics 4.0 for Windows 95, sem felelhet két vállra bennünket. A napló további részében noteszgépre való személyi információkezelőről, a Sidekick 95-ről olvashat- nak, s január penzumát egy levélváltás közreadásával tel- jesíti a jegyzetelő

9–16. oldal

Dolgozó személyi azonosító rendszer

Gyormi és kevés adatrögzítési többletmunkával járó megol- dásnak tűnik, ha az ágaza- tonként eltérő személyi azo- nosítókat a monogrammozák- képzésre alapozott eljárással állítják elő. Közvetlen előnye pedig az – érvel a szerző –, hogy a nyilvánosságra hozott algoritmus alapján ki-ki maga alakíthatja meg saját azonosí- tóját. Vagyis nem kell postán igazolványt, kártyát, megve- teti szétküldeni a lakosság- nak

21–22. oldal

Veszélyes versenytársat vásárolt meg a Corel a Xara nevű vektoros rajzolóprogrammal: változó átlátszóságú objektumok, folyamatosan szabályozható megjelenítési minőség, a DRAW-énál legalább kétszer gyorsabb újrajzolás CDR állományok esetén is (Részletes beszámolóink előkészületben.)

CorelPerfect?

A Corel szintén érdeklődik a WordPerfect megvásárlása iránt, és tárgyalásokat is folytat a vételről; ezt maga Michael Cowpland, a kanadai cég elnök-vezérigazgatója jelentette be. Több kérdője van a Novell által nem is olyan régen beolvasztott vállalatnak: a Novell reméli, hogy hamarosan bejelentheti a „nyertes” nevét, de konkrét időpontot nem tűzött ki.

Bővülő piac, versenyképes árak

Az európai bejelentéssel egy időben, január 16-án sajtótájékoztató keretében hozta nyilvánosságra Budafoki Róbert, a Cisco Hungary vezetője, hogy február 1-jétől Magyarországon is piacra dobják az egyéni felhasználók, valamint a kis- és közepes vállalkozások igényeire optimalizált Cisco Pro hálózati eszközcsaládot. Budafoki elmondta: a négy termékcsoportból (munkacsoportos kapcsolók, távoli elérés eszközeiből, hálózatvezérlő eszközökből, Internet-kapcsolati megoldásokból) álló Cisco Pro családdal új piacot céloznak meg. Elsősorban azoknak a felhasználóknak szánták a több mint 80 terméket magában foglaló Cisco Pro családot, akiknek egy csomagban megvásárolható, könnyen telepíthető és használható, kész megoldásra van szükségük, és jól meghatáro-

zott hálózatot igényelnek – PC-s ügyfél–kiszolgáló felépítésű alkalmazásokkal, távoli eléréssel, belé- pési lehetőséggel és Internet-kap- csolattal. Budafoki közölte, hogy a Cisco az új termékcsalád értékesítésére új stratégiát dolgozott ki. Magyaror- szágon kizárólag a Computer 2000- en és a Waltonon keresztül szerez- hetik be a viszonteladók a Cisco Pro termékeket, amelyek lényege- sen olcsóbbak lettek, mint ahogy azt a Cisco termékelnél megszok- tuk; ennek oka, hogy a gyártó „össze- szeriazta” a Cisco Pro családot a versenytársak termékeivel. Ugyan- akkor a hazai piacon a Cisco termé- kek értékesítésében komoly er-edményeket ért Optotrans Rt. és Lias Kft. nem forgalmazhatja disz- tribútoroként a Cisco Pro termékeket. Sz. A.

Magyar kézben az Inter-Computer

Megváltozott az 1989-ben alapított Inter-Computer (IC) tulajdonosi szerkezete. Tavaly év végén a korábbi kisebbségi rész tulajdonosok, Ábrahám Gábor és Molnár Tamás, a két ügyvezető igazgató kivásárolta a német cég alapítót. 1995-ben az IC 800 millió forintos forgalmat ért el. A cég érdekeltiségebe tartozó partnervállalatokéval együtt a 25 főt foglalkoztató IC-csoport tavalyi árbevétele 1,3 milliárd forint volt, ami 1994-hez képest több mint 20 százalékos növekedést jelent.

A csoport új és használt IBM nagygépes és AS/400-as rendszerek forgalmazásával, rendszerin- tegrációval, hardver- és szoftver- karbantartással foglalkozik, továbbá segíti ügyfeleit a projektek finan- szírozásában. Újabb Magyaror- szágon lecserelt, használt IBM gé- peket értékesít Nyugat-Európában is. Az elmúlt évben – gépszállí- tóként és rendszerintegrátorként – nagygépes rendszerek bővítésében is részt vett, például a Dunaferrnél és több területi áramszolgáltatónál. M. S.

Sikeres évkezdet

Január 16-án a Gellért szállóban tartotta évnitó sajtótájékoztatóját az idén ötvenes Ericsson Távközlési Kft. Fodor István vezérigazgató el- mondta: 540 fős létszám mellett forgalmuk meghaladta a 16 mil- liárd forintot, az 1994-es 7,3 mil- liárd forint után. Visszafogottan szólt idei terveikről: a tavalyi be- vétel „esetleg ismételtető, de nem haladható meg”. Megemlítette néhány kiemelke- dő projektjüket: a nyilvános veze- tékes távközlésben, a Matáv szá- mára tavaly 233 ezer vonallal egyenértékű kapacitást helyeztek üzembe (az előfizetői és a köz- pont-központ összeköttetéseket együttesen számítva). Ezenkívül az MTT-nek, a Jásztelnek és az EMI- TEL-nek összesen 122 ezer vonal- nyi kapacitást építettek ki.

(Folytatás a 3. oldalon.)

amelyek a negyedik negyedév marilegét módosították.)

Bejelentette legfrissebb pénzügyi eredményét a Microsoft: folyó üzleti éve második negyedében 2,2 milliárd dolláros árbevételt jegyzett, ami 48 százalékos növekedésnek felel meg az előző év azonos időszakához viszonyítva; továbbá 54 százalékkal, 575 millió dollárra nőtt a nyeresége.

Mike Brown, a redmondi cég pénzügyi főnöke kiemelte a Windows 95- és Windows NT-eladások szerepét a remek eredmény elérésében. Egyébként ebben a negyedévben minden egyes Microsoft-részvény 90 centes hasznot hozott, a vállalat készpénztartaléka pedig elérte a hatmilliárd dollárt.

(Az IDG TELEX összeállítását a 27. oldalon folytatjuk.)

Szoftver + Hardver = SZÁMALK Disztribúció
 1115 Budapest, Etele út 68. Tel: 203-0306 Fax: 203-0367

Ericsson Kft.

Sikeres évkezdés

→ Folytatás az 1. oldalról.

A magánhálózatok közül pedig a Mol hálózatát emelte ki, ahol az év végén megindult az első SDH projektjük is. Két központot helyeztek üzembe a mobil kommunikációban érdekelt partnerekkel, a Westel 900-nál, és új géppel erősítették meg a társaság előfizetőit nyilvántartó, „adatbázis-kezelő” feladatokat ellátó rendszert.

Fodor a továbbiakban a Matáv most lezárt rendszerválasztó tenderének eredményéről beszélt: az Ericsson a cég AXE központosaladjának legújabb generációját szállítja, amelynek szoftvere természetesen minden euro-ISDN szolgáltatást ismer. Része a szoftvernek a Magyarországon is bevezetés előtt álló szolgáltatásomaga: a virtuális alközpont megvalósítására képes Centrex (ennek segítségével a főközponton belül alközponti szolgáltatás valósítható meg). Ez a szoftver az Ericsson magyar részlegének fejlesztése, és számukra tavaly mintegy 800 millió forint bevételt jelentett.

Fodor bejelentette: 1995 októberében, hosszas előkészítés után beindult új telephelyük kialakítása. Megvásárolták a Radelkis budai létesítményeit, amelyeknek modernizációját már megkezdték. Az összesen 1,5-2 milliárd forintba becsült értékű beruházás várhatóan az év végére zárul le, és akkor a jelenleg bérelt telephelyeikről a gyártás is oda költözik.

Többéves Műszaki Egyetem-Ericsson együttműködés után idén februárban kezd meg működését a cég magyarországi kutatólaboratóriuma, a Translab (Traffic Analysis and Network Simulation Laboratory). Feladata a jelen és a jövő hírközlési hálózataira épülő telekommunikációs hálózatok forgalmi viszonyainak analízise lesz. Kutatásai középpontjába elsősorban az ATM-fel kapcsolatos kérdések, illetve az e technológiára alapozható szolgáltatások vizsgálata kerül. Szakemberállományát tekintve a kutatóközpont elsősorban a már működő High Speed Network Laboratory mérnökeire támaszkodik.

Révész Gábor

Apple

Változik az

értékesítési szerkezet

Január 18-án a Hotel Kempinkiben első ízben tartott olyan nyilvános vizonteladói konferenciát az Apple vezérképviselete, amelyen a Macintosh-plattformon futó szoftverek gyártói is jelen voltak. Sajtótájékoztatóján György István, a vezérképviselet ügyvezetője kifejtette: az eddig elkülönült piaci területek erős integrációja a berendezések egységesítése felé vezet. Alakul a hardverarchitektúrák közötti verseny is, a PowerPC egyértelmű vetélytársa a Pentium Pro. Újra meg kell határozni az Apple eredeti célpiacát, a publishinget, mert a papír alapú kiadványok mellett – helyenként azokat felváltva – megjelentek a hálózati, illetve CD-ROM alapú művek is, amelyek tervezése szintén a kiadványszerkesztés tárgykörébe illeszkedik. Más tekintetben is bővült ez a piaci szegmens: amíg korábban csak a professzionális újság- és könyvkiadók, illetve a tervezők tartoztak a felhasználók közé, mára a technológiai kiadványok készítői, sőt valamennyire a nagyközönség is vevő a termékekre.

Áttérve a magyarországi piacra, György István elmondta: statisztikák szerint ma csaknem 500 ezer PC működik az országban, az 1995-ös vásárlások közel 110 ezer darabot tettek ki. Erős tendencia az is, hogy a hazai képviselettel rendelkező neves gyártók berendezéseinek eladási statisztikái folyamatosan javulnak, és mostanra érett meg a helyzet a fejlett alkalmazások futtatásához szükséges gépcserék lebonyolítására is. Az Apple jelenlegi piaci részesedése 2 százalék, amelyet – néhány éven belül – évenkénti egy százalékos részesedésváltozással az európai átlagnak megfelelő 6 százalékra kívánnak felemelni. Céljuk eléréséhez két új területen – az otthoni alkalmazások, illetve a nagyvállalatok piacán – kell előretörnük. Ez utóbbi piaci szegmens általános magyar-

országi súlyának érzékelésére György István egy IDC-elemzést idézett, amely szerint a nagyvállalati PC-vásárlások az éves forgalom 50 százalékát teszik ki.

Négy úton értékesítik a továbbiakban az Apple termékeket. Az első a kiskereskedelem, amelynek első megnyilvánulása sikeres karácsonyi akciójuk volt. Másodikként a kisebb forgalmú vizonteladókát fogja össze a most kinevezett disztribútor, a Computer 2000 Magyarország Kft., e területről összes forgalmuk mintegy 15 százalékát várják. Harmadsorban: külön kezelik az oktatási vizonteladókát, a területre érvényes szabályozás és a speciális szoftverkinálat okán. Negyedik a vezérképviselet közvetlen kapcsolata a rendszerszolgáltatókkal, illetve egyes speciális szoftvereket terjesztő cégekkel. Erősíteni kívánják kapcsolataikat független szoftvercégekkel – elsősorban az Oracle-lel, a Lotus-szal, az SAP-vel, a SAS Institute-tal és a Novell-lel –, hogy a felhasználók közeli alkalmazásokkal bensőségesebb viszonyt ápolhassanak.

Új szereplője lesz az Apple-piacnak az a – későbbiekben kiválasztandó – szervizvállalkozás is, amelynek az összes garanciális javítás elvégzése lesz a feladata; ez a cég azonban értékesítési tevékenységét nem folytathat. Ugyancsak független céget bíznak meg a magyarítási teendők folyamatos ellátásával, amely az operációs rendszer honosítása mellett néhány más alapszoftver és egy ügyviteli programcsomag nyelvi fordításával is foglalkozik majd.

György István bejelentette: aláírták a DataNettel azt a szerződést, amelynek értelmében a vezérképviselet WWW-szert létesít az Internet-szolgáltató közreműködésével; ezen a többi között az Apple-világ összes fontos híret közlése lesz.

R. G.

Acer-disztribútor lett a Computer 2000

Január 17-én sajtótájékoztató keretében jelentették be, hogy a Computer 2000 disztribúciós szerződést kötött az Acerrel. Az 1995-ben 5,7 milliárd dolláros forgalmat lebonyolító Acer termékei 10-15 százalékkal olcsóbbak, mint a Compaq, HP, IBM stb. gépei. Ezért Kertész Gábor, a Computer 2000 ügyvezető igazgatója úgy véli, hogy az Acer gépek ár/teljesítmény aránya alapján a C2000 olyan piacokra is beléphet, ahol eddig nem volt jelen. A cég nem titkolt szándéka, hogy az Acer-disztribúció révén részesedést szerezzen a név nélküli gépek piacából. Kertész kitért arra is, hogy többek között az általuk képviselt egyes neves PC-gyártók időszakos gyengülése (logisztikai és egyéb problémák) miatt is vállalták az Acer nagykereskedelmi feladatait. Erősítette elhatározásukat, hogy a Computer 2000 meglévő PC-s dealerei ritkán tapasztalt érdeklődést mutattak az Acer gépek forgalmazása iránt, noha a vizonteladói árakat még nem is ismerték.

Az Acer magyarországi képviseleti irodája részéről Óri Endre kereskedő az értékesítési esatorának pillanatnyi helyzetéről lapunknak elmondta: február végéig a végfelhasználók nemcsak a C2000 vizonteladón keresztül juthatnak Acer termékekhez, hanem az Acer korábbi partnereitől is beszerezhetik azokat.

Kertész Gábor mindenesetre bizakodóan tekint az Acer gépek nagykereskedelmére. Január közepétől ugyanis – a neves gyár-

tók termékeihez hasonlóan – 3 éves garanciával szállítják az Acer számítógépeket; megoldották a szervizt is, mégpedig a Compaq Kft. révén, amely már két éve látja el az Acer gépek és perifériák szervizfeladatait. Szabó Tibor, a Compaq ügyvezető igazgatója elmondta: jelenleg az országos javítóhálózat kiépítésén dolgoznak, hogy ne csak Budapesten legyen Acer-márkaserviz. Munkatársai rendszeresen részt vesznek az Acer tréningjein, és a cég hollandiai technikai központjából kapják meg a feladatok ellátásához szükséges szakmai információkat. Az elhangzottakat Óri Endre kiegészítette: az Acer gépek OEM operációs rendszerrel együtt kerülnek forgalomba; a Microsiftal kötött megállapodás értelmében most az operációs rendszerek páneurópai változatát telepítik a gépekre, de remélik, hogy februártól a felhasználó – többletkiadások nélkül – az operációs rendszerek honosított változatával ellátott Acer gépet vásárolhat majd Magyarországon is.

Dion Weisler, az Acer Bécsben működő regionális központjának termékmarketing-igazgatója lapunk kérdésére megerősítette, hogy az Acer gépek ára hazánkban a közelmúlthban emelkedett. Cáfolta, hogy ez azért történt volna, mert a C2000 belépett az értékesítési láncba: „Valóban végrehajtottunk kismértékű árszabályozást, ám ennek oka a 3 éves garancia bevezetése volt”.

Sziebig Andrea

„Hallotta már???”

star mátrix- és lézernyomtatók

Windows 95-környezethez is!

Disztribútor:

HRP
Hungary Kft.

Központ: 1133 Budapest, Gogol u. 13. Telefon: 252-6300 Telefax: 149-1115

03027

Novell GroupWise 4.1a

Erre való a hálózat

Manapság nincsen olyan számítástechnikai újság, amelyik ne közölné rendszeresen híreket az Internetről. Az utóbbi időben már a nevesebb gazdasági lapok is folyamatosan adnak hírt az internetes cégek kiváló tőzsdéi szerepléséről (külön indexet hoztak létre INTER&ACTIVE néven, 37 Internetes céggel). Hazai mozikban is játszották a Hálózat csapdájában című filmet – mellesleg Hollywoodban már felfedezték a 300-as IP-címeket is...

Ha végiggondoljuk, hogy mi az, amit az Internet szolgáltatásaiból a legtöbbet használunk, az nem más, mint az elektronikus levelezés.

Egyre több cég alkalmaz e-mailt a belső információáramlás gyorsítására, Magyarországon a kormányzati szerveknél X-400 kompatibilis levelezőrendszert vezettek be, és már sok oktatási intézményben is természetes szolgáltatás az elektronikus levelezés.

Minden nagyobb gyártó forgalmaz ezeknek az igényeknek a kielégítésére szoftvereket, az egyszerű levelezőgyűjtőktől kezdve a komplett levelezőrendszerekre és munkacsoportos rendszerekre át egészen a munkafolyamat-irányító alkalmazásokig.

Egyik oldalon tehát megjelenik az igény a cégen belüli felesleges papírmozgás megszüntetésére, a munka egyszerűsítésére, a kommunikáció új formáinak megvalósítására. A másik oldalon ott sorakoznak a jobbnál jobb kereskedelmi szoftvertermékek. Csak választani kell, és máris bevezethető valamelyik rendszer.

De melyik? Az ember (célszerűen a rendszergazda, jobb helyeken egy megbízott rendszerszervező) elképzelem, milyen folyamatokat szeretne elektronikus alapra helyezni, és elképzelem azt is, hogy milyen nehéz lesz mindezt a cég alkalmazottaival elfogadtatni. Régen rájött már arra is, hogy az irodai integrált alkalmazásco-

mag nem azonos az irodaautomatizálásal, szeretne rendet teremteni az egyre csak gyűlő állományok között. Merre

sabban fejlődő termékévé. (A bölcsek utólag azt mondták, hogy ezért a programért vásárolta fel a Novell a WordPer-

fectet.)

Nagyon nehéz pontosan megnevezni, mi is ez a szoftver valójában. Jóval több, mint egy levelezőrendszer, több módon is támogatja a csoportmunkát, és formanyomtatvány-kezelő (In-Forms), dokumentumkezelő (SoftSolutions) rendszerek kapcsolódhatnak hozzá. Az biztos, hogy a fejlesztők nem hittek a homogén számítástechnika jövőképében, különben nem készítették volna DOS-os, windowsos, macos és X Window-hoz való ügyfelet hozzá; az átjárók mindegyike is legalább két platformon fut, előnyben részesítve az OS/2-es és

az NLM-es (Novell NetWare) változatokat. A tárolás történhet bármely állományrendszerben, a felügyelőprogramok UNIX és NLM alapúak. A 23-féle, más rendszerekkel kapcsolatot biztosító átjáró is jelzi az, hogy Novellék komolyan gon-

dolják a heterogén környezetet átfogó számítástechnikát.

Az ügyfél

Pontosan ugyanúgy néz ki az ügyfélprogram a Macintoshon, mint a Microsoft-féle Windows vagy az X Window alatt. A menüsor alatt található a *self*, azaz polc kedvenc programjaink számára, mellette a kimenő és a bejövő üzenetek gyűjtője, az *In Box* (fogadó dosszié) és az *Out Box* (kimenő dosszié), valamint a szemeses (1. kép). Alul öt ikonnal kezelhetjük a naptárunkat, írhatunk másoknak levelet, adhatunk ki feladatot, küldhetünk meghívót, és rögzíthetünk telefonüzenetet. Ha levelet akarunk küldeni, ugyanúgy megtalálhatjuk a feladó, címzett, CC, BC stb. mezőket. Feltűnő, hogy nemcsak a levelet tudjuk elküldeni, hanem a levél formáját is – azaz mindenki kiegészítheti saját felirattal, logóval, rajzzal, akár fényképpel a levelet (a rendszergazdák ez utóbbinak nem szoktak örülni, mert könnyen lehet, hogy a levél formája sokkal több helyet foglal el, mint maga az üzenet).

In Box

Hagyományosan az In Boxba érkeznek a bejövő levelek, ahol a projekteknek, témaöröknek megfelelő irattartókba lehet rendezni őket. Itt jön az első meglepetés: ennek a munkának a nagy részét rábízzuk a GroupWise-ra. Szabályokat lehet előre definiálni, hogy feladó, tartalom vagy cím szerint mi történjen a levéllel. Így az üzenetek rögtön méltó helyükre ke-

(Folytatás a 17. oldalon.)

1. kép. A GroupWise induló elrendezése a kezelőablakkal és a bejövő gyűjtővel. Figyelemre méltó a témacsoportok faág szerkezete

tovább? Válassza a Lotus Notest? Várjon tovább az Exchange-re? Esetleg egy UNIX alapú rendszer teremtene rendet?

Ha külföldi cégről van szó, sokkal egyszerűbb a helyzet. Könnyen megeshet, hogy már régen döntöttek az anyavállalat informatikusai, és választottak maguknak irodaautomatizálási rendszert.

Velem is ez történt, tavasszal megjelent nálunk a Novell új rendszere, a GroupWise 4.1. Igencsak hosszú a szoftver előtörténete, ugyanis UNIX-os rendszerekre fejlesztette ki a WordPerfect, WP Office néven, még a '80-as évek végén. A WordPerfect cég megvásárlásával került a Novell tulajdonába. A 4.1-es változatot 1994 októberében bocsátották ki, tavaly pedig ez a rendszer vált a Novell legdinamiku-

Nincsen szoftver szervezés nélkül

A szerteágazó szolgáltatáshalmazhoz és a témával kapcsolatos sajáttevékenységhez képest szegényesnek tűnhet ez az ismertetés. Ennek az az oka, hogy a GroupWise tulajdonképpen az alkalmazó szervezet információrendszerének hordozója, telepítése és egy bizonyos beállításáig csak arra az egy szervezetre jellemző. Gyári állapotban csupán a lehetőségeket hordozza, amelyeket az alkalmazónak kell kibontania. Hasonló problémával áll szemben a száksajtó az összes egyéb ügyviteli – könyvelői, pénzügyi stb. – programok esetében is.

Ahhoz, hogy a GroupWise (és bármely más, levelező-, munkafolyamat-kezelő, időtervező alkalmazás) beváltás a hozzá fűzött reményeket, nem kevés munkát kell befektetnie az alkalmazónak: meg kell határozni saját működési módját.

Egyértelműen meg kell különböztetni a szervezeti egységeket. Meg kell határozni az egységek hatáskörét, ha másért nem, azért, hogy kiosztható legyen a bejövő posta. Ki kell jelölni az erőforrásokat, hogy használatuk szabályozható legyen. Vagyis lényegében meg kell szervezni a vállalatot, méghozzá az üzleti tevékenységhez illeszkedő, azt segítő módon – amihez első lépésben nem is feltétlenül kell számítógép.

Lehet ugyan a dinamizmusnak, a rohamváltó körülményekhez való alkalmazkodásnak tulajdonítani azt a körülményt, hogy az egyes hatáskö-

roket nem tisztázzák pontosan, illetve azok hétről hétre, „rugalmasan” változnak, ámde akkor sajnos a felelősség (a számonkérhetőség) is ugyanúgy fog fluktuálni. Az ily módon „dinamikus” tett szervezet hatékonyságát pedig a világ legjobb számítógépei, legdrágább programjai sem képesek növelni.

Kellémeltem meglepetések érthet a vezetőket, amikor komolyan véve a munkacsoportos szoftver kívánalmait, átgondolják, mi is történik a cégnél. Kiderülhet például, hogy az itálóban dolgozó munkatárs a legfontosabb személy, mert csak ő tudja, melyik anyag hova került. Vagy hogy a lónók titkárnőjének kell a rendszergazdának is lennie egyben, mert a változó jogosultságokat csak ő kezelheti – hiszen különben mindenkinek egyformán teljes körű jogosultságot kéne adni, ami viszont a nulla biztonsággal egyenlő.

Minden szoftver hatékony alkalmazásához kell igazítani valamit a szervezeten is. Ténylegesen csak az üzletmenetnek megfelelően kialakított szervezet teljesítményességét növeli az információrendszer számítógépesítése.

Talán azért sem terjednek Magyarországon a fejlettebb országokéval azonos ütemben a csoportmunkaszoftverek, mert bevezetésük a még nem teljesen piacgazdaságban „fájdalmakkal” jár. Vagy azért, mert az emberi (embertelen) többletmunka még mindig túl olcsó?

K. M.

LOKÁLIS

BYTE®

AZ ELSŐ HAZAI HÁLÓZATEPÍTŐ CÉG, A STRUKTURÁLT KÁBELLEZÉSI RENDSZEREK TERVEZÉSÉN ÉS KIVITELEZÉSÉN. A 10 ÉVES SZAKMAI GYAKORLAT, A KIVÁLÓ ANYAGOK FELHASZNÁLÁSA, A KÜLFÖLDÖN KÉPZETT SZAKEMBERGÁRDIA MUNKAJA EREDMÉNYKÉNT TÖBB MINT 5000 HÁLÓZATUNK MŰKÖDÉSÉBEN. 10 ÉV GARANCIÁT VÁLLALUNK. DÍJMENTES SZAKTANÁCSADÁSAL SZÍVESEN SEGÍTÜNK.

X-BYTE
SZÁMÍTÁSTECHNIKA

1037 BUDAPEST, FUNKI U. 55. • TEL.: 250-7018 • FAX: 250-7024

SZUPERHÁLÓZAT

NETForum '96

Március 4. és 6. között a Budapest Kongresszusi Központ ad majd otthont a NETForum '96 elnevezésű kiállítással egybekötött hálózatkezelési konferenciának. A rendezvényt megelőző január 18-i

országon az MMI. Tavaly tavasszal hozták el hazánkba első ízben a helyi számítógép-hálózatok alkalmazásaira és csoportmunkaszoftvereire összpontosító NETForum '95 konferenciát, ősszel pedig a

sajtótájékoztatót Kleber Vianna, az MMI (Mantel Marketing International) nemzetközi konferencia- és kiállításszervező cég képviselője elmondta; immár harmadik alkalommal rendez konferenciát Magyar

nagy kiterjedésű számítógép-hálózatok alkalmazásaira és a hálózati menedzsmentre fókuszáló WANForum '95-öt. Az MMI képviselője kiemelte: az általuk szervezett konferenciák mindig a helyi

piacra összpontosítanak, így, bár az amerikai tematika és módszer alapján összeállított konferencián lesz külföldi szatár-előadó is (Wim Vink, az EUnet Europe igazgatója), a legfontosabb előadóknak a magyar hálózatok szakértőit számítanak.

Hutter Ottó, a konferencia elnöke ismertette a NETForum '96 középpontjában álló témákat. A technológiai trendekkel, a nagy sebességű hálózati eljárásokkal és a vállalati hálózatok vezérlésével kapcsolatos kérdések vizsgálata mellett több előadás foglalkozik az Internettel. Némcsak az Internetre kapcsolódás lehetőségeit tekintik át az előadók, hanem elmondják azt is, hogyan üzemeltessünk Web-szert. A NETForum hagyományainak megfelelően több esztanulmányt is ismeretnek, amelyek keretében egy-egy cégnél (Matáv, Miniszterelnöki Hivatal, Országos Munkaügyi Hivatal, Postabank, Westel 900 stb.) bevezetett számítástechnikai rendszer hálózati kialakításának problémáit taglalják a cégek informatikai

vezetői. Hutter Ottó felhívta a figyelmet a konferencia két különösen érdekesnek ígérkező programjára: a Novell Netware kontra Windows NT pódiumvitára, illetve a mobil adatátvitel jövőjéről szóló beszélgetésre. Az előzetes jelzések alapján közel kétszázan – elsősorban nagyvállalati hálózatos szakemberek – vesznek részt a konferencián, de a szervezők 2000 körüli számú látogatót várnak a NETForum '96-ot kísérő, hálózatkezelési termékekkel és szolgáltatásokkal foglalkozó szakkiállásra. Az Interexpo '96 lesz az első olyan hazai kiállítás, amely kifejezetten a hálózati számítástechnikára összpontosít. Némcsak a kimondottan a hálózati technológiákat képviselő cégek (3Com, Cisco, Lanex, Novell), hanem más nagy nemzetközi számítástechnikai vállalatok (Apple, Bull, C2000, HP, IBM, ICL, Microsoft) is bemutatják a LAN-ok kezeléséhez szükséges legfontosabb termékeiket. A konferencia másik kiemelt témájához, az Internethez kapcsolódva jó néhány kereskedelmi Internet-szolgáltató (Datanet, Internet, EUnet, Pronet) is jelezte részvételét, hogy megismertesse a látogatókat elektronikus levelezési és más internetes szolgáltatásaival.

Sziebig Andrea

Kitudható CompuServe-jelszavak

Német testvérpárunk, a *Computerwoche* tapasztalatai szerint meglehetősen egyszerű dolog megkerülni a Windowsban az illetéktelen hozzáférés kiküszöbölésére felállított jelszavakat. A CompuServe használatát engedélyező jelszót például gyakorlatilag bármiféle titkos tudás és műszaki zsenialitás híján is meg lehet fejteni, és ezek után senki nem akadályozza meg a gátlástalan behatolót abban, hogy más számlájára kószáljon az információk országúton.

Amikor a CompuServe felhasználói felületét jelentő WinCim szoftvert telepítik a gépre, egyebek mellett létrejön egy *cis.ini* állomány; a WinCim ebben – közvetlenül a megfelelő online számla (account) mellett – tárolja a hálózat elérését lehetővé tévő jelszót. Bár ez a karaktersorozat kódolva van, bármely szövegszerkesztővel átmásolható az eredeti állományból egy másik *cis.ini-be*, s a jogosulatlan felhasználó máris a gyanútlan áldozat pénztárcájából fedezheti az online szolgáltatások költségeit.

Talán még ennél is könnyebb megtalálni a bizalmas információkat a csereállományban, amelyet a Windows virtuális

memóriának használ. Az állomány, a 386spart.par, rendszerint a C: meghajtón található rejtett formában, de ha konfigurációja szerint állandó állomány, gond nélkül olvasható a DOS-héjprogramokkal, így akár a Norton Commanderrel is.

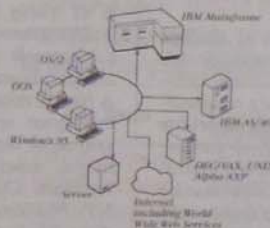
A *Computerwoche* szerkesztői által végzett kísérletek azt bizonyítják, hogy a CompuServe-jelszavak igen könnyen dekódolhatók. Egyszerűen meg kell keresni a szövegszerkesztővel az account számát, és általában közvetlenül utána (vagy nem sokkal ez után) található a jelszó. Többnyire egyszerű felismerni a jelszavakat, mert például a CompuServe-nél tartalmaznia kell bizonyos karaktereket (vesz-zó, kötőjel stb). Ezen biztonsági lyukak ellen még a Windows 95 sem nyújt védelmet. Német társlapunk szerkesztőségében több windowsos gépről sikeresen lopták le a jelszavakat akár a *cis.ini*, akár a csereállomány segítségével. Ez utóbbival az a fő gond, hogy bennük bármiféle jelszó nélkül hozzá lehet férni a bizalmas jellegű információkhoz. Egyik munkatársunk például az egész CompuServe-levelezést is lehetett olvasni a csereállományban.

Azok az állományok sem biztonságosabbak, amelyeket speciális jelszó véd. A csereállományban egy Excel-táblázat összes titka feltárulkozik, hiába hiszi azt a felhasználó, hogy állományát külön kód védi. A *Computerwoche* tapasztalatai

szerint csak a kizárólag számokból álló mezők voltak kódolva a 386spart.par állományban. Egy programozó viszont úgy véli, hogy a jó szoftverszakember ezeket is visszafejtheti, vagy átalakíthatja bináris adattá.

Connectivity? Client/Server? A mi témánk!

ATTACHMATE, a világ hatodik legnagyobb szoftvergyártója, vezető helyet foglal el a connectivity feladatok megoldásában. Már 1982 óta fejleszt jövőbe mutató programcsomagokat a PC/Host összeköttetések terén.

Személyi számítógépeket és hálózatokat kötünk össze IBM Mainframe, IBM AS/400, DEC/VAX, UNIX vagy Unisys rendszerekkel, de akár az INTERNET-tel is. A Client/Server-környezet éppen úgy a mi témánk, mint a távoli hozzáférés vagy a vállalaton belüli kommunikáció. Számos tool, utility, gateway stb. segítők a fejlesztőket gazdaságosabb, nagyobb teljesítményű applikációk létrehozásában.

Kiforrón termékek és az ATTACHMATE megbízható amerikai háttere, valamint kompetens magyarországi partnereink garantálják vevőink hosszú távú biztonságát.

Attachmate™

Kérjük a Központ az ITD-nk kiállításán, ami Országos Nemzeti Állományok, Jelenleg egy meghívás (a hatodik egy connectivity-konferenciára).

Attachmate International Sales GmbH, Tel.: +49/89/99 39 19-0 Fax: +49/89/99 3919-19

Magyarországi disztribútor: ITD Kft., Budapest
Telefon: 220-8005 Telefax: 220-7268

Igen, kérem, küldjenek információt PC és más heterogén platformok connectivityjére:

- IBM Mainframe IBM AS/400 DEC/VAX UNIX Internet
 Remote Workstations vagy más

A mi PC-nk a következő operációs rendszerrel dolgozik:

Név: _____ Cím: _____
Cég: _____ Telefon/Telefax: _____

Amerikai érdeklődés az ISDN iránt

ISDN termékekre szakosodott brit céget vett az amerikai Global Village Communication. A részvénycsere formájában lezajlott ügylet eredményeképpen a hároméves múltra visszatekintő KNX az amerikai cég 100 százalékos tulajdonú leányvállalata lett, Global Village Communication UK néven.

Charles Greatrex, a KNX alapító-beosztója alelnök lesz a Global Village-nél, közvetlenül az elnök-vezérigazgatóknak, Neil Selvinnek alárendelve, és továbbra is irányítja az angliai tevékenységet. A KNX termékskáláján hordozható,

asztali és kiszolgáló gépekbe való BRI és PRI adapterkártyák találhatók, de többféle konfigurációban kínálnak integrált ISDN/telefon rendszereket is. Mindkét cégnek jól jön az egyesülés: a Global Village – vetélytársaihoz, például a Ciscohoz és a US Robotics-hoz hasonlóan – ISDN-szakértőket keresett, hogy be tudjon lépni erre az egyre fontosabbnak ígérkező piacra, a KNX-nek pedig pénzügyi és értékesítési szempontból kellett egy amerikai partner. A brit cég jelenleg negyven főt foglalkoztat, és évi kilencmillió dolláros forgalmat bonyolít le.

Újabb csúcson az IBM

Eppen egy esztendője, hogy e hónapban főleg az IBM főnökének, Louis Gerstnernek dícső tetteit. Az szolgálhatta az alkalmat a felhajtásra, hogy a világ legnagyobb számítástechnikai cégének mérlege, többéves válság után, Gerstner hathatós irányításának következtében nyereségességbe fordult. Ha akkor elragadtatásomnak adtam hangot, mit tegyek most, amikor a világegyetemes által kibocsátott hivatalos jelentés szerint az IBM 1995-ben 12 százalékkal növelte forgalmát, nyereségét pedig megduplázta?

Legyünk mérték tartók, szorítkozzunk szigorú tényekre, illetve ilyenekre alapozott elemzésekre, vizsgáljuk föl így az IBM tavalyi üzleti történetét.

Mint már említettem, a két világhíradalom forgalma 12 százalékkal gyarapodott 1994-hez képest, és elérte a 71,9 milliárd dollárt. Az 1994-es 3 milliárdos nyereség tavaly 6,3 milliárdra növekedett, ami a mai időkben egy IBM-méretű cég esetében nagy sikernek számít. (Ha kiszámoljuk az IBM 1995-ös profitárányát, 8,7 százalékos kapunk, ami csaknem a duplája az 1994-es hasonló adatnak.)

Áttekinthető a Kék Óriás bevételi sorait, azt látjuk, hogy a cég árbevételének pontosan a fele a hardvereladásokból jött össze tavaly, mely terület 10 százalék körüli növekedést ért el. Elemzők szerint a rendkívül jól sikerült utolsó negyedévben (a három hónapban a nyereség 42 százalékkal volt jobb, mint az előző év azonos időszakában) különösen az új mainframe-ek, az ES/9000-esek iránti kereslet ugrott meg, márpedig a nagygépeket még mindig a legnagyobb haszonkulccsal lehet eladni. Az AS/400-asok viszont nem egészen annyit hoztak a konyhára, mint amennyit a korábbi évek tapasztalatai alapján elvárható lett volna – állítják a szakértők. Az IBM nem adja meg az egyes részterületek forgalmát, ezért kell elemzők véleményeire, sejtéseire hagyatkoznunk.

Ugyanakkor el kell gondolkodnunk azon is, amit a tavalyi évről szóló jelentés kibocsátásakor a vállalat vezetői hangsúlyoztak hivatalos nyilatkozataikban, Gerstner, a tőle megszokott mérték tartással nyugtázta ugyan: „Alapvető stratégiánk működnek”, az IBM vezetői azonban óva intenek attól, hogy ilyen is az 1995-ös hűz hasonló növekedéssel számoljanak a befektetők. Megjelölték azokat a területeket, ahol javítani kell a működésen. Ezek a hordozható személyi számítógépek, a közpénztételek és az adatátviteli rendszerek.

Tavaly a legnagyobb növekedést a szervíz érte el. Az IBM több mint 30 százalékkal bővítette e terület – konzultáció, erőforrás-kihelyezés (outsourcing) stb. – bevételeit, amely 1995-ben 12,7 milliárd dollárt hozott, és ezzel a világcég történetében – úgy tudom, először – a szolgáltatások üzletága megelőzte a szoftverekét, a második legnagyobb jövedelmet hozó szektorrá lépve elő. Figyelmeztető kell, hogy legyen ez a tény mind azok számára, akik bármilyen minőségben is az informatikai iparban tevékenykednek. Az IBM egyebek között a legnagyobb informatikai tanácsadó cég, s így tejszék, e téren tovább erősíteni állásait. Egyúttal pedig az erőforrás-kihelyezési szolgáltatások világában is sikereket könyvelhet el. Riválisai közül egyet sem ismerek, amely a tanácsadás vagy az erőforrás-kihelyezés területén a Kék Óriáséhoz fogható eredményekkel (növekedéssel, piaci részesedéssel stb.) büszkélkedhet.

Sok mindenben világos az IBM, így a legnagyobb szoftvercég címén is a magáénak mondhatja (1995-ben szoftverértékesítésből 12,6 milliárd dollár jött össze a cégnek). Tavaly nyilván a magáévá tette a Lotus, s a kezelési – előre látható – menedzsmentproblémákból hamar kivevődve stabilizálódni látszik a viszony a leányvállalati státuszban lévő PC-s szoftvercég és a hatalmas birodalom között. A sinergia jeleit még nem érzékeljük, tény azonban, hogy a Lotus forgalma kedvezően alakul – különösen a Notesot illetően, s ez egyik forrásra lehetett a szoftverbevételek további és tartós növekedésének.

Egyébiránt 1990 óta (akkor forgalma elérte a 69 milliárd dollárt, profita pedig a 6 milliárdot) a legjobb évet zárta tavaly az IBM. Fantasztikus menedzser irányítja, annyi szent.

Mester Sándor

IDG marketingstratégia

Új programot indított útjára a CW-Számítástechnika anyavállalata, az amerikai székhelyű International Data Group (IDG), hozzásegítendő az informatikai vállalatokat nemzetközi marketingcéljaik eléréséhez. Az IDG Global Passport egyfajta „hitelkeret” biztosít ügyfelei számára; a hitelkeret nagyságát az szabja meg, monnyit költöttek hirdetésre az IDG 75 országban megjelenő 270 kiadványában. A hitelkeret bárhol fel lehet használni a világon IDG-termékek vagy -szolgáltatások vásárlására.

Néhány példa a felhasználási területekre:
 ♦ hirdetések megjelenítése a több mint ötven országban kiadott PC World vagy Computerworld lapok bármelyikében;

♦ promóciós tevékenység az IDG Web-helyszínén bármelyikén (jelenleg több mint ötven található a világon);
 ♦ kiállítási terület foglalása az IDG által szervezett kiállításokon;
 ♦ elsődleges piacutatás az IDC/LINK Resourcestól.

Lehetőség van még különféle egyéni programok szervezésére is, mint amilyen például a részvétel az oktatási és fejlesztési konferenciákon, belépés a European IT Forumra, utazások fejlődő régiókba vagy egyedi konzultációk az IDC elemzőivel.

Bővebb információért Jeff Meerst kell keresni a (44) 1784 210210 telefonszámon, vagy Interneten a jeff_meers@idg.com elektronikus postai címen.

Lapunk szerkesztőségéhez az alábbi közleményt juttatta el a Novell Magyarország:

A Novell CNE-i segíthetnek a Windows NT támogatási problémáin

A Microsoft Magyarország levélben keresi meg az Okleveles Novell Szakmérnököket, hogy megteremtse a Windows NT támogatásának hátterét Budapest, Magyarország, 1996. január 18.

A Microsoft Magyarország újabb hirtességbeesett lépéssel próbálja megteremteti a Windows NT magyarországi értékesítési és támogatási hátterét. A Novell domináns hálózati pozícióját (.... a NetWare-verziók uralják a hazai PC-s hálózatokat – a becslések nem zárják ki a 95 százalékos részesedést” – idézet az IDC Handbook '95-ből) erősítő Okleveles Novell Szakmérnököknek (CNE-knek) lehetőséget ad a Microsoft a váltásra, amit egy CSAK CNE MINOSÍTÉSSEL RENDELKEZŐKNEK! címzésű levélben ismertett.

A Novell mindenképpen ajánlja az iparág leglogálisabb szakértőiként ismert CNE-inek, hogy a Microsoft ingyenes Windows NT-tanfolyamain vegyenek részt. A Novell minden résztvevőnek a tanfolyam segédleteihez kiegészítésként ingyen átad egy csomagot, amely a NetWare 4.1, NetWare Client for Windows NT, NetWare Client for Windows 95, NetWare Client 32 bit for DOS/Windows 3.1 termékekből áll.

„Mindenképpen fontosnak tartom, hogy szakértőink jó ismerői legyenek más technológiáknak is, beleértve azok minden előnyét és hátrányát. Bár a jelenlegi kampány alapján azt is gondolhatjuk, hogy a hazai piacon jelentéktelen százalékban jelen lévő Windows NT olyan nagy gondokkal küszködik, amelyeket csak a piacvezető támogatása tudna megfelelően kezelni – mondta Drájkó László, a Novell Magyarország igazgatója, majd hozzátette: – Mindenesetre meg kell lépni és elgondolkoztatni ez a hazai informatikától idegennek látszó, agresszív marketingfellépés.”
 „A Microsoft igazán nagylelkű

ajánlatában az ingyenes tréningeken túl elfogadja, hogy a Networking with Microsoft Windows 3.1 vizsga letétele helyett elég csak egy CNE diplomával rendelkezni. Ami azt fejezi ki, hogy az ajánló nem látja tisztán, hogy mennyi tudás, tapasztalat és energia kell egy CNE oklevél megszerzéséhez, amelyet egyes országokban (például Kanadában vagy Ausztráliában) még a bevándorlásnál is előnyként tartanak számon” – mondta Pál Szilveszter CNE.

A Microsoft felhívta minden CNE figyelmét (idézet a CNE-knek szóló levélből): „Kérem, ne tévessze meg a Windows NT nevében szereplő Windows szö. A

Windows NT nem a Windows egyik verziója, hanem 1993 óta a piacon lévő operációs rendszer.” A Novell mindenképpen jelezni szeretné a Microsoftnak, hogy az Okleveles Novell Szakmérnökök ennél sokkal mélyebb szakmai információt várunk a tréningben.

A hálózati óriás pozícióját Magyarországon független források a következőkért ítélik meg (idézet az IDC Handbook '95-ből): „.... a Novell – várhatóan – évről évre növelni fogja bevételeit, és a hálózati operációs rendszerek terén a hazai IT-piacon elért részesedési arányának csökkenését követelő komoly veszély nem fenyegeti”.

A Microsoft Magyarország reflexiója

A Novell közleménye röviddel az után jelenik meg a Számítástechnikában, hogy éppen a lap adott hírt „a Windows NT járványos terjedéséről” a világpiacon. A világgiazi trendek egyre gyorsabban érvényesülnek Magyarországon, és vásárlóink visszajelzései azt mutatják, hogy ez alól a Windows NT terjedése sem jelent kivételt.

Nyilatkozatában a Novell magyarországi igazgatója maga is fontosnak ítéli, hogy a hazai CNE szakmérnökök más technológiával is megismerkedjenek. A Microsoft BackOffice-tanfolyamai az egész világra kiterjedő egységes Microsoft Certified Professional (MCP) minősítő program részeként erre kínálnak kitűnő lehetőséget: első kézből származó, alapos szakmai ismereteket nyújtanak a Windows NT-n alapuló új hálózati technológiáról. Az MCP program kezdeményes feltételeket ajánl a CNE minősítéssel rendelkezőknek, elismerve ezzel a hagyományos hálózati technológiában való jártasságukat, és megteremtve azt a lehetőséget, hogy idejében felkészüljenek az új technológiában képzett szakemberek iránti kereslet dinamikus növekedésére.

A közlemény hangvételének és megjegyzéseinek tételes számbavétele helyett végezetül hadd idézzünk egy független forrást. A mértékadó Network World egyik (magyar nyelven is olvasható) cikkének szaklemezői „az általuk ismert legkorszerűbb hálózati operációs rendszernek” tartják a Windows NT-t. Ez is alátámasztja meggyőződésünket: a Windows NT a legjobb úton halad afelé, hogy a hálózati technológia meghatározó platformjává váljék.

Vityi Péter kereskedelmi vezető
 (Microsoft Magyarország)

Intergraph Magyarország

Világstratégia – magyarországi stratégia

Az egykor a zárt állami, katonai, űrhajózási piacra gépészeti és térinformatikai célrendszereket szállító Intergraph mára az Intel, a Microsofttal együtt lép fel a nagyvilágban; a UNIX mellett a Windows NT-re fejleszt. Hardver-, szoftvergyártását és egyéb tevékenységeit együttesen számítva, világszerte a térinformatikai cégek között; igaz, hogy a küzdőtér maga is kinyílt. Merre fordul a világ, és kovácsolták-e a receptek Magyarországon is?

Az informatika korábbi korszakában egyedül, drága célrendszerekkel és megoldásokkal, állami, katonai megrendelések alapján lehetett jó üzletet csinálni. A versenyfűrészek megerősödése leszorította az árakat, a számítástechnika terjedése fölérte a nyílt, kommunikációképes hardver- és szoftvermegoldásokat. Nehezebben mozduló, monopolhelyezethez, állami ajánrózáshoz szokott cégek nehéz helyzetbe kerültek ennek során. Ma a tömeg-PC-k egyes minőségeiben sokszor erősebbek, mint korábban a munkaállomások. Leomlottak a COCOMO-tilalmak, az állam nem fizeti meg a túlköltséget, az informatikai üzletnek túl kell lépnie a határokat, ez számára létkérdés; ennek érdekében megfelelő politikai nyomást fejt ki. Új világ, milyenné alakulnak a cégek egyes tulajdonságai? Korábban bővebben írtunk már az Intergraph hardvereiről, a TD személyi munkaállomásokról, szoftveiről. Ezúttal az általános, üzleti-stratégiai kérdésekre összpontosítunk; kérdéseinkre Szép László, az Intergraph Magyarország ügyvezető igazgatója válaszol.

Hardver

– Mit jelent ön szerint ma az az önálló hardverplatform, amelyet egykor hatékony grafikai alkalmazások exkluzív alapzataként árukapcsolással kitűnő üzleti lehetőséget tenni?

– Ma már kötelező a nyíltság. Ezt az Intergraph idejében fölmerté, és régóta az exkluzivitás ellenkezőjére törekszik minden tekintetben. Hardvere ezzel együtt sajátos; kényszerű versenyhelyzetben van ugyan más hardvercégekkel, a TD személyi munkaállomások esetén például PC-gyártókkal, mégis speciális piaci igényt elégít ki. A TD-k grafikus alkalmazásokra vannak kihegyezve, a gépészeti CAD-re, a térinformatikára, és az ehhez szükséges sajátosságai alapján bekapcsolódhatnak a multimédia üzletbe is. Azt is meg kell mondani, hogy a fejlett világban igenis tényező a saját hardver. Olyan cégek, amelyeknek nincs, csak a nyíltságra építhetnek, illetve bizonyos függésbe kerülhetnek a hardverfejlesztéstől, ami azt jelenti, hogy mérhető szoftverfejlesztési előnyhöz jut velük szemben az Intergraph. Ez a hardver, bár az ár/értékviszony aránya igen jó, nem számít olcsónak, annak ellenére,

hogy a versenyhelyzet nyomottá teszi az árakat. Persze ez a cégek többségét ugyanígy szorítja.

– Nyugaton azért ezek az árak megfizethetők, a piac nagysága a világéig számára bőven ad mozgásteret. Mi a helyzet nálunk?

– Magyarországon még kevésbé használják ki a hardver lehetőségeit, és arra a viszonylag kisebb igényre olcsóbb eszközök is megfelelnek. Nem fizetik meg a többletjelítmény luxusát, ami az adott árszinten Nyugaton már megtörténik. Ezért nem az ár/értékviszony arány, ez a fejlődést közvetlenebbül tükröző mutató érvényesül, hanem az alacsonyabb ár. Eladható ugyan a hardver is, de viszonylag kevés, a tényleg igényes helyekre; ráadásul ama nyomott áron. Pusztán ebből tehát nem élénk meg. A magyar viszonyok között a piaci versenyben sokszor hátrébe szorul ez a hardver.

– A nyíltság követelményei között a hardver nyilván nem köthető össze a szoftvervilággal.

– Ez a helyzet. A földhivatali tender egyik győztese éppen az Intergraph, mi a szoftvert szállítjuk (ami ugyan a dolog lelke). Ez igen fontos jellemény, ma, ha az Intergraph szoftverek hegemoniája nem is, a dominanciája kimondható Magyarországon, a térképészet vonatkozásában. De mert az adott igényekhez képest drága lett volna a hardver, a megkívánt árértékviszonyt nem lett volna elérhető. A tendert megnyert cég együttes az adott feladathoz optimalizált megoldást ajánlott, amelyben az ICL szállította a servereket és a munkahe-lyek PC-it, és ő lett a fővállalkozó is. A földhivatali feladatok nem igényelnek például árnyékolt 3D-s megjelenítést. Egyes területek igen: a Magyar Állami Földmáni Intézetben a föld alatti szennyeződések, avagy az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetben az ásványvagyon térbeli vizsgálatakor; domborzatábrázolással kapcsolatos távközlési, katonai feladatokban, esetleg igényes gépészeti tervezésben.

Szoftver

– Megváltozott az Intergraph és a Bentley viszonya is. Hogyan alakul a szoftverpiaci stratégia?

– Változatlanul az Intergraph a MicroStation legnagyobb forgalmazója világszerte. Szervezeti, tulajdonlasi szempontból nincs lényeges változás, annál inkább a stratégiában. Az Intergraph az MGE-t, amely saját fejlesztése, összekapcsolja a Bentley alap-CAD-jével, azonban e nagyhatalmú CAD összes képességeire gyakran nincs szükség. Ez a Jupiter projekt alap gondolata is: voltaképpen ez egy fejlesztési projekt, amelynek szűkebb, célra orientált, így olcsóbb eredményekhez kell vezetnie. Popularizálni kell a szoftverszfé-rában is, ennek ez az egyik útja. A Bentley

épp attól félt a MicroStationt, hogy az Intergraph más fejlesztők felé is nyitni kíván, ezért meg akarja erősíteni a marketingét, saját útján is terjeszti.

– Mit jelent ez magyar viszonylatban?

– Vannak partnereink, amelyeknek közvetlenül adunk el: ilyen a kormányzat, a hadsereg, az önkormányzatok, a Matáv, a MÁFI, az ELGI stb. Emellett üzleti partnereink vannak, amelyek közvetlenül is szerződhetnek a Bentleyvel, de aránylag kevés helyen kell önmagában a MicroStation. Éppen ezért az Intergraph Magyarország kereszül az úgynevezett „bundled” eladás, a megoldásállítás történik. A MicroStation oktatási csomagjait a Bentley közvetlenül adja el.

– Ha már a popularizálást beszélünk: hogyan értékeli a Windows 95-tel kapcsolatos lehetőségeket?

– Sajátos „csapda”. Az Intergraph elkötelezte magát a UNIX-on túl a Windows NT mellett, a cég és a Microsoft intenzív fejlesztői kapcsolatban áll. A Win95 azonban átmenet, nehézkesen fejlesztenek rá. Az Intergraphnak nincs szüksége átmenetre, és nem a Win95 az a felhasználói platform, amelyet meg kell célozni egy MicroStation-MGE szintű kultúrával. Mégis: elkészülték és ez év elejétől piacra kerülnek GIS-szoftvereink Win95-ös változatai is. A fejlesztési együttműködés azt is jelenti, hogy komplett megoldások jöhetnek létre, amelyeknek részét képezhetik alkalmilag a Microsoft Office irodai alkalmazásai is.

Jövőbeli stratégia

– Az előbb elhangzottakat úgy is lehet értelmezni, hogy nálunk igazi, tömeges nyitás nem várható. Ha sem a hardver, sem a szoftver nem tömegtermék, és egyszer telődik a piac, akkor mit tehetnek?

– Mindenképpen számítunk azokra a lehetőségekre, amelyek a Jupiter projekttel nyílnak meg. A Jupitert a tavalyi IGUG-on már bejelentettük, de piaci megjelenése év februárjára várható. Ez is abba az irányba hat, amerre mi szeretnénk elmozdulni: a komplex projektek irányába, fővállalkozóként is szeretnénk megjelenni. Alkalmazkodnunk kell a magyar piac sajátosságaihoz.

– Látnak-e meghódítandó új területeket?

– Noha az Intergraph-kultúra kézenfekvővé tenné a környezetvédelemben való alkalmazását, eddig sok sikert nem ért el nálunk e téren. A környezetvédelem olyan sajt, amely tele van lyukakkal. Ráadásul sok feladathoz bőven elég egy MapInfo. Azonban nem mindenhez, és azon igyekszünk, hogy ne maradjunk ki e területről.

– Mit vár a közeljövőtől?

– Maga a nagy Intergraph nem fogja lényegesen megváltoztatni stratégiáját. Ezt például a legközelebbi „Direction 96”-on sem várjuk, amelyre kiutazunk; a trendek megerősítése a valószínű, minthogy a cég gazdasági helyzete az utóbbi évben javult. Tehát fejlesztési fókusz az anyacég hardvert is (például a TD30-ast, a TD40-est, utóbbi lelke a 200 meghertzess dual Pentium), szoftvert is; dominál a GIS, erős a gépészeti CAD, a különböző „utilityk”, az FM. Ami közelebből bennünket illet, az eddig már érintett terveinkhez gazdasági adatokat tennék hozzá: előzetes becslés szerint a tavalyi forgalmunk 240 millió forint fölötti, ami az előző évihez képest 15 százalékos növekedés. Ezt várjuk idén is, azaz 10-15 százalékos bővülést, mert a nyomott hardverpiac, a fejlesztési kapacitások szűkösége és az általános importproblémák, a forintleértékelések ellenére folyamatosan nő a piacunk.

Tihanyi László

Válasszon idén is PentaPC számítógépekből!

4 MB RAM (Pentiumnál 8 MB), 3,5" FDD, 512 KB VGA vezérlő, IDE+flopi+2s+1p+1g vez., klaviatúra, 14" színes LR, NI monitor

Alkatrészek

Gép típusa	HDD		
	540 MB	840 MB	1 GB
I 486DX2-66/256/VL	117.500	121.500	124.500
I 486DX2-80/256/VL	117.900	121.900	124.900
C 486DX4-100/256/VL	122.900	126.900	129.900
I, a 486DX4-100/256/VL	124.700	128.700	131.700
a 486DX4-120/256/VL	125.900	129.900	132.900
Pentium®-100/256/PCI	175.900	179.900	182.900

ni AMD, ci CYRIX, b SGS THOMSON INTEL, ® Pentium az INTEL bejegyzett márkaneve

Áraink az ÁFA-t nem tartalmazzák! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.

Pentacomp Kft. • 1119 Bp., Etele út 32/a • Fax: 181-3965 • Tel.: 206-5637, 206-5638

E számunk hirdetései (Ads' Index):

28. 06.1	GenSoft Kft. gépi szoftverek	8. 06.1	Litex InterData Német	15. 06.1	Pentacomp Kft. PC-k, alkatrészek	7. 06.1	Solnák Digitálizáció	1. 06.1
23. 06.1	GratSoft Kft. Operatív (SOS) termékek	26. 06.1	Melco-Info Kft. Info-katalógus	25. 06.1	Tix Sys Kft. Mac-készlet	10. 06.1	Számalk-Rendszervezés Rt.	
10. 06.1	HFP-Hungary Star nyomaték WPS-nyelvi	3. 06.1	Melco-Info Kft. WPS-nyelvi	8. 06.1	Pentacomp Kft. márkás PC-k, perifériák	28. 06.1	DRÁK rádiós vevőgép	23. 06.1
19. 06.1	HUMSoft Kft. termékvilág	11. 06.1	Melco-Info Kft. PC alkatrészek	28. 06.1	Pentacomp Kft.		Szofthardver Kft. gépi szoftverek	25. 06.1
12. 06.1	EGS-ÁrnyékTűz	20. 06.1	Melco-Info	2. 06.1	ak PC-k, Operatív Star nyomaték	26. 06.1	Teltek, Opti Kft. Mac-készlet	8. 06.1
21. 06.1	EGS-ÁrnyékTűz	8. 06.1	Melco-Info	2. 06.1	ak PC-k, Operatív Star nyomaték	26. 06.1	Vill-Corpc PC, Mac-SW HW	26. 06.1
9. 06.1	ITD Kft. Alkatrészek LAN-WAN-kommunikáció	5. 06.1	Kodak DC-40, Ricoh, Genoa	23. 06.1	Protex Kft. képfeldolgozó	8. 06.1	Walton Networking Ltd. Novel Management 2.0	25. 06.1
24. 06.1	KiSoft Kft. gépi szoftverek	8. 06.1	Melco-Info	28. 06.1	QUICK TRACE Kft. Inter-PC, NETForum '96	24. 06.1	Képek háttérkép	4. 06.1
10. 06.1	Kiváló Kft. Canon IJ, ILC, ILC-70 nyomaték	11. 06.1	NETForum		Spektr Kft. PC-k, alkatrészek	25. 06.1		
10. 06.1	UAS Kft. SecurNET®	12. 06.1	PC-k, perifériák, Toshiba roszterezők	10. 06.1	Stanford Kft. Sony, WD, Cherry	23. 06.1	IDG INFORMÁCIÓSZOLGÁLT	25. 06.1

Pulsar UPS

51067

ESV-sorozat: az új generáció

- 250-2000 VA névleges teljesítmény
- line interaktív működés
- programmal beállítható paraméterek
- slim line változat (ESV3 és 5)
- hidegen indítható
- DualServer interface
- egyedileg vezérelhető kimenetek
- szokásos üzemi töltés
- akkumulátoroszt
- rack-opciók

A készülékhez adott programok:

ESV Driver:

ESV Tuner: UPS-konfiguráló program
UM3.1: UPS manager, Win95-kompatibilis
Solution Pack™ CD-ROM:
teljes SNMP kommunikáció és
UPS management
Internet: <http://www.ups.merlin-gerin.fr/>
Regisztrált felhasználóknak:
BBS-támogatás Grenoble-ból

Kérje részletes ismertetőnket!
Várjuk viszonteladók jelentkezését!

Merlin Gerin Vezetés Villamosági Rt.
1116 Budapest, Fehérvári út 108-112
Telefon: 181-1920 Telefax: 161-2872

MERLIN GERIN

GRUPE/COMBOB

Egy üzleti célú alkalmazás élettartama kb. 15 év...

Gondolt-e már arra, hogyan fogja fejleszteni, karbantartani kulcsfontosságú üzleti alkalmazásait, mondjuk 10 év múlva?

Gondoljon szoftverbevezetési biztonságára! Szabványos, jól méretezhető, több platformra keresztfejlesztő technológiát kínálunk.

A MICRO FOCUS eszközök jövőbiztos megoldást nyújtanak:

- ▼ Egyedi és hálózatos PC megoldások
- ▼ Ügyfél/kiszolgáló alkalmazások
- ▼ Downstaging/Rightstaging
- ▼ Nagyábrás emulátorok: CICS, IMSDB/DC, DB2
- ▼ Új! 32 bites Object Cobol OS/2, NT, Win95 rendszerekre
- ▼ Platformok közötti hordozhatóság, nyílt platformokra való telepíthetőség
- ▼ Fejlesztőeszközök COBOL, PLI és 370 Assembler környezetekhez
- ▼ Adatbáziskezelés, kommunikáció, GUI felületek
- ▼ Projektvezetés, kivitelezés

TL TeleLogic H-1119, Budapest, Fehérvári út 83. III. em.
TEL: (36-1) 204-3030, (36) 20-457-943
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT. FAX: (36-1) 204-3031

45070

Magyar nyelvű számítástechnikai szakkönyvek az IDG-től!

Morten Strunge Nielsen:

Windows 95 – tömören 598 forint

Czövek Gábor-Hofer Tamás András:

OS/2 Warp 2000 forint

Halassy Béla:

Az adatbázis-tervezés alapjai és titkai 1500 forint

Galántai Zoltán-Komáromy Gábor:

Légy boldog az Interneten! 380 forint

Az árak az áfát tartalmazzák!

A könyvek megvásárolhatók vagy utánvétellel megrendelhetők:

IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.
1012 Budapest, Márvány u. 17.
Telefon: 156-0337 Telefax: 156-9273

50146

KOMPLETT SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS HÍRKÖZLŐHÁLÓZATOK TERVEZÉSE ÉS KIVITELEZÉSE

GYENGEÁRAM

- ADATHÁLÓZATOK
- HÍRKÖZLŐ HÁLÓZATOK

ERŐÁRAM

- SZÁMÍTÁSTECHNIKAI RENDSZEREK FÜGGETLEN ENERGIÁELLÁTÁSA
- SZÜNETMENTES TÁPEGYSÉGEK TELEPÍTÉSE
- TÚLFESZÜLTÉG ELLENI VÉDELEM
- FELÜLVIZSGÁLAT, BEMÉRÉS

TERMIKÉREK

- RACKSZERÉNYEK
- RACKSZERELVÉNYEK
- ÖSSZEKÖTŐKÁBELEK
- ERŐÁRAMÚ ELOSZTÓSZERÉNYEK

ÁRAMOK

- SZÁMÍTÓGÉPEK
- PASSZÍV HÁLÓZATI ELEMEL
- HÁLÓZATFELÜGYELŐ RENDSZER

MARTENS

PROFON

INFORMATIKA Kft.

1138 BUDAPEST
CSERHALOM ÚT 4.
TELEFON:
270-6227, 270-6235
TEL./FAX: 270-5093

05039

GEMOFIS
KFT.

Budapest, XIV. Hungária krt. 131.
Tel / Fax: 12-11-539 Tel: 343-0088
GSM: (06-30)-428-132

Ami nincs a listán, nálunk az is van!
Rendeljen faxon! Csomagküldő
szolgáltatunk postai utánvétellel küldi.

Adobe Acrobat 2.0 SL/Prof.	25.340 / 75.500	Access 2.0 és 7.0 / upgr.	45.810 / 17.790
Adobe PageMaker 6.0	110.090 / 29.580	Win 3.1 Hun, EE / 3.11Hun	13.920 / 20.470
Adobe Photoshop 3.0 Akció	64.500 / 29.580	Win 95 EE és Hun spec./upgr.	21.150 / 14.760
AutoCAD R13 Hun CD	323.600 / 67.900	Win 95 Office St. spec Hun	53.860 / 34.560
Borland Delphi 1.0 for Win	29.920	Win 95 Office Prof. spec.	69.180 / 46.900
CA Clipper 5.3	33.350 / 18.910	Office 4.2 Hun spec / upgr.	53.890 / 40.940
Corel Draw 6 CD/upgr 5	65.920 / 37.740	Office 4.3 Hun spec / upgr.	69.180 / 54.690
Corel Draw 5 CD spec / upgr.	59.690 / 29.120	Visual Basic 4.0	13.080 / 6.540
F-PROT Prof. 1 db / 10 db	41.650 / 102.900	Visual Basic 4.0 Prof.	46.490 / 20.140
NET-PROT 1 db / 10 db	85.800 / 563.500	Visual Foxpro 3.0 Prof. spec!	57.440 / 40.940
Freehand 5.0 Upgr. Corel-ről	66.950 / 27.880	Norton Commander 5.0	10.070 / 5.120
Warp CD / Warp Connect	12.720 / 32.950	Norton Utilities for Win 95	18.830 / 11.330
WinWarp Hun CD/upgr. Warp	22.690 / 9.460	Watcom C++ 10.5	43.480 / 28.780
WinWarp Hun upgr. Win-ről	15.390	Novell 4.1, 3.12 (5/10 user)	109.200 / 248.860

Részletesebb listánkért hívja a FAXBANK-ot 180-8611, kód : 1476 (*) Tone üzemmódban. Az árak készpénz fizetésre vonatkoznak és nem tartalmazzák az ÁFA-t! Az árvaltoztatás jogát fenntartjuk! Új: 50.000 Ft felett házhoz szállítunk Budapesten.

05037

KESZO Kft.

1055 Budapest V., Falk Miksa utca 6.
Telefon/Telefax:
111-8268, 132-8717, 132-5764
E-Mail: vg@keszo.zene.hu
Újdonságok: 180-8611, 1911# (Faxbank)

MS Access 7.0/upgrade	65 000/24 000
MS Office 7.0 standard/upgrade (angol v. magyar)	95 000/49 000
GEMM 6.0 (DOS, Windows, Win95)/upgrade	16 000/9 000
WinfaxPro 7.0 3,5" vagy CD/Delrina CommSuite (Winfax, WinComm, CyberJack)	19 600/28 000
CleanSweep 2.0 for Win95/Uninstaller 3.0 for Win95	8 800/12 800
McAfee VirusScan for Win95	19 000
PageMaker 6.0 for Win95/upgrade	124 000/42 000
Adobe Photoshop 3.0.5 for Win95/upgrade	124 000/49 000
Macromedia (Aldus) Freehand 5.0 CD/upgrade	65 000/32 000
CorelDRAW 6.0 for Win95/upgrade	99 000/56 000
Norton Utilities 95/Norton Navigator 95/Norton AntiVirus 95	26 000/19 900/16 000
Modem Pro for Win95/SideKick 95	18 000/12 000
MS Visual Basic 4.0 Professional/comp. upgr. CD/upgrade CD	92 000/46 000/28 000
MS Windows 95/upgrade CD (angol v. magyar)	38 000/19 800
MS Windows 95 Plus/Windows 95 Resource Kit/Office 95 Resource Kit	9 900/7 200/7 200
MS Project 4.1 Windows 95/upgrade	88 000/29 000
MS Works Windows 95	15 000
MS Visual FoxPro 3.0/upgrade/Visual FoxPro Prof./upgrade	37 000/18 000/92 000/54 900
Multkey 3.0 (32 definiálható billentyűpár - DOS, Windos 3.1x, Win95)/upgrade	3 600/2 000
CD: 11th Hour!!! (a 7th Guest folytatása 4 CD-n)	13 000
CA-Clipper 5.3/upgrade CD-n is/dBASE III Plus	34 000/18 000/128 000
MathCAD 6.0 Plus Prof. 1W	59 000
MathCAD kiegészítő modulok teljes választéka!	
Helyes-e? 95/Helyes-e? for Windows/Helyes-e? for QuarkXPress 3.3x	14 400/16 900/39 000
Lotus ORGANIZER 2.1/angol 2.1 upgrade-magyar 2.0	22 000/9 800/19 900
Word Pro 96 & Lotus 1-2-3 for Windows 95 Bundle	24 000
WATCOM C/C++ 10.5 CD/upgrade	38 000/29 000
QuarkXPress for Win95-NT 32 bites változatra előjegyzést felvesszünk!	144 000
Hurricane Windows accelerator & tester	12 000
Winfax Pro 4.0 single user	16 800
Winfax Pro 4.1 Network Starter Kit DOS/Windows (1 server + 2 user)/10 users	54 000/120 000
McAfee NetScan NLM 25 users/50 users/VirusScan 2.1 single	82 000/116 000/19 000
PKZIP&PKUNZIP 2.04g/ARJ 2.41 tömörítő programok regisztrált változata	9 600/12 000
Kérje licencláncát a PKZIP és ARJ programokra!	
Winfax Pro 3.0/Winfax Pro 3.0 Starter Kit (1 server + 2 user)	4 800/8 000
Winfax Pro 3.0 + Modem Blaster 14 400 bps faxmodem	18 000
Winfax Pro 3.0 Starter Kit + Modem Blaster 14 400 bps faxmodem	19 900
CD: Technical Library!!!	80 000
(Az összes ismert alaplap, HDD, video-, hálózati, IDE, SCSI kártya részletes leírása, driverek, '95. III. negyedévi adatok)	
IOmega ZipDrive 100 MB floppy SCSI/parallel (21 ms) (Win95-ön, Win NT-n is)	46 000/46 000
IOmega ZipDrive 100 MB lemez	4 800
MS Windows 95 angol vagy magyar (csak ZipDrive-val együt)	16 000
Kérje ingyenes katalóguslemezünket (postán is)	

Árunk az áfát nem tartalmazzák.

0504

README.JAN

Az örök élet titka

„Nem előadás az, amihez nem tartozik veitítés. Ugyancsak sértené a szakmai előkelőséget, ha valaki a gondolatait közönséges iskolakrétával fekete táblára jegyezné fel. Főlölsleges és még annál is főlölslegesebb szemléltető ábrák készülnek, rendszerint a legutolsó pillanatban, majdnem az utazás napján. [...] A diapoziitvoknak is dívtája van, miként a tavaszi szoknyaviseletnek. Mostanában az a fajta színes diapoziitv járja, amelynek alapja azúrkék, benne a betúk a közlendőtől függően vörösek, zöldek vagy sárgák. [...] Aligha kell hangsúlyozni, hogy a nagyvas mondanónak semmi köze nincs a színekhez, a diapoziitvok hivalkodó öltözékéhez. Csupán, mivel mondanó sokszor alig van, marad a majdnem művészi kolorit, kápráztaó szépségben, mint a szép, de butuska leány: ránézésre gyönyörű, csak meg ne szólaljon.” (Szenczi Tóth Károly: *Láttelel*, Budapest, 1993)

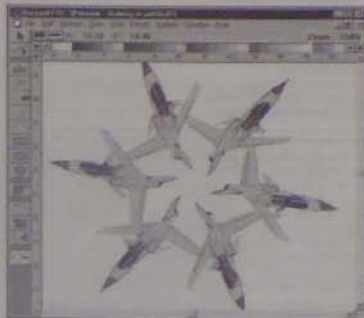
Azúrkék háttérben sárga betűkkel ma már aligha lehet domborítani, talán nem verik meg érte az embert, de azért snassz. Egyébként is pillanatok alatt sokkal komplexebb látványokat állíthatunk elő, mégpedig mindenfajta tervezés nélkül, leírjuk szépen a címet, alá a nevünket, ahogy az 1. képen tanulmányozható, ez-

használatát minden alkalommal kénytelen újratanulni. Cicero még üres kézzel is kiállhatott a szenátorok elé, hogy Catilinát simfelje, bezzeg ha ma élne, ülne szépen a monitor előtt, és tüchtig golyózótt lajtstromba („bulleted list”-be) szedné az észrevételeit, valahogy úgy, ahogy a 3. képen látható.

Műfaján belül a Harvard Graphics kezdetől fogva a legkiválóbbak közé tartozik, hogy mást ne mondjunk, a 2.0-s változat óta képes arra, hogy a bemutatót egy teljes helyi hálózaton futtassa le; a 3.0-s verzióval a felhasználó készre tervezett bemutatókat kapott, csak az adatokat kellett bennük kicserélnie, illetve kiegészíthetett saját stílusokat, egész könyvtárat hozhatott létre belőlük, ebben különféle betanító programok, tanácsadók meg

sőt szociálpszichológiai észrevételekkel siet a segítségünkre, van továbbá egy Check Design szolgáltatás, ez gyakorlati-

oldalt .BMP formátumban exportáltam, s némiképp kecstelen lett. Kár, ugyanis a programban egyebek között egy nehézfegyverzetű rajzolómódul is van, neve Harvard F/X, ez szép dolgokat tud, az 5. kép például azt mutatja, hogy egy rajzi objektumot az oldal egy tetszőleges pontja körül elforgathatunk úgy, hogy csak a pontot kell meghatározunk, és azt, hogy hány fázisban történjen a forgatás.

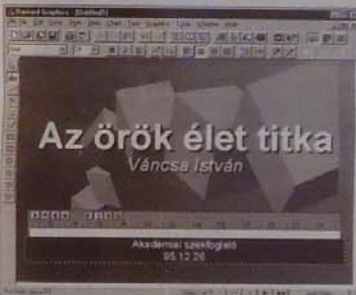
5. kép

lag az alkalmazás mélyén lakó művészeti vezetőt jelenti, ő, ha megkérdezzük, művünket lezsűrűzi, és értelmes dolgokat mond, így például az 1. képpel kapcsolatban úgy látta, helyesebb, ha megváltoztatom a háttérrel, mert fekete-fehériben úgy jobban fog mutatni. Ezt a nézetét a 4. kép visszaigazolja ugyan, de amúgy a látvány nem különösebben megnyugtató. Itt az

6. kép

Egyetlen lépésben zajlott a 6. képen látható fej megsokasítása is, tehát a Harvard

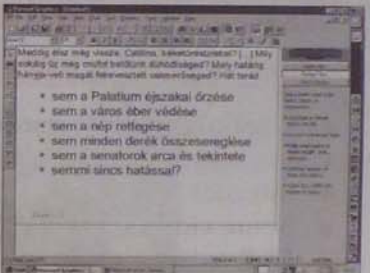

1. kép

2. kép

zel a munka orozslánrészt el is végeztük, ami még hátravan, kézügyesség dolga csupán: új oldalt kezdünk, és néhány sorban fölvezöljük tanításaink főbb pontjait, a program pedig azután tényleg gondoskodik a többitől (2. kép).

3. kép

effélék segítették. A jelen változat a maga tiszta Win95-ös felülete és 32 bites struktúrája mellett már csak apróbb finomításokat hoz, amilyen például a kereséshelyettesítés lehetősége a teljes bemutató szövegére vonatkozóan, avagy a sortávöl-

4. kép

ság állítása az összes oldalon egyidejűleg. A program tanácsadó szolgálata mindenféle stílis, nyelvhelyességi, retorikai,

A számítástechnikus. Egy keményen végigdolgozott nap után. Hozzá tartozói körében.

Csak azért, mert számítógéppel dolgozik, nem kell hogy legközelebbi ismerősei hibáüzenetek és kézikönyvek legyenek. Maradhat ideje azokra is, akik otthon várják. A CompuServe segítségével ugyanis másodpercek alatt választ kap szakmai kérdéseire. A világ legnagyobb online információs hálózatán éjjel-nappal több száz hardver- és szoftvercég tanácsadói állnak készenlétben. De olyan specialisták is elláthatják ötletekkel, akik korábban maguk jutottak túl sikerrel ugyanilyen akadályokon. És ez nem minden. Még több mint 3.000 szolgáltatáshoz; adatbázisokhoz, ingyenes programokhoz, fórumokhoz férhet hozzá.

Kapcsolódásként pedig bekapcsolódhat a CompuServe hasonló érdeklődésű tagjainak virtuális klubjaiba, véleményt cserélhet 30 millió levelezőtárs bármelyikével, vagy akár az Internetről is letölthet videoklipeket, játékokat. Hogy a nehéz nap éjszakája könnyebb legyen. Bővebb tájékoztatásért és ingyenes szoftverért keresse a CompuServe Hungary-t a 212-4612 és 212-0639-es telefonszámokon vagy a 1022 Budapest, Bég u. 3-5. címen.

CompuServe
Hungary

Összeköti a szellemest a hasznossal.

Harvard Graphics 4.0 for Windows 95

Nem véletlen, hogy a korszerű prezentációs programok a lehető legesiszoltabb felületet meg a legtöbb automatizmust kínálják. A fenti idézet azt mondja, hogy „Főlölsleges [...] szemléltető ábrák készülnek, rendszerint a legutolsó pillanatban, majdnem az utazás napján...” – és természetesen a felhasználó csakis az utolsó éjszakán dolgozik a prezentációs szoftverrel, soha máskor, azaz a program

NETREND

ÁLTALÁNOS KERESKEDELMÉ ÉS SZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A NETREND Rt. a 1088 Budapest, Karácsony S. u. 19. alatt szolgálja ki Tisztelt Ügyfeleit.
Telefon: 114-0893, 113-3208, 133-4070, 210-2537 Telefax: 114-0066
Nyitva tartás: H-P: 9-17 óráig Sz: Hivjón!

PENTIUM SERVER
ASUS Pentium 75-100 Mhz, 256 kb cache, integrált
Adaptec 2940 PCI SCSI controller
Pentium 100 Mhz CPU I/O kártyával
32 MB (2x16 MB, 36 ns) RAM
2.1 GB SCSI HDD, 1.44 MB FDD
SCSI CD-ROM drive
Ethernet hálózati kártya
Minimális árát
SVGA 512 kb kártyát
Márvó 14" SVGA, LR monitor
102 gombos billentyűzet**486-es SCSI SERVER/USER**
486DX2-66 Mhz, 256 kb cache, VLB alálap, 8 MB RAM
Adaptec SCSI-2 controller
1.44 MB floppy drive
1.08 GB SCSI HDD
2x1/2" floppy
Ethernet hálózati kártya
Minimális árát
SVGA, 512 kb kártya
Márvó 14" SVGA, LR monitor
102 gombos billentyűzet**ALAPLAPOK, FDD/HDD-kontrollerek**
Barabasiaként is megkaphatók
AT 386SX-33 alálap + 386SX-33 AMD CPU
AT 486DX2/66 kb cache, 64KbA, 2xVESA, 16x5SM slot,
ADAPTEC SCSI2 controller
AT 486DX4/256 kb cache, 7xISA, 3xVESA, 6x5SM slot,
Green
AT 486DX4/256 kb cache, 4xISA, 3xPCI, 4x5SM slot, FDD,
EIDE, fast 2x1/2"AT 586-75-150x256 kb cache, 3xISA, 1xVLB, 4xPCI,
4x5SM slot, FDD, EIDE, fast 2x1/2"
AT 586-75/90/100x256 kb cache, 5xISA, 2xVLB, 3xPCI,
4x72 RAM, FDD, IDE, 2x1/2", OPTI
FDD/HDD controller (EIDE, VESA, LBI, 2xIDE, 16550 fast I/O)
FDD/HDD controller (SCSI-2, BIOS FORMAT, TEKRAM DC-2268)
FDD/HDD controller (SCSI-2, EISA, CACHE, TEKRAM DC-820)
FDD/HDD controller (SCSI-2, PCI, ADAPTEC, AHA-2940)**PCI és ISA Bus VQA kártyák:**
S3 865 PCI 102 MB
S3 865 VESA L.B. 102 MB
S3 116 64, 102 MB RAM, PCI
S3 811, 1 MB VRAM, EISA bus
ATI MACH 64 102 MB RAM, PCI
LMD-PT-2024, 1024x768, 1 MB**MULTIMÉDIA**
GRABVU Ultrascand MAX
SONY CDU-SXE, 2.4x, IDE
SONY CDU-TSE, 4x, IDE
SONY CDU-T8S, 4x, SCSI
PLEXTOR 6x, SCSI
Sztereó aktív (SP-220)
Sztereó aktív + DSP (MS-688)**CD-ROM és PHILIPS CD-R 200, SCSI, kiadó + PC vagy**
MACINTOSH SW
HP SureStore CD-Writer 4020 (SCSI2, extra 2x-es felírási
sebesség) kiadó, 5.25" drive, SW-ek
Dual Pentium, Pentium 90/133 alápú SERVEREK, CAD-
kontingenciák igény szerinti, teljes körű képzésben**Működési termékek:**
HP, COMPAQ, DEC, GATEWAY, EPSON, SONY, FUJITSU,
TOSHIBA, PANASONIC PERIFÉRIÁK
UPS APC teljes termékcsalád

ÚJ HP lézer- és tintasugaras nyomtatók

HP LaserJet SL
HP LaserJet SP
HP Color LaserJet
HP DeskJet 1600CHP DeskJet 600
HP DeskJet 660C
HP DeskJet 880C
HP DeskJet 1200C

HP VECTRA PC-család – bármilyen kiépítésben
TOSHIBA NOTEBOOK-ok teljes választéka

TZ100: 486DX2/60, 4 MB RAM, 1.44 MB FDD, 250 MB HDD, DSTN matric
TZ100C: 486DX2/60, 4 MB RAM, 1.44 MB FDD, 340 MB HDD, DSTN, színes
TZ150CSD: 486DX4/75, 4 MB RAM, 1.44 MB FDD, 500 MB HDD, CD, DSTN, színes
TZ150CSDT: 486DX4/75, 4 MB RAM, 1.44 MB FDD, 500 MB HDD, CD, TFT, színesAngol-magyar, magyar-angol hangszóró CD + 3.5" floppy 8.000 forint
Angol-magyar, magyar-angol műszaki szótár CD + 3.5" floppy 18.000 forint**Váratelefon monitorok és grafikus kártyák**
ViewSonic 17", 1600x1200, N, full digitális kontrol monitor 179.000 forint
ViewSonic 21", 1600x1200, N, full digitális kontrol monitor 329.800 forint
ViewSonic 17", 1280x1024, G.28, LR, N 98.900 forint
TARGA 17", 1280x1024, G.28, LR, N, TriVision 112.900 forint

KÉRJE RÉSZLETES ÁRAJÁNLATUNKAT!

Hétfő árusít a jelszó 4-1 árfolyamon készültek. Az árváltoztatás jogát fenntartjuk!
Termékeinkre 1-3-6 év garanciát adunk.

02016

SOFTCONTROL

számítástechnikai
cég keres:

felsőfokú (lehetőleg villamos)
végzettségű szoftverfejlesztőket
– Windows, C, illetve
– UNIX -, PROGRESS- vagy
ORACLE-ismeretekkel.

Az angol nyelvtudás
előnyt jelent.

Érdelklődni lehet a 201-1610-es tele-
fonszámon.

02043

A Budapesti Értéktőzsde

automatikus kereskedési rendszerének fej-
lesztéséhez
szoftverfejlesztőket
és
hálózatfejlesztő mérnököket
keres.

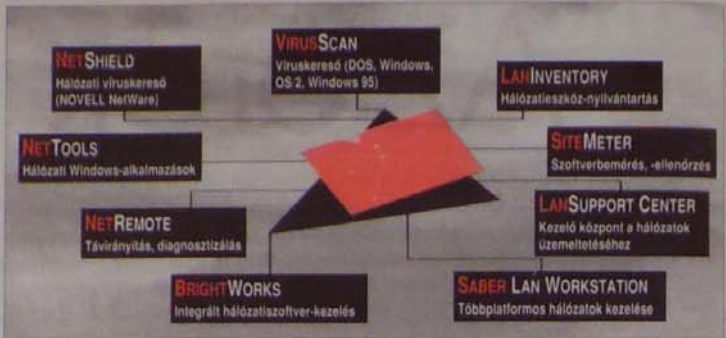
A szoftverfejlesztők esetében VAX/VMS fej-
lesztői környezetben szerzett programfej-
lesztői gyakorlat (C és Pascal) szükséges.
További előnyt jelent az RDB és INGRES
adattárhely-rendszer ismerete, vala-
mint a VMS rendszer-menedzszer szintű is-
merete.
A hálózatfejlesztő mérnököktől TCP/IP alapú
WAN hálózatok létrehozásában szerzett
gyakorlatot várunk.
A szakmai önéletrajzot a következő címre kérjük:
BÉTA-STOCK Kft., 1052 Budapest,
Deák Ferenc u. 5. Telefon: 118-4803

02057

PIK-SYS Szolgáltató és Tanácsadó Kft.

A McAfee Inc. kizárólagos magyarországi képviselője
H-1213 Budapest, Szentmiklósi u. 18.
Telefon: (36-1)276-0864 Telefax: (36-1)276-1235

HARD DISK DRIVES

0,5-4-35 GB
7200 fordulat/perc
3-5 év garancia
SCSI-2 Fast/Wide

A Procomp-Hungary Kft. a Fujitsu termékek hivatalos disztribútora.
Procomp-Hungary Kft. 1107 Budapest, Szállás u. 21.
Telefon: 262-6631, 261-8235, 260-4348* Telefax: 260-6318

05022

MEGBÍZHATÓBBAT OLCSOBBAN TOVÁBBRA IS A FEFO COMPUTER-TÓL!

Vásároljon komplett számítástechnikai megoldásokat a FEFO-tól:

- számítógépes hálózatok, szerverek
- iroda automatizálás, back office
- internet hozzáférés
- home video stúdiók
- DTP
- raktárkészlet-nyilvántartási és számlázó rendszer

minden géphez 1 havi ingyenes INTERNET

Alapjellegű 800MB AT, Casseum 200 g 1.2GB AT, Casseum 200 g 640MB SCSI, Casseum 200 g 1GB SCSI, Casseum 200 g 2GB SCSI, Casseum 200 g 4GB SCSI, Casseum 200 g 8GB SCSI, Casseum 200 g	Alapjellegű 14" 8.2k, 1024x768, 16, N 15" DALIWOOD CMC 1021B, 8.2k, N, L, K, 68500 17" DALIWOOD CMC 1021B, N, L, K, 85000 21" DALIWOOD CMC 1021B, N, L, K, 94900 30" miniVCR/2.5, 8Kd, 5k, 442900 mem pool, 400k-bites	Alapjellegű 800MB AT, Casseum 200 g 1.2GB AT, Casseum 200 g 640MB SCSI, Casseum 200 g 1GB SCSI, Casseum 200 g 2GB SCSI, Casseum 200 g 4GB SCSI, Casseum 200 g 8GB SCSI, Casseum 200 g	Alapjellegű 800MB AT, Casseum 200 g 1.2GB AT, Casseum 200 g 640MB SCSI, Casseum 200 g 1GB SCSI, Casseum 200 g 2GB SCSI, Casseum 200 g 4GB SCSI, Casseum 200 g 8GB SCSI, Casseum 200 g
--	--	--	--

Számítógépeink előre installált Microsoft® OEM szoftverekkel árusítjuk!

FEFO Computer

1073 Budapest, Barcsay u. 6. Telefon: 267-8980, 267-8981 Fax: 267-8958
1122 Budapest, Krisztina krt. 11. Telefon: 202-6002 Fax: 155-0047
7821 Pécs, Munkácsy u. 9. Telefon és Fax: (72) 326-186
Nyitva: H-P 9-17 óráig

*Árusítunk továbbá minden típusú hangszórókat és hangfalakat. Termékeinkre 1-3 év garanciát adunk.

Cassini 140/15

Az immár 7 éves HUMANSOFT Kft. köszöni Önöket. Mivel ez az idei első jelentkezésünk, röviden értékelem az 1995-ös esztendőt. Nehéz évet zártunk, csakúgy, mint versenytársaink többsége. Forgalmunk növekedésének üteme lassult, alig érte el a 20%-ot. A kicsit „nyugodtabb” év lehetőséget adott belső struktúránk átszervezésére. Váltak a hangsúlyok, új cégek képviselőit megszerezve módosult kínálatunk. Az a törekvésünk, hogy teljes számítástechnikai megoldást nyújtsunk tisztelt ügyfeleinknek. Hagyományos területeink mellett sokat erősödöttünk hálózati területen és a SCALA integrált vállalatirányítási rendszer révén már nevünkhez méltóan szoftver megoldást is tudunk ajánlani. Jelentősen növekedett a mérnöki fejlesztést, gyártást támogató hardver és szoftver eszközök forgalma, ezt tekinthetjük a magyar gazdaság várt fellendülésének parányi biztató jelként.

Terveinkről, a HUMANSOFT által képviselt cégek újdonságairól szeretnénk Önöknek rendszeres tájékoztatást adni, kérjük, kísérjek figyelemmel a hirdeteinket, melyeket a jövőben rendszeresen ugyanezen a helyen és ugyanekkora terjedelemben fogunk megtalálni.

Illés Antal
ügyvezető igazgató

DELL™

A HUMANSOFT már több mint négy éve az amerikai DELL Computer hivatalos képviselője hazánkban. Eleinte VAR-ként, tavaly év eleje óta disztribútorként képviseljük a világ egyik legjelentősebb PC-gyártóját. Bár még hivatalos statisztikák nem láttak napvilágot az 1995-ös év forgalmi adatairól, abban mindenki egyetért, hogy a DELL erősítette helyzetét a világ legnagyobb PC-gyártóinak sorában.

Egyelőre nem ilyen kedvező a DELL gépek hazai piaci részesedése. Többnyire azon multinacionális cégek a partnereink, akik anyaországaikban már hozzájárultak a DELL gépek nyújtotta teljesítményhez, kényelemhez. A DELL Computer hathatós segítségével szeretnénk ebben az évben nagyon sok új felhasználót megismertetni a DELL asztali gépek és notebook-ok kiváló teljesítményével, közelítve a DELL magyar piaci részesedését a nemzetközi arányokhoz.

Természetesen gondoltunk azon partnereinkre is, akik egyelőre nem engedhetik meg, hogy teljes hálózatuk DELL gépekből álljon. Számukra a közkedvelt DTK gépeket ajánljuk, míg a DELL Pentium notebook-ok mellett az ACER megbízható notebook-jai szerepelnek kínálatunkban.

MODEMEK

- A modempiac továbbra is dinamikusan nő.
- A ZyXEL Communications Inc az Elite 2864/2864ISDN modellek mellett megjelent az OMNI 28.8 készülékkel is, ami a megszokott kiváló minőségen túl kedvező áron kapható.
- A BEST Telecommunications Inc. továbbra is a modemek teljes skáláját kínálja minden sebességi tartományban. A 1414VAH típus a fax/adatátviteli képességek mellett hívásváltóval és üzenetrögzítésre is képes.
- 1995 októberében helyeztük üzembe FAXTEKA™ rendszerünket, ami azóta meghibásodás nélkül dolgozik egy BEST 1414VAH modemmel.
- A CAMED Communications Inc. hálózati termékei (Ethernet kártyák, hub-ok, routerek) forgalmazását megkezdtuk.

OKI

A HUMANSOFT – az OKI nyomtatók és faxok disztribútora – megerősödött csapatával számos új OKI nyomtatóval jelent meg a magyar piacon, melyek magukon hordozzák a LED-technológia ismert előnyeit, de nyújtanak a korábbi készülékekénél még nem fellelhető kedvező sajátosságokat is.

A célkitűzés a korábbi népszerű LED-nyomtatók továbbfejlesztése volt.

- A legkisebb nyomtatási sebesség 6ppm – 600ex, 610ex
- A képfeldolgozási idő számos OKI szabadalom segítségével lecsökkent.
- Új GDI printer – DL400w.
- Új 600 dpi-s 8 és 12 lap/perces nyomtatók – 810ex és 1200ex.

Év végi akció keretében árusítottuk a már jól ismert normálpapíros OKIFAX1000-et és a 2000-es sorozatú faxokat. A kedvezményes vásárlási lehetőség utolsó hullámai még most is tartanak. Az akciós ár változatlanul magában foglalja a PC illesztő és az üzembe helyezés árát is.

PINNACLE MICRO

BEVEZETÉS
AZ
OPTIKAI
ADATTÁROLÁSBA

- △ Az RCD-1000 a legkeresettebb CD-író a világpiacón.
- △ Az APEX 4.6 GB optikai meghajtó márciustól szállítjuk.
- △ A „Bevezetés az optikai adattárolásba” című kiadványunk ingyen beszerezhető cégünknel.

1995 volt a HUMANSOFT első teljes üzleti éve a SCALA integrált vállalatirányítási rendszer forgalmazásában. Ezen idő alatt jelentős számú implementálást és bevezetést végeztünk, a nemrég piacra került regionális verzióval is van már telepített referenciánk.

Szakértőink a pénzügyi számvitel és logisztika mellett a termelésirányításra szakosodtak.

1996. február 6-7-én,
a Számvitel '96 – Szoftverborzón
mutatkozunk be.
Kempinski szálloda, 23. stand
Várjuk érdeklődésüket!

scala®

DEALER
OF THE YEAR
1995

HUMANSOFT
HUNGARY

Humansoft is one of Scala Hungary's most successful dealers that has invested significant time and money in training its staff, resulting in increased Scala sales and establishing themselves as a provider of value adding consulting services.

K. E. J. J.
Pál Gábor
Humansoft Kft.

HUMANSOFT®
ELEKTRONIKAI KFT.
9020304 72589

1149 Budapest, Angol u. 42.
Tel.: *163-2879, fax: 251-3673
Pécs: 72-210-929 • FaxTéka: 261-1329

F/X olyanokat csinál helyből, amiket a CorelDRAW-val csak több nekifutásra lehet előadni, noha – és ez az érdekes – nem rajzolta vektoros rajzolóprogrammal állunk szemben, hanem valami furcsa hibriddel, amely a bittérképes prakti-

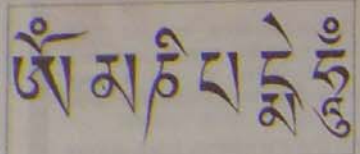
ez igazából *betűsor* (mellesleg az OM MANI PADME HUM szövegű mantra, tibeti írással), így aztán a karakterek hátsáiban levő lukakat nem tudja kezelni. Ez persze nem baj – a baj az, hogy egy ilyen praktikus program, ami amúgy igazán jól jönne a ház körül, egészen tragikus színvonalon exportál. A 9. kép például azt mutatja, hogy a Harvard Graphicsnek figyelemre méltó oldaltervező képességei is vannak – ezzel együtt a látvány katasztrofális. Különösen ronda a két, egymás melletti szövegbox; a monitoron a betűsorok szigorúan egyvonalban álltak, TIF formátumban exportálva már nem egészen ez a helyzet. Ez a pontatlanság ebben a méretben is riasztó, hogy kivétülve milyen volna, arra jobb nem gondolni. Olyankor valószínűleg elő se jön.

Mindezeken túl parádés grafikacsináló is van a Harvard Graphicsben, gyönyörtortadiagramokat készíteni vele, a végter-

méket nézni már kisebb gyönyör, még a .BMP-ben exportáltak festenek a legjobban, de hajszalnyi probléma ott is akad, ha jól megnézzük, a 10. képen az Apples szó első két betűje valami titokzatos oknál fogva egymásra esúszott, s így valahogy nem igazán nyerő a dolog.

Valójában persze az exportálás nehézségei kevésbé minősítenek egy bemutatókészítő programot, de a Harvard Graphics önmaga emelte magasra a mércét, egyebek között az igen kiterjedt „vidd és dobd” szolgáltatásokkal is: nemcsak az alkalmazás különböző területei között húzhatók dolgokat ide-oda, hanem áthúzhatók képet vagy szöveget más programból, bele a készülő prezentációba, továbbá a Harvard Graphicsen belül létrehozott elemeket is áthúzhatom más programokba – hogy aztán jó-e ez nekem, az más kérdés.

Akárhogy is, a Harvard Graphics igen

7. kép

kák műfajában is otthon érzi magát. A 7. kép például Windows metafile, tehát vektoros grafika, ettől függetlenül, amint a 8. képen látható, mindenféle bittérképes manipulációkat végezhetünk vele. Természetesen a program nem tudhatja, hogy

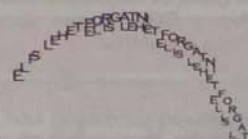
8. kép

komoly darab, sokkal komolyabb, mint a Powerpoint for Windows 95 – elég arra gondolni, hogy a fentebbiekben szigorúan bíraltuk a Harvard Graphicset, mert a mögötte álló rajzolóprogram, a Harvard F/X kifogásolhatóan exportál, nos, a

Szabadon tördelt szövegoldal
Az alcím fokozatát megnöveltem

Manuálisan berajzolt szövegbox Más szövegbox lehet író-olaj lezárás, átírás stb.

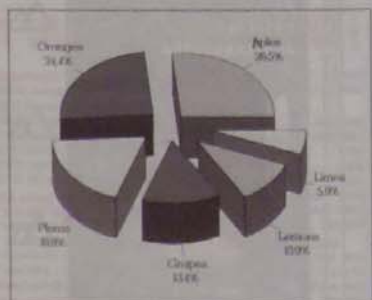
Háttér szövegbox, számok lezárás szerint szaporítható

9. kép

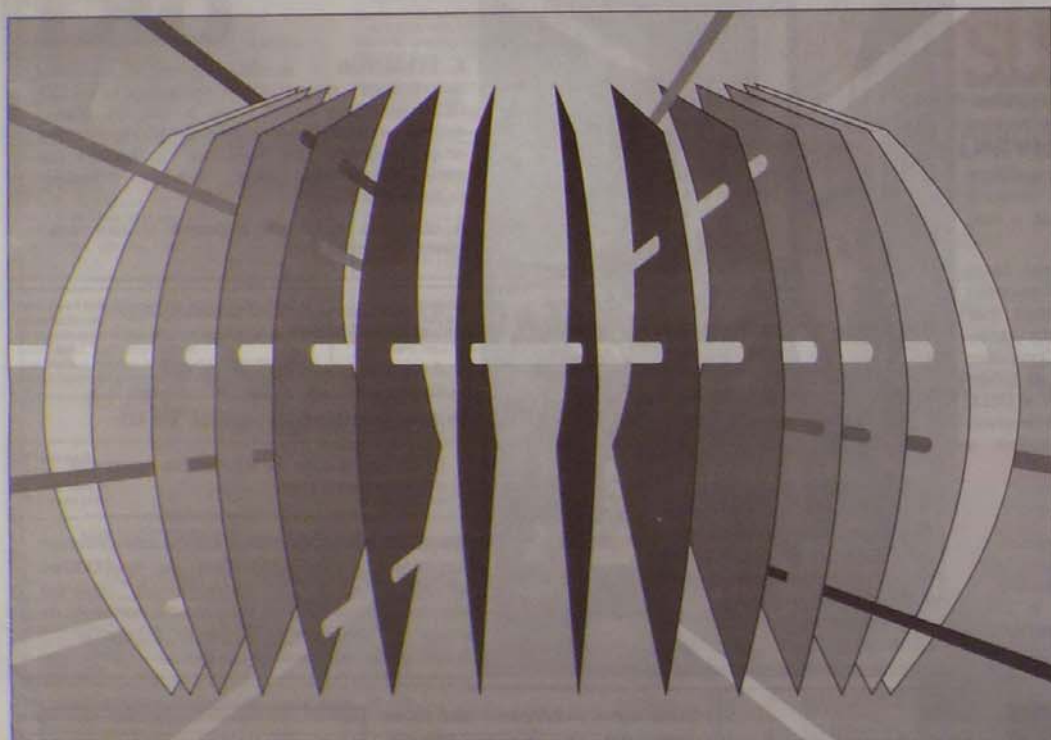
Powerpointot ilyen vád nem érheti, mögötte ugyanis semmi se áll, van néhány elemi szintű beépített rajzolóeszköze, de Bézier-görbékről szó sincs, hogy a Harvard F/X luxusszintű kunsztjait már ne is emlegessük.

A Harvard Graphics tanulhatósága ettől függetlenül kiváló, egy-két olyan dolog akad, amit szokni kell, például hogy a

10. kép

Print Preview nem a File menüben van, hanem a View alatt, és B&V Preview-nak hívják, vagy hogy ha nem sablon szerinti szöveges oldalt akarok csinálni, hanem olyasfélért, amilyen a 9. képen látható, akkor az Add Slide almenüből a Drawing opciót kell választanom – erre gondolnék legutóljára. Mindamellét elég, ha ezt az ember egyszer megjegyzi, és több gondot nem okoz.

Op. Set

SecurNET™ – A biztonságos hálózat

A biztonság hiánya veszélyes luxus.

Betörték a bank hálózatába! Ellopták az intézmény pénzét! A konkurencia megszerezte a terveket! A veszteség felbecsülhetetlen.

A biztonság alapvető igény.

A LIAS sikeres hálózati integrátor, segít abban is, hogy a számítógéphálózat megfelelően kiépített adatbiztonsági szolgáltatásokat nyújtson.

Mi a SecurNET™ ?

Know-how, a LIAS fejlesztési eredménye.

Szolgáltatás, hogy a részletek illeszkedjenek.

Az integrálás a mi szakterületünk!

Megoldás: a piacvezető gyártók eszközei a SecurNET™ szempontjai szerint integrálva, ez a biztos.

Miért van szüksége a SecurNET™-re ?

Hogy nyugodtan dolgozhasson.

A sokéves tapasztalat, a LIAS gazdag termékválasztéka és a KFKI Számítástechnikai Csoport, mint háttér garancia arra, hogy a SecurNET™ az elérhetőség, sértetlenség, bizalmasság, hitelesség és működőképesség követelményeit egyszerre kielégítő komplex információ biztonság hordozója legyen.

A SecurNET™ a LIAS Kft. védjegye

Hívja a (06-1)169-9088-as telefonszámot, vagy keressen bennünket a következő címen:

1121 Budapest, Konkoly-Thege út 29-33.

LIAS Kft. – Kommunikációs rendszer

Quick Presentations gyűjtőnév alatt találjuk a konyhakész bemutatókat, van köztük üzleti terv, cégbemutató (company profile), marketingterv, termékbemutató, szimpla előadás, brainstorming és effélék. Olyan nincs, mint a WordPerfect Presentations 3.0-ban, hogy tudniillik külön-külön mintaállományt kapjunk a barátságos, a közömbös és a szkeptikus hallgatóságra szabva, a Harvard Graphics merevlemezigénye (gy is 24 megabájt körül van, tárigénye pedig akkora, mint a 32 bites programoké általában: nagyocska. Először egy noteszgépen próbáltam ki, ott a Quick Presentations listaablakban negyven másodpercebe tellett, míg egy adott opcióról a következőre átléptem. Pedig az amúgy nagyon elegáns gép volt, hasáiban 90 megahertzes Pentiummal és nyolc mega RAM-mal: ez az a konfiguráció, amit nem szabad megvenni. Nyolc mega RAM a Windows 95 érájában légy-piszok; vegyünk inkább lassúbb, olcsóbb processzort, és kétszer annyi memóriát. (Egyébként nem is biztos, hogy egy 486DX4-es érzékelhetően lassúbb, a Windows 95 valójában nem a Pentium architektúráját használja ki, csak a sebességét.) Noteszgépre ez duplán érvényes: akinek egy másfél millió forinthez közelítő árú játékszerre pénze van, annak arra is van, hogy ne nyolc, hanem harminckett megát rakasson a kaszniba – már ha a géppel csakugyan dolgozni akar. Az ő helyében akarna a fene.

Sidekick 95

Egy noteszgép arra jó – egyebek között –, hogy rátegyük a Sidekicket, a Sidekick pedig arra, hogy noteszgépekre rakják. Asztali gépen nincs helye, az asztali gép majdnem biztos, hogy össze van kötve további asztali gépekkel, márpedig a Sidekick 95 nem munkacsoportos alkalmazás, arra ott a Microsoft Schedule+ (vagy sok más egyéb), otthoni gépre megint csak nem való, hiszen otthoni gépekre nem szoktunk PIM-eket pakolni. Noteszgépre tesszük tehát, utána késedelem nélkül Maracaibóba vagy Türkevéré utazunk, kinyitjuk a noteszt, nézzük a képernyőn a világórát a földkerekség általunk kiválasztott nyolc városának a helyi idejével (11. kép), és úgy érezzük, mintha mi volnánk a világ közepe. Aztán magunkhoz térünk.

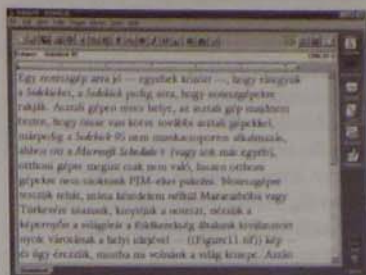
Két lemezen van az egész program, nem két CD-n, ahogy manapság divat, hanem kettő darab 3,5 hüvelykes hajlékonylemezen. Nagy dolog.

11. kép

A világra teljesen új a Windows 95-re írt Sidekickben, ugyancsak új a költségnyilvántartás, az áttekinthető jellegű, úgynevezett „emlékeztető” nézet, valamint a tárcsászó – legalábbis abban a tekintetben, hogy a Windows 95 TAPI-ra támaszkodik. (Harminc évvel ezelőtt még a nemek közötti taktikus kommunikációt neveztük tapinak. Tempora mutantur.)
Ne nosztalgiaizzunk.

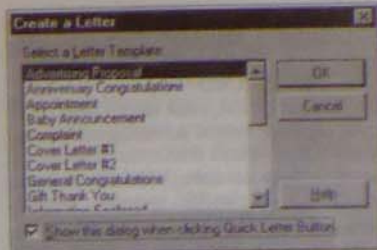
A beépített szövegszerkesztő (12. kép) mindinkább hasonlít egy szövegszerkesztőre, most már teljes képernyős (ha akar-

12. kép

juk), lehet benne tipografizálni, golyózott lajstromokat írni, van vonalzó, kérésre megszámozza a szöveg szavait/karaktereit/bekezdéseit/sorait, faxot vagy e-mailt

küldhetünk belőle (utóbbit a Microsoft Exchange útján), van helyesírás-ellenőrzés (angol), műveinket .RTF vagy .TXT formátumban menthetjük el. Természetesen nem ettől érdekes a Write – így hívják az ártatlant –, hanem az állományainak a szerkesztését: egy Write-állomány foldereket tartalmazhat, nem kevesebb, mint 256-ot, a folderekben pedig dokumentumok lehetnek, tetszés szerinti számban. Szöveget keresni vagy keresni/helyettesíteni nemcsak egy dokumentumon belül, hanem egy – vagy több – folderre, azaz számos dokumentumra vonatkozólag tudunk. A slágfertig körlevélkészítés egy ilyen típusú programban az abszolút minimum, a Sidekick 95 emellett egy Quick Letter opció is kínál (13. kép), pár egérgattintás, és máris perfekt közhelygyűjteménnyel árasztathatjuk el az adatbázisunkban szereplő bármelyik személyt, avagy valamennyiüket egyszerre. A mintaálló-

13. kép

mányok természetesen angolul vannak, de persze minden nehézség nélkül magyaríthatók.

Adatbázisunkban annyi és olyan mező lesz, amennyit és amelyet akarunk, ellentétben például a már említett Microsoft Schedule+-szal. (Azaz nemcsak telefonkönyvnek használhatjuk, hanem például borkatalógusnak, egy ilyen eleve kapunk

IT makes your business go round

A CeBIT 96-on megjelenik az IT világ színe-java:
25 kiállítási csarnokban a legújabb termékek és szolgáltatások egyedülálló bemutatóját és teljeskörű áttekintését kínálják. Ez az egyetlen olyan vásár a világon, ahol a szakma élvonalában álló innovatív technológiák és trendek kinálhat ilyen koncentrált és világosan strukturált formában találja meg 60 ország több mint 6.000 kiállítójától többet várhat a szokásos üzletnél. Aki kihagyja, kimarad!

Közvetlenül lekérhető információk:
Fax hívás: +49-511-288 86 50, Internet cím: <http://www.messe.de>

DEUTSCHE MESSE AG, HANNOVER / GERMANY
További felvilágosítást ad a DEUTSCHE MESSE AG magyarországi képviselője:
Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara,
1143 Budapest, Stefánia út 99.,
Tel: 251-0130; Fax: 163-2472

Információtechnika
Network Computing
CIM
Szoftver
Telekommunikáció
Irodatechnika
Bank- és takarékpénztári technika
Biztonságtechnika/Mágneskartyás rendszerek
Kötetés

Hannover 14.-20. 3. 1996

CeBIT

Világközpont - Iroda - Információ - Telekommunikáció

hozza, ahogy az előző verzióval is.) Importálhatjuk a Microsoft Exchange telefonkönyvet, továbbá dBASE-, Paradox-, dIF, .TXT és .CRD (Windows 3.1 card-file) állományokat, mást sajnos nem.

Az *Expense* modul tervezőjének szempontjait nem igazán értem, de mindegy. A naptár készítés szerinti .WAV állományokat játszik le riasztás gyanánt, kérésre megmondja, mikor kel és nyugszik a nap, hogy hányadik napja van az évnek, meg hogy melyik állatövi jegyben járunk; a már említett világra pedig információkat közöl a kijelölt városról: távhívkód, valutánem, nyelv, lakosság. Szép dolgok ezek. Mellesleg ne feledjük, hogy a Sidekick a Lotus 1-2-3 és a WordStar-társaságában ott volt a PC-s forradalom hajnalánál – látta Lenint –, három DOS-os verziójából összesen mintegy hárommilliót adott el a Borland, ez a program tehát igazi veterán. Ahhoz képest köszöni szépen, jól van.

Levélváltás

Madách Irodalmi Társaság
H-1072 Budapest, Rákóczi út 14.
(141-1795)
Váncsa István Úrnak
Computerworld Számítástechnika
1536 Budapest, Pf. 386

Pest, '95. november 8.

Kelves Unam!*

Nagy élvezettel olvasom havonta megjelenő írásait, s őszintén remélem, hogy egyszer majd (mondjuk egy életmű-sorozat keretében) önálló kötetként is kézbe vehetem a lapban megjelent cikkeit.

Előre kell bocsátanom: leszámítva a családomat és a számítógépetem, én már menthetetlenül a XIX. században élek: ott érzem jól magam. Ha időm engedi: Madách-kutatással foglalkozom. A számítógéppel elsősorban szövegeket szeretnék előállítani, ám ezt a ténykedésemre a rendelkezésemre álló programok csak szerény mértékben támogatják. Ha nem untatom, elsorolnám, hogy közönséges avagy mezei felhasználóként milyen gondjaim voltak, s hogyan kényszerültem arra, hogy egy lehetetlen módon „gányolt” rendszerrel dolgozzam, amelyről én már sohasem fogok ártérni a Windows '95-re; ha úgy tetszik: kihagyom ezt a magasságot.

A bajok ott kezdődtek, hogy normálisan működő programra lett volna szükségem. A Ventura 2.0-s változata nekem bőven elég lett volna. Lassú felfogású vagyok, így aztán egy hébe is beletelt, amíg ki-dobtam a programot. Addigra ugyanis világhosszra vált, hogy a program nemcsak a szavak, de a betűk közötti távolságokkal is manipulál, s ami nagyobb baj: senki sem tudta megmondani, miként lehet erről a rossz szokásról lebeszélni. A kinyomtatott szöveget sokáig nézegettem, próbáltam elképzelni magamban, mit szólna Kner Lázár, ha látta, aztán úgy döntöttem: nemcsak a papírt, hanem a programot is kihajítom. A harmonikaszerűen hol a végtelenségig összehúzott, hol pedig éppen ellenkezőleg, már-már a ritkítás hatá-

rát súrolóan széthúzott szövegre én azt mondtam: ilyet nem szabad kinyomtatni. (Ma már ránézésre látom, melyek azok a kiadványok, amelyek ilyen vagy hasonló rendszerrel készültek.) Persze lehet, hogy nem voltam eléggé tájékozott, talán volt valamilyen előttem nem ismert opció, amellyel megálljt lehetett volna parancsolni a betűközök önkényes változtatásának. Sajnos ennek sem lett volna jelentősége. Ugyanis a rendszer csak a saját karaktereivel tudott működni, azokat pedig rosszul terveztek. Ha kurzívval írtam Madách Imre nevét, akkor az *I* és *m* betűk között egy teljes szóköznyi hely maradt.

Megmaradtam tehát egy olyan rendszerrel, amely nem nevezi ugyan kiadványszerkesztőnek magát, de ilyen csúfságokat mégsem művel.

Közbevetőleg: el tudnék képzelni a kiadványszerkesztők (magyarul: újságszerkesztők) és a szövegszerkesztők mellett egy harmadik programfajtát is: a könyvszerkesztőt. A könyvszerkesztést ugyan is tapasztalatom szerint egyik rendszer sem támogatja. (Pl. egy ív 16 oldalának [már ti., ha 16 oldalas az ív, hiszen a könyvnyomtatás történetében volt még néhány megoldás...] az elhelyezése. Az oldalak permutálását, elforgatását ugyan melyik ún. kiadványszerkesztő támogatja?) S ha már az újságszerkesztőknel tartunk: vajon miért nem lehet megoldani azt, hogy egy kijelölt szövegrész aláhúzásánál — ha már valaki ezzel a csúf kiemelési formával él — ne legyen aláhúza a g, j, p, q, v, a vessző, a pontosvessző?

Ott hagytam abba, hogy megmaradtam egy hagyományos szövegszerkesztőnél, a Winword 2.0-nál. Ez a program csodákra képes, de egyszerű dolgokra azért nem mindig. Az Ön instrukciójának megfelelően (lehet vagy másfél éve, hogy erről írt) letettem arról, hogy Tótfalusi Kis Miklósnak képzeljem magam, így a különböző karaktertervezőket méla undorral felreoltam: mi szükségem lehet rájuk; nekem elég, ha egyetlen normális (lehetőleg antikva) betűtípus a rendelkezésemre áll, néhány méretben, kurzív, félkövér változatban, mi kellhet még?

Sajnos: sokmindent. Arról ugyanis a különböző kézikönyvek szövegesen hallgattak, hogy a Windows 3.1-nek (s gyanítom, hogy az NT vagy a '95 sem lesz más) több, egymással inkompatibilis változata létezik. Felejtünk el egy pillanatra a kínaiakat, japánokat s más népeket. Itt, Magyarországon két változatával találkozom nap mint nap: a Kelet-európaival és a magyarokkal. Ha egy szöveget (tapasztalatom szerint mindegy, hogy winword-del vagy más programmal alkottam-e: az operációs rendszer számít) átvisztem egyikből a másikba, akkor az ő és ő betűk helyén rendszerint az ő és ő betűk jelennek meg. Itt értem meg a sok időtlen felírat és használati utasítás keletkezését. A tervező jóhiszeműen elvégezte a munkát a saját gépén, s látványt minden rendben is adott. Az eredményt kimentette lemezre, és a megbízónak, aki a saját gépén kinyomtatta. Ám a két gépen nem ugyanaz a 3.1 futott, így aztán a magyar betűk helyett spanyol betűk jelentek meg a nyomtatásban.

A Windows 3.1 ezen furcsaságán elcsodálkozva, végülis fel kellett tennem a kérdést: melyikkel dolgozzam, hogy a hasonló csúfságoktól megkíméljem magam? S ekkor, a két rendszer összehasonlításánál derültek ki a további turpisságok. A Madách-kutatás sajnos nem nélkülözheti magyar betűk mellett sem a francia, sem a szlovák betűket. Képtelenség, hogy ne tudjam leírni mondjuk azt, hogy *déjà vu*, márpedig a a 3.1 Kelet-európai változatában az a betű nem szerepel. Vannak helyette szlovák, román stb. betűk. A Corel Draw önkényeskedésének betudhatóan igen sok betűtípus van az egyik gépünkön, ám e betűtípusok közös sajátossága — túl azon, hogy tervezőiket szerintem nemcsak Tótfalusi Kis Miklós, de Szántó Tibor is páros lábál rugta volna fenékkbe, ha hasonló csúfságot terveznek — az, hogy a francia betűk kimaradtak belőlük. Vehetnék tehát (ha olyan bolond lennék) újabb száz meg száz fajta betűtípust: a Winword 3.1 Kelet-európai verziójában ugyanazt tapasztalnom: csak keletül tudok írni.

Ezzel ellentétes filozófiát követett a magyar verzió: abból bezzeg nem hiányoznak a francia, spanyol stb. nyelvek betűi, igaz persze, hogy bottal üthetem a szlovák karakterek nyomát. Ebben nem tudtam beletérődni: végtére is nem kezdekézhatom kézzel az s betűket s-é. Így aztán minden fogadkozásom ellenére mégiscsak ráfanyalodtam a Fontographer 3.5-re. Fogtam a *times new roman* csúf betűt (akkoriban, amikor erre sor került, az éppen rendelkezésemre álló fajták közül ez tűnt a legemberszabásúbbnak), s nekiálltam gányolni. Mivel alapvetően új betűket hál'Istennek nem kellett terveznem, egyszerűen csak leloptam egy-egy ékezetet, s másolásokkal, függőleges és vízszintes eltolásokkal operáltam, de a Bezier-görbék rejtélyes világába — ahol számomra mindig kiszámíthatatlan volt, hogy ha egy érintőt picit elmozdítok, miért változik meg oly drámai módon a görbe — nem kalandoztam el.

Mielőtt azonban néhány szlovák karakter becsempészésére kísérletet tettem volna a magyar Winword 3.1-be, elképedve néztem mindazt, amit a Fontographer elem tárt. Nem a menükre gondolok; azokon máig sem rágtam át magamat. Csúpnál arra, hogy ez a rendszer úgy tudta, hogy a *times new roman* nevű TIF állományban 512 karakter van. Érdekes módon sem a karaktertábla, sem a Winword, sem más általam ismert program erről nem tudott, s nem is volt hajlandó tudományt szerezni, bárhogy erőltettem a dolgot. A laikus azt hinné: az 512 karakterben már biztosan ott volt az a néhány szlovák karakter is, amire éppen nekem volt műhatatlanul szükségem, de az élet természetesen nem ilyen egyszerű. Volt helyette viszont sok más érdekesség. Örömmel fedeztem fel végre néhány ligatúrát. Most már nemcsak Goethe nevét tudom úgy írni, ahogyan maradi módon mindig is szerettem volna, de pl. az affinitás, affixum szavakat is. Hurrá!

Persze, bárki joggal megkérdéshetné: miért a magyar Windows-hoz gányoltam szlovák karaktereket, miért nem a Kelet-

európai változathoz franciákat? Nos, a legjobban természetesen annak örültem volna, ha van egy univerzális betűkészlet, amely mindkét rendszeren megél. Be kellett látnom azonban, hogy ez az én adottságaim, lehetőségeim mellett képtelen elvárás; meglehet, olyan maximalista igény, amely a számítástechnika mai lehetőségeit meghaladja.

Az első időben igencsak elcsodálkoztam azon, hogy a betűkkel való játszadózásomat a rendszer szigorúan bünteti. A Fontographer olyan program, amely figyelmeztetés nélkül tüzel. Nem szól rám, hogy ehhez vagy ahhoz nincs jogom, egyszerűen csak — jókora késletetessel — fenékkbe rúg: találgaj ki magam, hogy mi baja van. Röviden: az történt, hogy a képernyőn látszólag teljesen rendszerben lévő karaktereket installálva a rendszerbe, a magam fabrikálta betűk helyén a képernyőn is, a nyomtatásban is kriksszkrasszok jelentek meg. Mint említettem: lassú felfogású vagyok, így aztán csak napok múlva jöttem rá arra, hogy nem a program rossz, nem is én hibáztam, egyszerűen csak arról van szó, hogy védettek a karakterek, ezért a Fontographer ilyen alattomos módon próbálja megakadályozni, hogy azokat a saját képre formáljam. Őszintén szólva ma sem tudom, hogy pontosan milyen műveleteket büntet, melyeket nem a Fontographer, az viszont biztos, hogy az a karakterkészlet, amely a Windows 3.1 magyar változata alatt számomra maga a tököly, a Kelet-európai változatba installálva örülésegekhez vezet.

Az „Utam a magyar Windows 3.1-hez” története itt véget is ér, a karakterek kukázását azonban a mai napig is folytatom. Mit mondjak: vérszemet kaptam. Mindent kitakarítottam a karakterkészletből, amire soha az életben nem lehet szükségem, s helyettük újakat kreáltam. Arra gondoltam, mi lesz, ha egyszer valaki mondjuk Mikos Kelemen főművét próbálja meg helyell-közrel az első kiadásnak megfelelően kinyomtatni. Nosza, összeolgoztam az ő és ő betűket. (Arról igazán nem tehetek, hogy az őszavakat úgyszintén nem támogatják a mai rendszerek; ezt is — annyi minden mással együtt — „kéli vezérléssel” kell megoldani.)

Aztán rájöttem arra, hogy időnként leszámazási táblázatokat is közzé kell tennem. Ha valamit, ezt aztán alaposan elszúrták Microsofték! A DOS-ban az ASCII-karakterek között léteztek ilyenek: ~, ~, ~, ~, ~, ~ stb. A Microsoft-filozófia értelmében ilyesminek a normális karakterek között nincs helye (a hely szó átvitt értelmében persze, hiszen amúgy bőven volna hova elpakolni azt a tízezer-néhány karaktert), inkább maradjon kitöltetlenül a karakterek jó egyharmada. Ehelyett létezik egy MS LineDraw nevű ún. fontkészlet, amely csakis ezeket tartalmazza. Mély megfontolásra és előrelátásra vall, hogy ez a készlet még csak nem is a szabadon méretezhető fajtából való. Van persze hosszú s-sem is — f —, mondván: Madách idejében ez a kézírásban is létezett, egy betűhöz köztlen többoldalas lábjegyzetek helyett egyszerűbb mindent úgy írni, ahogy a szerző tette. (Ennek megfelelően van pl. olyan j be-

* Az olvasói levél szövegét betűhíven közzétjük, már amennyire ott a Recognita lehetővé tette szövegszerkesztés — de ez egy külön cikk témáját képezhetné. (A Szerk.)

tűm, amelyről lemaradt a pont — j — stb.) Mindez persze 50%-ban örültség — községgel elismerem —, de csak 50%-ban! Itt van pl. a hosszú s esete. Amilyen furcsa volna a szokásos karakterek között látni, szerintem éppolyan furcsa, hogy a Frakturnak nevezett gót betűk sorából kimaradt. Pedig a készlet amúgy rendben volna, s használom is majd, ha pl. egy-egy levél kéziratában a magyar nyelvű szövegbe olyan német nyelvű részek ékelődnek, amelyeknek ortográfiája is más: a gót betűket mintázó. Ilyenkor én is váltom majd a betűtípust. Ám ami a klasszikus betűknél főleg sállang, az a gót betűknél egyáltalán nem az: ott mindig is különbség volt a két betű között. Ha tehát abból indulunk ki, hogy valaki nem csupán jópofáskodni kíván a Fraktur betűkészlettel, hanem dolgozni szeretne vele, akkor az illetőnek a Fontographerrel vagy más módon pótolnia kell a hiányt, máskülönben kénytelen megbékélni azzal, hogy ezt a pörös várost, amelyet valaha **Peft**-nek neveztek, kénytelen **Peist**-nek írni. (Amint a példából látható, a kiegészítést én már megvettem.)

A karaktereimet most már vonzsolom magammal, s még ha a konzervatívizmusom felül is emelkednék: biztosan nem fogok megbarátkozni olyan rendszerrel, amelynél mondjuk egy hét alatt nem vagyok képes a munkámhoz nélkülözhetetlen betűkészletet előállítani. S most következzenek a kérdéseim. Vajon milyen ebből a szempontból az NT és a '95? Azoknál is van angolszász, Kelet-európai és magyar változat? Mit lehet ajánlani annak, aki egyszerűen csak szövegeket szeretne előállítani, s a rendszer által felajánlott betűkészlettel — vagy azért, mert magyarul szeretne írni, vagy azért, mert szlovákul vagy franciául — nem teljesen elégedett?

Távol álljon tőlem, hogy visszairgassam a régi időket, ám a számítástechnika esetében mégis ezt teszem. Valaha, a PC-korszak hajnalán, léteztek a felhasználó által definiált karakterek. Bizonyos programok legalábbis számoltak ezzel a lehetőséggel. Soha többé nem tér vissza ez az aranykor?

De nem siránkozom tovább a karakterkészletekről, apró bosszúságokból kijut még bőven! Itt van pl. a lapszámolás. Nagyon elegáns dolog, ha egy rendszer elvégzi helyettünk; nagy kár, hogy nem látam még ilyen rendszert. S itt nem is az zavar, hogy ki nem állhatom a fattyú és árva sorokat; ezt még egynemely rendszer képes is kezelni. Ám a hasábokat az istennek sem hajlandók számolni. Már most mit tehetek én, egy mezei szerkesztő, kiadó. A/4-es lapokat nyomtatok, persze 90 fokkal elforgatva, vagyis egy A/5-ös formátumnak megfelelően. Jó, tudom, ha a kötésnél levágjuk a lapszéleket, az már nem A/5-ös, hanem mondjuk francia 5-ös méret. Szóval valami emberi kézbe illő kötetet próbálok előállítani. Ahhoz azonban, hogy egy A/4-es lapra fektetett formában két oldal kerüljön, azt kell hazudnom a rendszernek, hogy itt kéthasábos szövegről van szó, ahol viszont megáll a tudomány: a hasábokat ugyanis végképp nem tudják automatikusan számozni a programjaim, főképp nem úgy, ahogyan én szeretném: váltakozva a jobb és bal oldalon. Aztán rá kel-

lett jönnöm: jobb is, hogy nem tudja a rendszer, hiszen úgyis át kell transzformálnom az egészet kézi vezérléssel. Ha ugyan is normális könyvet szeretnék nyomtatni, ahol tehát egy A/4-es lap két oldalára végülis négy Fr/5-ös oldal kerül, akkor az oldalak (hasábok) helyes sorrendje ez: 4, 1, 2, 3, majd: 8, 5, 6, 7 stb. Ilyen marhaságot pedig egyetlen rendszer sem támogat, pedig csak így lehet eredményt elérni.

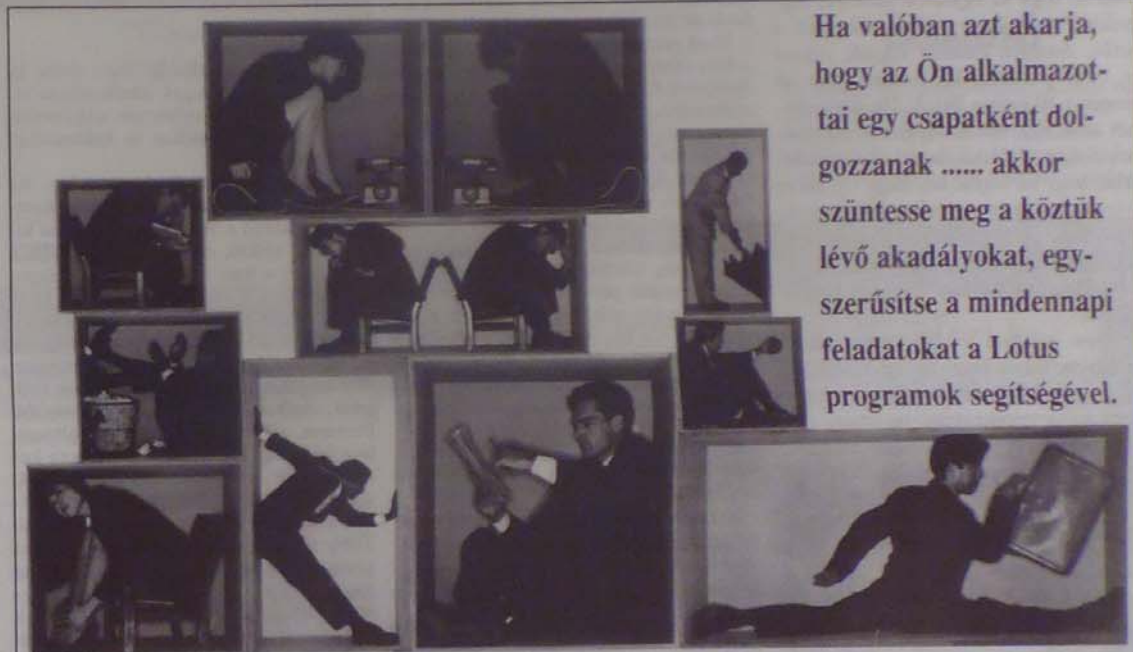
A magyar helyesíráellenőrzőről jobb nem is beszélni! Ha valaki megbukott az érettségén, azt talán valóban támogatja, de a többieket inkább hátráltatja a munkában. Mert hogy nem ismeri a tulajdonneveket, az még csak hagyján. De miért nem elég neki egyszer — rendben van: egy ragozó nyelvnel mindenféle örültség előfordulhat, mondjuk: néhányszor — megmutatni a

helyes változatot? Ha egyszer rávettem arra, hogy elfogadja az Alsósztrégova szót, miért kell utána újra és újra megmagyaráznom, hogy az Alsósztrégovára, Alsósztrégován stb. alakok is helyesek? Ez annyira lelassítja a rendszer használatát, hogy végülis inkább lemondtam róla.

Elválasztó programmal eddig még nem volt dolgom. Szerencsére? Nem tudnám megmondani, mivel valaha, a C 64-es korban sokat bibelődtem vele, s ha valamire büszke vagyok, hát arra igen, hogy a basichben gányolt bugyuta programom néhány speciális esetet felismert, minek folytán a Kiskunlacháza és a pszichológia szakakat is helyesen választotta el: előbbinél megengedve, utóbbinál megiltva a c és h közti elválasztójelet. Mint ahogy arra is gondoltam, hogy ha a visszeg megajánlott

vasz-szeg elválasztása netán nem volna jó (miért is volna jó, de mit tegyünk, ha egyszer gyakoribb eset, hogy ilyenkor kettőzött mássalhangzóról van szó), akkor ne csak a megajánlott elválasztást, de a főlölegesnek bizonyult s betűt is törölje a program. Szóval egykor megpróbáltam a magam egyszerű módján egy barkácsgépen, barkácseszközökkel rendet teremteni.

Persze a Winwordnek is megvannak a maga korlátai: ebből a szempontból csaknem mindegy, hogy a 2.0-t vagy a 6.0-t használja valaki. Valaha a word 5.0-ban kiké kénye-kedve szerint állíthatta be a sortávolságot. A program nem sértődött meg, ha mondjuk 1,1-es sorközt kértem tőle. Ezzel szemben a Winword összes eddigi változata a hagyományos írógépek opcióit adja: 1-es, másfeles, 2-es stb. sorkö-

Ha valóban azt akarja, hogy az Ön alkalmazottai egy csapatként dolgozzanak ..... akkor szüntesse meg a köztük lévő akadályokat, egyszerűsítse a mindennapi feladatokat a Lotus programok segítségével.

Bemutatjuk Önnek a Lotus által kifejlesztett programcsomagokat, amelyeknek magyar nyelvű változatai már kaphatók!

Napjainkban az üzleti sikerek eléréséhez nem elég egyszerűen sokat dolgozni. A sikerekhez gördülékeny csapatmunkára van szüksége, amelyet könnyen és gyorsan megvalósíthat a két új Lotus programcsomaggal: a Lotus Notesszal és a Lotus SmartSuite 3.1-gyel.

SmartSuite 3.1 – A kiemelkedő windowsos alkalmazáscsomag magyarul.

A SmartSuite csomag az egyik legjobb üzleti szoftver-megoldás, amely öt integrált eszközt tartalmaz (Lotus 1-2-3, AmiPro, Organizer, Approach és Freelance). Mindegyik program munkacsoportos képességekkel lett kiegészítve. Ha hatékonyan, más emberekkel összehangoltan szeretne dolgozni, vala-

mint minimális erőfeszítéssel maximális teljesítményt akar elérni, akkor munkájához elengedhetetlen a SmartSuite 3.1 használata.

Lotus Notes – A csoportmunka-szoftver szabványa ... magyarul! Mi az a csoportmunka-szoftver? Olyan új technológia, amely lehetővé teszi a szervezetben belüli és azon kívüli kommunikációt, a közös munkavégzést, az üzleti és adminisztrációs folyamatok automatizálását. A Lotus tízezes szoftverkerutató és -fejlesztés, valamint hatéves piaci tapasztalat és tesztelés eredményeképpen alkotta meg a Lotus Notes legújabb változatát. A világon ma már több mint 5500 vállalatnál másfél millió munkatárs élvezi a Notes használatának előnyeit. Az IDC jelentése szerint („Lotus Notes: Agent of change”) a vállalatok Notesra fordított befektetésének átlagos megtérülése 179% (ROI).

Lotus-disztribútorok:

Walton Kft.
1077 Budapest, Almásy út 2.
Tel.: 267-9006 Fax: 267-9011

Szármak Kft.
1115 Budapest, Etele út 58.
Tel.: 203-0304 Fax: 203-0299

Jsofi Kft.
1123 Budapest, Kapitány út 6.
Tel.: 212-2532 Fax: 156-5419

Ha hatékonyabb szervezetet akar létrehozni, Lotus programokat vásárol. További információkért forduljon valamelyik Lotus Üzleti Partnerhez:

AI Trade & Services
1035 Budapest, Vésztő u. 8.
Tel./fax: 188-4015

E-COOP Kft.
1091 Budapest, Üllői út 81.
Tel./fax: 215-4354

Integra Rt.
1031 Budapest, Bécsi u. 126-128.
Tel.: 250-1300 Fax: 188-9569

Montana Kft.
1054 Budapest, Stendli u. 6.
Tel.: 269-5564 Fax: 269-3573

Telelogic Kft.
1119 Budapest, Fehérvári út 83.
Tel.: 204-3030 Fax: 204-3031

Computer LAN & WAN Kft.
1035 Budapest, Vihar u. 18.
Tel.: 188-7992, 188-2118

Externa
1139 Budapest, Fáy u. 27.
Tel.: 270-3000, 270-5039

Intersoft Kft.
1054 Budapest, Tökölly u. 3.
Tel.: 269-3300 Fax: 269-3350

NICO Kft.
6300 Baja, Sorvas u. 3.
Tel./fax: 79-326-581

Unioffice Kft.
1016 Budapest, Bertyán u. 9/8.
Tel.: 209-2388, 166-5959

Dataware Kft.
1149 Budapest, Angol u. 18-20.
Tel.: 163-4699, fax: 251-5517

Graf-Get Kft.
9026 Győr, Kertész u. 54.
Tel./fax: 96-329-373

KFKI Networks Kft.
1134 Budapest, Dévai u. 26/28.
Tel.: 270-5490, 270-5499

Sprint Komputer KFTV. Mato
1087 Budapest, Berezsnai u. 3. Fsz. 6.
Tel./fax: 113-4866

Rolltron Informatika Kft.
1138 Budapest, Váci út 68.
Tel.: 270-5120, 270-5132

Lotus-képviselet

1088 Budapest, Rákóczi út. 1-3.
Tel.: 266-7770, fax: 266-6360

zók közül választhatok. Nekem történetesen az 1-es sorköz meg is felelne, de a rendszer önkenyveskedési miatt csupán 10 pontos betűk használatával kapok elfogadható eredményt.

Ha ugyanis felső indexet használok (s egy-egy jegyzet jelölésénél olykor kénytelen vagyok ezt tenni), a program automatikusan növeli a sortávolságot. Eről egy módon lehet lebeszélni, ha azt mondom, hogy a sortávolságot ne automatikusan változtassa kénye-kedve szerint, hanem tartsa be pontosan (exactly) az 1-es sorközt. Ezt készséggel meg is teszi a program, csak hogy ilyenkor a 12 pontos betűmérettől néhol már összeérnek a sorok, mondjuk, ha egy p betű alá egy Ó kerül. Ha pedig 8 pontos betűket használok, akkor túl nagy lesz a sortávolság, mivel a pontosan 1-es sorközt a rendszer úgy értelmezi, hogy az egytized hüvelyk, függetlenül attól, hogy milyen méretűek a betűk. Amilyen mázlista vagyok, nekem az Fr/5-ös méretű könyvekhez pont jól jönnek a 10 pontos betűk. De mit tehetnek azok, akik más betűmérettel szeretnék dolgozni? Nekik bele kell törődniük abba, hogy ha leírják azt, hogy 1/6, akkor automatikusan megnöveli a sort a program? Vagy ők is fabrikálnak maguknak saját karakterkészletet, amelyben alsó- és felsőindexként minden számjegy megtalálható?

Nem untatom tovább, csupán jelezni szerettem volna, hogy ha valaki egészen egyszerű és hagyományos célokra szeretné használni a számítógépet, mennyire más problémákkal szembesül, mint mondjuk az, aki színes képeket egy gombfelületre kíván vetíteni s az egészet körülfontatni valami jöpoté reklámszöveggel. Tudom persze, hogy a fejlődés útja ez: ma gombfelületre vetítünk, holnap tóruszra, aztán Klein-kancsóra, a szöveget lazán elhelyezzük egy jöfésült függvénygörbe mentén, s máris mehet az „anyag” a nyomdába, majd a szemébe. De talán van kiút azok számára is, akik azt fontolgatják: eladják a számítógépet (ahogyan Ön helyezte kilátásba kb. húsz éve, hogy eladja a televízióját), s visszatérnek az ólombetűkhöz és a kézírésedhez. Lassú módszer ugyan, de célravezető, s aki a kellemetlen meglepetésektől szeretné megkímélni magát, annak melegen ajánlható: ott valóban azt kapom, amit látok.

Tisztelettel:

(Andor Csaba)

U. i.: Kérem, nézze el a csúf „kimenetet”, ezt a fránya lézernyomatot akárhogy tisztogatom; féltudatosan nyomtat.”

Tisztelt Úram!

Az ólombetűkhöz visszatérni ma már sajnos nem lehet, az ólombetűket beolvasztották. Ezzel együtt a Madách-kutatók perspektívái sokkal reményteljebbek, mint azt Ön e pillanatban gondolná, ki-vált akkor, ha a magyarított operációs rendszerek és alkalmazások használatától konzekvensen óvakodnak. Ez egyébként nemcsak rájuk vonatkozik, hanem minden jótét lélekre, aki foglalkozászerűen állít elő valamiféle kiadványt (szakfo-

lyóiratot, napilapot, szexmagazint, egyremegy). Ha ebbe a körbe tartozunk, ragaszkodjunk az eredeti, amerikai verzióhoz, és reménykedjünk, hogy szót fognak egymással érteni. Ne higgyünk azoknak, akik lokális változatokat sóznának ránk. „A Windows 95-nek egyelőre az úgynevezett páneurópai változata kerül forgalomba Magyarországon, mivel ebben található a magyar nyelvi támogatás. Az USA-ban megjelenő eredeti termék nem képes a magyar karakterek megjelenítésére!” Nem a frászt – persze a beépített betűtípusaiban ő meg ű nincs, de a magyar fontokat tökéletesen használja, amit például a Windows 3.1 magyarított változatáról már egyáltalán nem lehet elmondani. Más szóval a fönti kitétel zavaros és félrevezető, noha történetesen a Microsoft Magyarország belső lapjában olvastam. Az idézet egyébként így folytatódik: „A később megjelenő magyar nyelvű Office 95 programcsomag a fent említett USA változatot nem fog működtetni!” Ezt hadd ne minősítsem, sapiienti sat.

Most pedig a kérdésekről.

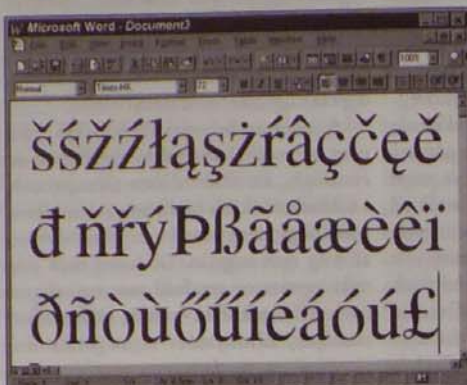
Már kiderült az előbbiekből, hogy a Windows 95 esetében vannak mindenféle változatok, az NT e tekintetben is más tészta, ott ugyanis belép egy új fogalom, a Unicode. Amint ismeretes, az ASCII (vagy az ANSI) kódábrázolásban 2⁸ = 256 karakter van, a Unicode viszont 2¹⁶ = 65536 karakter ábrázolását teszi lehetővé, ez pedig a világ valamennyi nyelvéhez elegendő, és még különféle szimbólumok számára is marad pár ezer karakternyi hely. Mellesleg úgy volt, hogy a Unicode már a Windows 4.x-ben (mai nevén a Windows 95-ben), illetve a hozzá írt alkalmazásokban is elérhető lesz, ennek érdekében létrejött a Unicode Consortium, a következő tagokkal: Borland, IBM, Lotus, Microsoft, WordPerfect. A listát végigolvasva megerthetjük, miért tart a Unicode ügye ott, ahol tart.

Madách-kutatók számára a piac ettől függetlenül számos kitűnő eszközt kínál, egybebe között nyelvleges specialisan felterjesztett szövegszerkesztő programokat is, aminő például az Accent Professional. Több mint 30 nyelven képes szövegeket előállítani, 17 nyelven a helyesírást is ellenőrzi, 14 nyelven elválaszt. Százötvenféle font van hozzá, nagyjából tíz kiűnőven tervezett Bitstream-betűk. Sajnos a szövegszerkesztő szolgáltatások kissé hiányosak, lábjegyzet például nincs. Egyszerűbb (és olcsóbb) a Universal Word, 37 nyelven tud, közöttük tibetül is, ami nagyon szép dolog. Van lábjegyzet, hasábok és táblázatok viszont nincsenek. Betűi ugyan nem mindig érik el az Accent által nyújtott színvonalat, de az is szempont, hogy a Universal Word listaára 49 dollár, az Accenté meg négyszáz.

Egyszerűbb megoldást kínálnak azok az eszközök, amelyek megkímélik a felhasználót attól, hogy valamifajta csökkentettségű szövegszerkesztőhöz kelljen lealacsonyodnia, ugyanis meglévő szövegszerkesztő programjainkat kupálják ki, azaz ráülnek a Wordre vagy a WordPerfectre, és a meglovagolt alkalmazást nagyesszű nyelvtudorrá fejlesztik tovább. Ilyen például a kaliforniai Gamma Productions által gyártott, UniType nevű termék, amelynek birtokában számos latin és nem latin írású nyelv között ugrálhatunk, szépen tervezett betűket kapunk hozzá, valamint röptében való helyesírási-ellenőrzést, több nyelven egyidejűleg.

Még ennél is egyszerűbb módszer, ha meglégszünk valamelyik soknyelvű betűcsomag használatával, a WorldFont for Windowsról például már kétszer is írtam, utóljára tavaly márciusban. Nálunk is

hozzáférhető termékről van szó, és mint említettem, arab, bolgár, cseh, dán, ész, finn, francia, görög, héber, holland, horvát, japán, lengyel, lett, litván, magyar, német, norvég, olasz, orosz, örmény, román, spanyol, szanszkrit (latin betűs át-

14. kép

írásban), szerb, szlovák, thai, török és ukrán nyelvű szövegek létrehozására alkalmas, tehát a végtelenen nagytermészetű Madách-kutatókat is halmozottan kielégítheti.

A legeslegegyszerűbb persze az, ha egyáltalán semmiféle protézist nem használunk, hiszen a WordPerfect minden kiesztítés nélkül, eo ipso keverni tudja a szlovák és a francia karaktereket, mégpedig nemcsak a Windows, hanem a DOS alatt is, emellett egészen fantasztikus lezárazási táblázatokat lehet rajzolni vele. Sajnos a 6.1-es verzióhoz minimálisan 100 megahertzes DX4-es processzor kell, jobb esetben az elérhető leggyorsabb Pentium, a Windows 95 alá írt változathoz (állítólag a közeljövőben piacra kerül) pedig vélhetőleg akkora RAM, amekkora el sem gondolható, ennek fejében viszont a WordPerfect mindent tud. Több mint 1500 karaktert kezel (benne görög, héber, arab, fonetikai, matematikai stb.), s ha ez nem volna elég, az overstrike szolgáltatás révén meglévő jelek pároztatásával további betűket állíthatunk elő. Belső állománykezelője lenyűgöző, általában véve úgy aránylik az Ön által dicsért Word 2.0-hoz, mint a Bentley a Skodához. Egyetlen hibája, hogy nem mindig működik.

Végezetül van a nullamegoldás, a Multikey. Azért nullamegoldás, mert – szerintem – magyar környezetben a számítógép a Multikey nélkül amúgy sem használható, ugyanis az operációs rendszerekbe épített „szabványos” magyar billentyűzetkezelés az Egyesült Államok nagyhatalmi hübriszének terméke, és ráadásul a lelki életembe pancsol, hiszen ő dönti el, hogy a (Ctrl)-(Alt)-(betű) (vagy másképp (Alt Gr)-(betű)) kombinációk mit hívjának. Az (Alt Gr)-(N) például a j jelet varázsolja elő, mert Redmondban valaki így határozott, mármint ez a kombináció a Wordben cleve foglalt, nálam meg végképp az, minthogy egy makróval rendeltem hozzá. Továbbá: ez az egész őület csak akkor működik valamelyest, ha a billentyűzet is magyarított, viszont próbáljon valaki egy noteszgéphez pótlólagosan magyar klaviatúrát vásárolni. Ez általában nem sikerül, marad tehát az alkalohalos toll, amellyel informatív módon összefirkáljuk a billentyűzetet, s így módon a másfél milliót érő noteszgépből perfekt balkáni státuszszimbólumot állítunk elő. Vagy: Multikey. Tárgyunk szempontjából különösen figyelemreméltó, hogy a 3.0-s verzió fontokkal együtt jön, Timesből mind a nyugat-, mind a ke-

let-európai készlet része a hozománynak, azaz úgy keverhetjük a francia és a szlovák karaktereket (14. kép), ahogy csak jólesik. Továbbá 2 x 32 billentyűzetkiosztásunk lehet (mert hogy minden kiosztáshoz tartozik egy másodlagos kiosztás is), valamennyi ádefiniálható, és így tovább – eddig is többször dicsértem ezt a jóvalvaló apróságot, amely a meghasonlott irodalomtörténészeknek immár utat mutat a szebb jövő felé.

Ennyit a betűkről. Levelében további problémákra is kitér, egy részüket viszont nem értem, sajnos, így például el sem tudom képzelni, hogyan csinálhatná meg egy szövegszerkesztő (vagy akár-mi) egy könyv nyomdai kiadvését, és mért volna ez jó nekünk, nem tudom, mit ért Ön az oldalak permutálásán és elforgatásán, nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x-nek csinálnia kell valamit – akármit –, abból előbb vagy utóbb nagy baj lesz.) A Windows 95 viszont a registryben tárolja a fontokra vonatkozó információkat, így tökmindegy neki, hányféle betűt telepítünk, ezen a gépen például pontosan hatszáz (700!) font van (ha a változatokat – italic, bold, bold italic – nem számítom, akkor csak 415), de ezt észre se lehet venni, illetve csak akkor, ha a Fonts foldert megnyitom. Más szóval nem hiszem, hogy a Windows 95 kihagyható, sőt úgy gondolom, a Windows 3.x-nél maradni szintiszta mazochizmus. A Windows 95-re áttérni nemkülönb, én viszont nem tudom, miért hiszi, hogy az MS LineDraw nem méretezhető (dehogyne; TrueType ez is, mint a többi) és így tovább. Különösen meglepő, amikor kifejti a véleményét a helyesírási-ellenőrzőkről, majd megemlíti, hogy elválasztóprogrammal nem volt dolga; ez olyan, mintha azt mondaná, látott már vonatot, de vasúti kocsit még sohasem. Az elválasztómodul ugyanis része a helyesírási-ellenőrzőnek, s azzal együtt nélkülözhetetlen, mármint annak, aki kiadványokat készít, mint Ön. Sajnos azonban ezek a programok tényleg annyira lelassítják a munkát, hogy a nekikeseredett felhasználó néha kihajítja őket a francba, vagy legalábbis ezt mívteve vetült idegig. Most azonban a Word 7.0-ban megjelenő automatikus helyesírási-ellenőrzés új korszakot nyitot (írtam róla), a Word és a Helyes-e? a lehető legfottabbbal dolgozik együtt, elütéseimre és helyesírási hibáimra fényt derítenek, de nincs az a kínos lassú időtlenkedés, ami korábban a helyesírási-ellenőrzés fogalmához kapcsolódott, mindössze az történik, hogy a Word menet közben hullámos piros vonallal aláhúzza a problémásnak ítélt betűcsoportokat, hogy aztán mit csinál velük, az az én dolgom. Közben a szöveg el lesz választva, automatikusan és főképp hibátlanul. Annyira jó ez a szolgáltatás, hogy (számomra legalábbis) önmagában garantálja a Word elsőbbségét bármelyik riválisával szemben, sőt, bármily borzasztó kimondani, a Windows 95-re való áttérést is már-már az ésszerűség peremén járó döntésként mutatja be. És ha már amúgy is kiadványszerkesztéssel meg betűtípusokról beszélünk, van itt még valami: a Windows 3.x alatt kétszer is meg kell gondolnunk, hány fontot telepítünk a rendszerre, minthogy valamennyihez tartozik egy .FON kiterjesztésű állomány, az a Windows indulásakor beolvassa, s ez általában nem tesz jót neki. (Ha a Windows 3.x

Novell GroupWise 4.1a

Erre való a hálózat

Folytatás a 4. oldalról.

rülhetnek. Például a főnök levelei a „Fontos” tartóba, a másolatban érkező levelek

ritások stb.). Ha egy levelet elküldünk, de eszünkbe jutott, hogy néhány sort kifejeztünk belőle, akkor sincs semmi gond: ha a címzett még nem bontotta ki, a kül-

böző feladatokat, tehetünk megjegyzéseket, vagy hagyhatunk emlékeztetőket telefonhívásokról.

További meglepetés akkor éri az embert, amikor utánanéző a biztonsági dolgoknak: jogokat adhatunk másoknak ahhoz, hogy leveleinket, üzeneteinket vagy naptárunkat megnézzék. Így például egy csoport titkárnője mindig tudhatja, hogy ki milyen megbeszélésre ment el, vagy figyelmeztethet különféle határidőkre. A rendszerben egyébként a levelek kódolva tárolódnak, tartalmukba az adminisztrátor sem tud betekinteni. Ha egy üzenetet több címre küldünk el, akkor is természetesen csak egyetlen helyet foglal el, viszont minden címzett jogot kap az olvasásához.

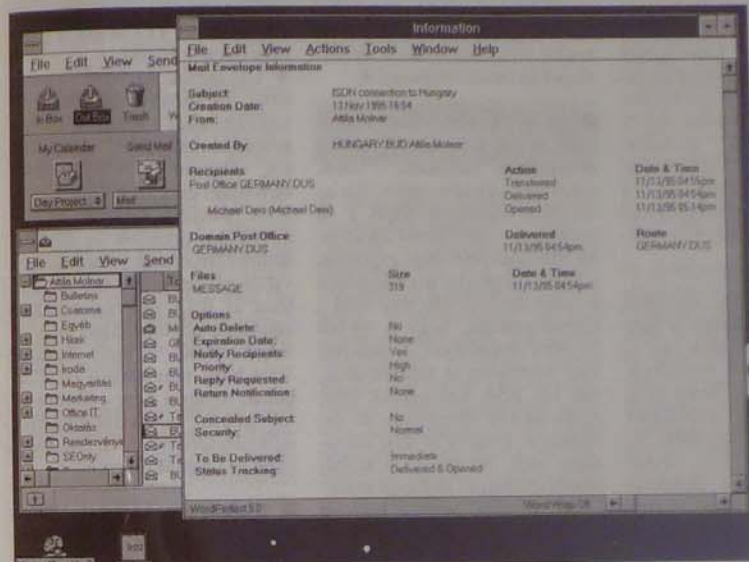
Teljes határidőnapló- és naptárkezelést is kapunk a rendszerben, ráadásul számtalan nézet áll rendelkezésre napi, heti, havi bontásban, vagy feladatok szerint elemezhetjük a bejegyzéseket (3. kép). Mellesleg, ha valakivel vagy valakikkel megbe-

megosztott állományrendszer kell alája. Ha védelemről vagy valamilyen átjáró alkalmazásáról van szó, akkor kiszolgálóplatformot kell választanunk: a NetWare-t vagy valamilyen UNIX-os rendszert, nagyobb hálózatoknál természetesen vegyíthetjük is őket. A dolog szépséghibája, hogy az adminisztrátorprogram csak UNIX-os és DOS-os változatban létezik.

Igazán színésné a különböző rendszereket összekötő átjárók teszik a képet. Van X.400-as, cc:Mail-, Lotus Notes-, MHS-, SMTP- vagy nagygyépes rendszerekkel összekötő átjáró, X.25-ös és aszinkron csatló az OS/2, DOS, NLM, UNIX platform számára – vagyis gyakorlatilag mindenhez hozzá tudunk kapcsolódni. Árulás szempontjából viszont komoly eltérések tapasztalhatók: minél több szolgáltatást vagy minél nagyobb kényelmet nyújt a rendszer, minél szélesebb körű igényt szolgál ki egy átjáró, annál borsosabb árat fizetünk érte.

Dolgozik!

Az elmúlt fél év tapasztalata alapján bátran állíthatom, hogy nagyon stabil és megbízható a rendszer. Irodánkban a NetWare tetején futnak a servermodulok, és szintén a serveren található az aszinkron

2. kép. Minden üzenet vagy levél története bármikor lekérdezhető

továbbküldve a titkárnőnek, vagy rögtön törölve, feladatokat automatikusan másnak adva, vagy szabadság alatt is válaszolhatunk egy rövid, előre megírt levéllel, hogy két hét múlva érkezőnk csak vissza.

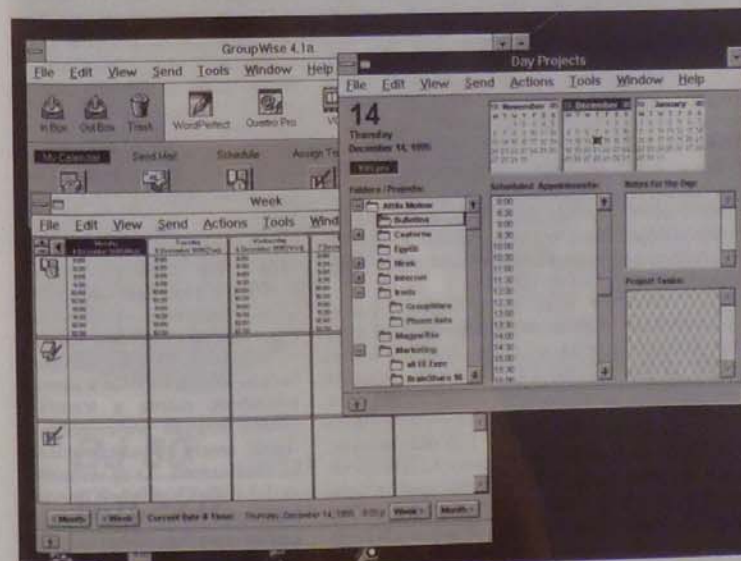
Out Box

Akkor éri az embert a második meglepetés, amikor belenéz az Out Boxba. Automatikusan ugyanabba az irattartórendszerbe csoportosíthatjuk fontos elküldött leveleinket, mint amit felépítettünk az In Boxban, minden levél eredetijét meg-

deményt ki lehet törölni vagy vissza lehet kérni az újrírásához.

Kiegészítő funkciók

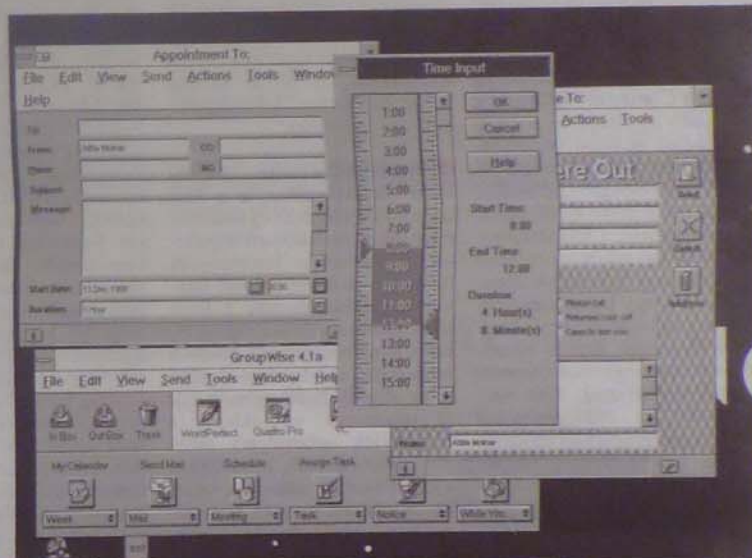
Sokféle kiegészítő opció áll rendelkezésre: késleltetni lehet az üzenetek elküldését, prioritásokat adhatunk meg, kérhetünk azonnali választ vagy levélbeli értesítést az üzenet átvételéről, kibontásáról. Törölhetjük az üzeneteket adott számú nap után, vagy valamilyen lassabb háttértárra archiválhatjuk őket, stb.

3. kép. A határidőnapló heti és napi nézetének egy adott megvalósítása, sokféle módon alakíthatjuk ezeket, saját és munkahelyünk igényei szerint

tekinthetjük, rendelkezésre állnak az elküldött levél adatai (küldés, átvétel, kibontás, törlés ideje címzettek szerint, prio-

A levélküldés azonban csak az egyik lehetőség: ezenkívül küldhetünk meghívókat megbeszélésekre, kiadhatunk külön-

4. kép. Egy találkozókérés indítása; az időhatárokat egy beállítható felbontású skála tolokáinak vontatásával jelölhetjük ki

szelést szeretnénk tartani, a rendszer ajánl megfelelő időpontot az érintettek határidőnapló-bejegyzései alapján, bár magunk is kereshetünk üres időpontot.

Nemcsak munkatársaknak lehet naptárunk, hanem különféle erőforrásoknak is: ha egy tárgyalónak létrehozunk egyet, az oda írt bejegyzés a megadott időre lefoglalja azt. Bármely, a dolgozók által közösen használt objektum lehet erőforrás, például a vállalati autók(k), üdülőhelyiségek, a műszaki könyvtár kőtetői. Mint minden adatkezelő szoftverrel, a GroupWise-ral is az a baj, hogy csak azokat az adatokat kezeli, amelyeket bevittek: tehát a megbízható erőforrás-kezeléshez a vonatkozó adatokat naprakészen kell tartani.

A server és az átjárók

Mit ér a szép ügyfél magában, ha nincs mögötte megfelelő háttér? Ezen a területen is kényeztetni a használót a GroupWise, hisz a legegyszerűbb esetben csak egy

átjáró, amely egy telefonvonal segítségével hívja Németországot. Szinte semmi tapasztalatra nincs szükség az ügyfél telepítéséhez és az alapkiépítéshez, csak követni kell a dokumentáció útmutatását. A kiegészítő moduloknál is igen részletes a leírás. Hiányzik azonban egy olyan összefoglaló, ami az alapkoncepciót és az üzenetkezelést leírja – első olvasatra kissé szövevényesnek tűnik az egyébként logikus felépítésű üzenetkezelés, egy nagyobb rendszer adminisztrátorának nem árt elvégeznie egy GroupWise CNE-tanfolyamot, de legalább a tankönyvet el kell olvasnia.

A Novellnek is bevált a GroupWise: egy év alatt megtripplázták a forgalmat, jelenleg több mint 5 milliós felhasználói táborával a második legnagyobb levelezőrendszernek számít. Valószínűleg a következő NetWare-változatban is elsődleges üzenetkezelővé fog előlépni, másodhegedűs szerepre kényszerítve a régi MHS rendszert.

Molnár Attila
(Novell Magyarország)

TERMÉKEK

■ **Kiadta asztali adatbázis-kezelőjének Windows 95-ös változatát, az Approach 96-ot a Lotus.** A cég a megnövelt sebességet, a jobb Notes-integrációt és az új funkciókat tartja a program fő erényeinek. A 32 bites verzió különösen azokon a területeken lett gyorsabb, ahol eddig is jól teljesített: a keresésben és a rendezésben. Másol (például a képernyő újrarajzolásában) tapasztalható lassúsága inkább a windowsos adatbázis-kezelők általános sajátosságának tekinthető. Bekérültek a programba olyan funkciók, amelyek révén a megírt alkalmazások mind az Approachban, mind a Notesban tárolt adatokhoz hozzáférhetnek, és az Approach-alkalmazások beágyazhatók a Notesba. A szoftver kapcsolatokat kínál az ODBC-kompatibilis adatbázisokhoz is, és támogatja az OLE 2.0-t. Igyekeztek javítani a használhatóságon is: új Assistentek segítik a tapasztalatlan felhasználót, a Summary funkciók pedig hasznosabbá teszik a jelentéseket és a keresztívatkozásokat.

■ **Termékfrissítéssel kezdte az új évet a Chenne Software:** a cég kiadta az ArcServe 6.0-t, a NetWare-en működő archiválószoftver legújabb változatát. A termék legfontosabb jellemzői: az NDS fokozottabb támogatása, RAID-hibafűrés, a teljesítményt növelő új ügynökök, a ce:Mail állományainak működés közbeni archiválása, egy katasztrófaelhárító segédprogram, egy Windows 95-konzol. Arra is lehetőség van, hogy egyetlen központi helyről vezéreljenek több ArcServe-öt. Az NDS-támogatás bővítése azt jelenti, hogy a szoftver az NDS-sémában létrejött változásokat (például egy NLM telepítésénél) is regisztrálni tudja. A RAID-hibafűrés opcionális: a felhasználó külön megveheti a Chenne JetServe RAID-szoftverének az ArcServe-be illesztett változatát. A központi felügyelet lehetősége választéppes a Palindrome Visual Storage Administrator szoftverére: egy központi helyről száz külön telepített ArcServe-öt lehet felügyelni. Végül a katasztrófaelhárító segédprogram egy olyan NLM, amely rendszeresen lementi a hálózat adott állapotát. Teljes adatvesztés esetén ezekről a lemezekről gyorsan helyreállíthatók az alapvető NetWare-szolgáltatások.

■ **Windows NT-re írt archiválóterméket jelentett be a Palindrome.** Az elsősorban NetWare-hez készült szoftvereiről ismert cég a Storage Manager és a Vista termékeket írta át a Microsoft operációs rendszerére (a Backup Director már korábban is elérhető volt NT-n). A Storage Manager 4.0 archiválási képességekkel és Hierarchical Storage Managementtel egészíti ki a

Backup Directort. Tartalmaz ügynököket Windows 95-, Windows 3.1- és NetWare-kiszolgálókhoz; ez utóbbiak támogatják az NDS-t. Mivel a Vista 1.1 Enterprise Editionben van egy NT-konzol, központi felügyelhetők és kezelhetők a Palindrome NetWare-hez és Windows NT-hez készült háttértár- és archiválásfelügyeleti szoftverei. A termék egyelőre nem keresztplatformos, azaz külön konzol kell a NetWare- és az NT-környezethez; a kétféle operációs rendszer kiszolgálása egyetlen közös vezérlőpultról történhet. A Vista egy következő kiadásába.

■ **Teljes átjárócsaládot mutatott be a GroupWise-hoz a Novell.** A termékek célja az adatviteli sebesség növelése, a hardverkövetelmények csökkentése, valamint a rendszerfelügyelet egyszerűsítése. Az eddig csak DOS, OS/2 és egyes UNIX operációs rendszereken futó átjárók immár NLM-ként is működnek. A különböző modellek támogatják az aszinkron kommunikációt, az SMTP-t, az X.400-ast, az OfficeVision/VM PROFS-ot, valamint a Systems Network Architecture Distribution Service-t. Ez utóbbi kettő új a Novell kínálatában, az SMTP-változat pedig hamarosan MIME-támogatással egészül ki.

■ **Továbbfejlesztette OpenView szoftvercsaládját a HP,** hogy közelebb hozza egymáshoz a rendszer- és hálózati felügyeletet. A Netmetrix Internetwork Response szoftvert például szerkesztésbe illesztik a PerfView alkalmazással; előbbi a hálózati forgalmat figyeli, utóbbi a rendszerek, az adatbázis-kezelők és az alkalmazások paramétereit (a processzor válaszidejét, a tranzakciók sebességét) méri. Az együttműködés leginkább a két szoftver ügynökeinek szintjén mutatkozik meg, és az összegyűjtött adatok egyetlen képernyőn is elemezhetők majd. Az összeolvasztással a HP felvilágosítja az időn megjelenő Tornado integrált hálózati felügyeleti platformmal akar megvalósítani.

■ **Internet-védőgátat jelentett meg Windows NT-hez a Raptor Systems.** Béta-tesztelők szerint az Eagle NT-nek nevezett termék lehetővé teszi számukra, hogy a UNIX elmélyült ismerete nélkül létesíthessenek biztonságos vállalati Internet-kapcsolatokat; eddig ugyanis a védőgátak többsége UNIX alatt működött. Az Eagle NT március végén kerül forgalomba, 50, 200 és korlátlan számú felhasználóra engedélyezett változatban.

■ **Ingeny kínálja Web-fejlesztő-készletét a Spyglass,** hogy ezzel hódítson meg új felhasználókat. Mindeddig a cég pénzért adta a böngésző- és a kiszolgáló-technológia felhasználásának jogait; mostantól a Spyglass Server SDK teljes változata letölthető

lesz a vállalat Web-helyszínéről (<http://www.spyglass.com>), felhasználási időkorlátozás nélkül. A fejlesztőeszköz UNIX, Windows NT és Windows 95 operációs rendszerrel használható. Ugyanakkor a cég megállapodást kötött a TriTeal-lel: ez utóbbi, kétféle millió dollár fejében, saját termékeiben felhasználhatja a Spyglass eljárását. A TriTeal forgalmazni is fogja a Spyglass kiszolgáló teljesen támogatott, kereskedelmi változatát, TED-server Early Release néven.

■ **Megkezdte az InterServer Publisher forgalmazását az InterCon;** a Web-helyszíneket felügyelő szoftver beépített ftp- és Gopher-funkciókkal rendelkezik, és a Mac OS 7.5 alatt futtatható. Szintén kapható már a TCP/Connect böngészőprogram macintoshos és windowsos változatának frissítése.

■ **Háromdimenziós „virtuális valóság” alakíthatók a két-dimenziós Web-oldalak** egy új eszköz, a VRServer segítségével. A szoftvert a Tenet Networks készítette, a WebMaster forgalmazza. Működésének lényege, hogy a HTML formátumban írt adatokat átalakítja VRML (Virtual Reality Modeling Language) formátumúakra. Amikor változtatásokat hajtanak végre az eredeti HTML dokumentumban, azok automatikusan megjelennek a VRML-ben; egyetlen Web-kiszolgálón mindkét formátum együtt létezik. Egy VRML dokumentum háromdimenziós helyszín formájában jelenik meg, amely minden oldalról megsejtelhető, és amelyet – az építészeti szoftverek térábrázolataihoz hasonlóan – végig lehet járni. A VRServer négyféle, előre elkészített helyszínt kínál: üres szobát, középkori kastélyt, úrhajót és irodát; természetesen továbbiak is létrehozhatók. A HTML dokumentumok képei és szövegei a szoba falán lévő műalkotások gyanánt jelennek meg.

■ **Várhatóan szorosabb együttműködés a Lotus az Organizer ütemezőszoftvert és a Notesot.** Ha ez megvalósul, nem lesz külön adatbázisa az Organizernek, hanem az abba bevitt információt is a Notes tárolja. Azt remélik a Lotus szakemberei, hogy ezáltal a termék alkalmasabb lesz elosztott és mobil használatra. Az új megoldás egyszerűsíti a két alkalmazás közötti adatcserét. Jelenleg az Organizer két súlyos gondját (ezek a relációs adatbázis-kezelő beépítése miatt léptek föl): gyatra teljesítményét és nagy memóriagigényét. Egy másik előnye a Notesban történő tárolásnak az, hogy újonnan felhasznált bejelentkezhetnek az adatbázisba, és hozzáférhetnek az előjegyzési információkhoz. Terveik között szerepel továbbá, hogy Internet-kapcsolattal lássák el az Organizert, így a felhasználó a világhálózatra is kiplakátozhatja meg rendelke-

zésre álló idejét, és találkozókat beszélhet meg vállalaton kívüli emberekkel.

■ **Windows NT-re is megjelentette elosztott objektumtechnológiájának bizonyos elemeit a Next.** A UNIX után immár a Microsoft operációs rendszerén is futtatható majd a Distributed OLE objektummodellező és -terjesztő szoftver, valamint az Enterprise Object Framework. Ez utóbbival a fejlesztő olyan objektumokat készíthet, amelyek által hozzáférhetővé tehető a relációs adatbázisokban tárolt információk.

■ **64 bites titkosítást tartalmaz majd a Lotus Notes 4.0 nemzetközi változata** – jelentették be a cég képviselői. Bár az amerikai hatóságok tiltják a 40 bitnél hosszabb kulcsot alkalmazó titkosítószoftverek exportját, a Notes megkerüli ezt a korlátot: a Lotus ugyanis lehetővé teszi a kormányzatnak, hogy a 64-ből 24 bitet dekódoljon. A nemzetközi kiadásban a felhasználóknak két RSA kulcspariút lesz: egyik az adat integritását és valódiságát, a másik az adat titkosítását védi. Az amerikai szabályozás csupán az utóbbira vonatkozik. Kérdés, hogy a külföldi cégeknek vagy szervezeteknek kell-e így a termék, hiszen mint az egyik szakértő megfogalmazta: amit az Egyesült Államok exportálni enged, azt az NSA (National Security Agency) garantáltan fel is tudja törni. Ez pedig – egy potenciális kínai felhasználó szerint – minden, csak nem biztonság. Ugyanakkor a Lotus és a kormányzat közötti megállapodás annak jele lehet, hogy a hatóságok fokozatosan enyhítenek azon az exportkorlátozáson, amely ellen az amerikai szoftverfejlesztők régóta tiltakoznak. Január 22-én jelent meg a Lotus Notes 4.0; az amerikai kiadással egy időben hozták forgalomba a francia, a német, a nemzetközi angol, a japán, a koreai, a spanyol és kétféle kínai verziót. Ezeket 90 napon belül követi még tizenegy nemzeti változat, köztük a magyar.

■ **Számos cég demonstrálta új technológiáit az RSA Data Security által szervezett titkosítási és adatvédelmi konferencián.** Ezekből mutatunk be izeltől néhányat:
♦ Bejelentette Secure 1.1 nevű lemez- és állománytitkosító szoftverét az RSA. A kulcs hossza 80-ról 128 bitre nőtt. Lehetővé vált az állományok megosztása, a felhasználó hajlékonyan is tárolhatja kulcsállományait. Jelenleg Windows 3.1-környezetre kapható, de hónapokon belül kész lesz a Macintosh-, a Windows 95- és a Windows NT-változat is. Próbapéldányok letölthetők a <http://www.rsa.com> címről. Ezenkívül az RSA bemutatja még a BSAFE 3.0 titkosítót. A szoftverfejlesztőknek szánt termék az első, amely a következő generációs Layered Open Crypt-

to Toolkit (LOCT) architektúrára épül. Támogatja az RC5 algoritmust a nagy sávszélességű alkalmazásokhoz, a legnagyobb alkalmazható kulcs 2048 bites.

♦ Az IBM és az RSA közösen fejleszt ki a biztonságos elektronikus kereskedelmet szavatoló titkosítási eljárásokat az Internethez és más hálózatokhoz. A Kék Óriás módosítja az RSA BSAFE titkosítószoftvert és saját Common Cryptographic Architecture-ét (CCA), hogy biztosítsa az együttműködést az eszközkészlet és a CCA alapú hardvertermékek között.

♦ Ugyancsak az IBM bejelentette SecureWay termékeit és szolgáltatásait – egyebek mellett processzorkártyákat, védőgátakat, valamint LAN kiszolgálók biztonsági eszközeit.

♦ A Northern Telecom az Entrust 2.0-t, titkosító- és digitális aláírószoftverének legfrissebb változatát jelentette be. Az Entrust az RSA nyilvános kulcsú algoritmusait használja, megnövelték benne a kulcs hosszát 1024 bitre, támogatja a PC Cardokat, továbbá képes állománytömörítésre és visszálíthatatlan állománytörésre. A HP ezt használja az OpenMailben.

■ **Csaknem két éves kérés után megjelentette az OS/2 for the PowerPC-t az IBM.** Az operációs rendszer – hivatalos nevén OS/2 Warp Connect, PowerPC Edition – fejlesztői változata egyelőre csak külön megrendelésre kapható, és az IBM illetékesei szerint jelenleg nem is tervezik általános megjelentetését, vagyis sem OEM, sem végfelhasználói példányok nem kerülnek forgalomba. Szakértők szerint ez újabb jele annak, hogy a PowerPC érdemben nem tud vetélytársa lenni az Intelnek. Erre utal az is, hogy az IBM-hez közel álló források szerint a mostani kiadásban túlmúlt az OS/2 for the PowerPC fejlesztései leálltak, a platform jövője bizonytalan. A Kék Óriás egyik szóvivője szerint: akkor „növelekszik az operációs rendszer jelentőségét”, ha a powerPC-s piac elér egy megfelelő fejlettségi szintet, a felhasználók azonban a jelek szerint nem érdeklődnek az architektúra iránt.

■ **Napokkal azelőtt, hogy beolvastotta volna az Apple, a Kaleida Labs kiadta a ScriptX objektumorientált, multimédiás programozási nyelv frissített változatát.** A TCP/IP támogatás beépítésével a Kaleida a Java ellenfelének szánta a terméket; kérdés, hogyan pozicionálja az Apple, amely a Java elkötelezett hívének számít. Az új verzióban, az 1.5-ösben sincsenek Internet-biztonsági funkciók, de a gyártó szerint annyiban többet tud, mint a Java, hogy képes „állandó, platformfüggetlen objektumokat” tárolni. Az Interneten kóborló felhasználó valós időben készíthet és tárolhat ScriptX objektumokat, kis alkalmazásokat. A későbbiekben ezek az objek-

tumok behívhatók egy Web-helyszínről, és behelyezhetők egy éppen futó alkalmazásba, megtakarítva az objektumok újrafrásához szükséges időt. A termék natív PowerPC-támogatást, kép-tömörítési képességeket és javított fejlesztőeszközöket kínál.

■ **Bejelentette SmartPad fejlesztőeszközének frissítését a SoftBlox.** A végfelhasználó és fejlesztő által egyaránt használható termékkel automatizálható az adatok átvitele a Windows-alkalmazások között. A februárban megjelenő, 16 bites Version 3.5 ismeri az OLE Automation, és módot ad arra, hogy a felhasználó új menüpontokkal egészítse ki egy program meglévő menüit; billentyűleütések rögzítésével is létrehozhatók makrók. Két változatban kapható: a drágább SmartPad Pro abban különbözik „kisebb testvérétől”, hogy tartalmaz egy leírónyelvet is. Még ebben a negyedéven megjelenik a program 32 bites, Windows NT-re írt változata.

■ **December legvégén az IBM megjelentette objektumorientált köztes termékének nagy-gépes változatát, a SOMobjects for MVS Version 1.1-et.** A szoftver birtokában a fejlesztő olyan ügyfél-kiszolgáló architektúrájú alkalmazásokat írhat, amelyek moduljai a köztes terméken keresztül kommunikálnak az MVS nagygépek, valamint az IBM

UNIX-kiszolgálók és a Windows vagy OS/2 alapú számítógépek között. Ezzel a végfelhasználói alkalmazások is hozzáférhetnek a nagygépeken tárolt adatokhoz. Hasonló termék már más gyártóktól is született (ilyen például a Digitalé vagy a Sapiensé), de azokkal meglehetősen nehézkes a meglévő alkalmazásokat a köztes termékhez kapcsolni. Az IBM-nek is sok idejébe került, míg összekapcsolta a SOM infrastruktúráját és a legfontosabb MVS-alkalmazásokat (CICS, DB2, IMS).

KITEKINTÉS

■ **Nem vonul ki az operációs rendszerek piacáról a Next –** cáfolták a sajtóban megjelent elemzéseket a cég képviselői. Továbbra is forgalmazni fogja a Mach mikrokernelen alapuló operációs rendszerét, csak éppen NextStepről átnevezte OpenStepre, ami eddig a keresztpatformos fejlesztőkörnyezet nevet viselte. Az OpenStep 4.0 for Mach rendszert a NextStep 3.3 felhasználói felületével látják majd el, és futtatni tudja az összes NextStep-alkalmazást is.

■ **Az Object Management Group (OMG) egyelőre elhalasztja** annak a szabványos áthidaló megoldásnak a kidolgozást,

amely kapcsolatot jelenthetne az OMG és a Microsoft egymással rivalizáló elosztott objektummodelljei között. A két fél közösen dolgozik a Microsoft-féle Component Object Model (COM, ez adja a hálózati OLE alapját) és az OMG CORBA felépítésének összehangolásán, hogy az egyikkel készített objektumok a másik architektúrában is használhatók legyenek. Az OMG most arra vár, hogy a Microsoft tisztázza a COM technikai részleteit; a késlekedés mintegy három hónappal hátráltatja a közös specifikáció megjelenését, ami így az év végére várható. Jobban haladnak viszont azok a munkálatok, amelyek az OLE jelenlegi, nem hálózati változatának és a CORBA-nak az összekapcsolására irányulnak. Az erre vonatkozó szabvány már tavasszal elkészülhet.

■ **Szokványos asztali számítógépekkel is nézhetők háromdimenziós VRML dokumentumok a Weben.** Ezekhez azonban különleges böngészők kellenek; egy-egy lista (rajta számos ingyenes vagy shareware termékkel) megtalálható a VRML Forum (<http://vrml.wired.com>) vagy a San Diego Supercomputer Center (<http://www.sdsc.edu/vrml>) Web-cimén. A böngészők egy része csupán kiegészítő a Spy Mosaichez vagy a Netscape Navigatorhoz. Ha már működik a VRML-böngésző, kell hozzá megfelelő helyszín is.

Demók találhatóak a WebMaster (<http://vrml.webmaster.com>) és az Intel (<http://www.intel.com>) címén.

A <http://www.hyperton.com/planet9/vrsoma.htm> cím alatt pedig San Francisco egy részének háromdimenziós modellje látható.

■ **Pár hónapon belül kiadja Delphi fejlesztőkörnyezetének 32 bites változatát a Borland.** A Delphi 2.0-val Windows 95 és Windows NT alatt futó programok is fejleszthetők, egy központi objektumraktárt tartalmaz, és bővítették benne a csoportos fejlesztést lehetővé tevő elemek körét. Az ügyfél-kiszolgáló felépítésű változathoz ezenfelül natív meghajtók tartoznak a Sybase, az Oracle, a Microsoft és az Informix adatbázis-kezelőhöz, egy kétfelhasználós InterBase-licenc és segédprogramok az adatbázis-táblák böngészéséhez. Átalakították és felgyorsították a fordítót, továbbá OLE 2.0-támogatással is ellátták a szoftvert. A Client/Server és a Desktop változatok mellett egy harmadik verzióban is forgalomba kerül a termék: ez lesz a Delphi Developer, amelyet az egy hálózaton dolgozó felhasználóknak szánunk. E változat az objektumraktár, a ReportSmith jelentéskészítő és az InterBase Server adatbázis-kezelő egyfelhasználós engedély mellett néhány előre elkészített Delphi-komponenst is tartalmaz.

SZÖVETSÉGEK

■ **További szoftvereket vásárol a Digitaltól az Oracle,** kiegészítendő az 1994 decemberében megvett Rdb relációs adatbázis-kezelőt. Január végéig az Oracle tulajdonába megy át a Data Distributor, a DB Integrator és kilenc DB Integrator átjáró, amelyekkel más gyártók adatbázis-kezelőit és köztes termékeit lehet elérni. Sok felhasználó számára jelentett megkönnyebbülést a hír, mert így már nagyobb biztonságban érzik a szoftver jövőjét.

■ **Licencegyezményt írt alá az Escom és a Viscorp;** ennek értelmében utóbbi Electronic Device (ED) nevű interaktív tévé-adaptereiben felhasználhatja az Amiga operációs rendszer jelenlegi és későbbi változatait, valamint annak „kapcsolt elemeit”. A Viscorp szövívője szerint a cég a program grafikus képességei és nagyszámú fejlesztőjét figyelembe véve döntött az Amiga mellett. A vállalat egyúttal megszerelte a jogot az Amiga technológia újralicencelésére és forgalmazására. Várhatóan már az idén megjelenik az Amiga operációs rendszert futtató ED, amely a tévékészüléken keresztül teszi elérhetővé a felhasználó számára az Internetet és más online szolgáltatásokat.

Canon

Kiegészítők
Tintapatronok
Speciális papírok
Normál papíros faxok
Normál papíros lézertaxok
Hordozható és asztali
BubbleJet nyomtatók

BJ-30	A4, 360 dpi, 277 cps, 3 lap/perc Opcionális akkumulátor!	33.300,-
BJC-70	A4, színes, 360x360 dpi, 4 lap/perc Opcionális akkumulátor!	52.600,-

Ha CANON – akkor is KVENTA!
KVENTA
1067 Budapest, Podmaniczky u. 37. Telefon: 269-5262
Fax: 153-1436, 112-5824

Az árak nem tartalmazza a 21%-os ÁFA-t!

Vizonteladóknak kedvezmények!
Bővebb információkért
állunk rendelkezésére!

05070

Teljesítmény és erő.

Macintosh Performa 630CD

Technikai adatok:

66 MHz-es Motorola mikroprocesszor
PowerPC-re bővíthető
8 MB RAM (32 MB-ig bővíthető)
500 MB HardDisk
1 MB VRAM képernyőtámogatás
15" Apple Multiple Scan monitor
Beépített AppleCD 300 Plus CD-ROM olvasó
Beépített hangszóró (16 bit stereo hang) és mikrofon
1.44 MB Apple SuperDrive kábelmentes egység
(óvós és ír Macintosh, MS-DOS, OS/2 lemezeket)
Magyar AppleDesign billentyűzet és egér
Beépített hálózati lehetőség

Gyárilag telepített programok:

Magyar nyelvű operációs rendszer - Mac OS 7.5
ClarisWorks magyar nyelvű irodai programcsomag

Ezen kívül:

At Ease
Apple VideoPlayer
Spectre Supreme
Thinking Things
Click Art Performa
Sammy's Science House
Amazing Animation

9 db ajándék szoftver CD-n:

Grafiés Multimedia Encyclopedia
ConcertWare Personal Edition
Language Learning with Asterix
Scopy - Years 1 Learn
3D Atlas
Myst
Mega Rock Rap 'n' Roll
Making Music
The Dadaid Encounter

Apple Computer

Bővebb információ a 250 3260-as telefonszámon.

AZ INFORMÁCIÓTENGER VILÁGÍTÓ TORNYA **iNteRNeTTo**

DataNet

FRISS HÍREK AZ INTERNETRŐL

<http://www.idg.hu/internetto/>

iNteRNeTTo heti hírlevél:

az információtenger világítótornyanak fénysugara

(Este 10 óra, New York, Boston.)

A vezető számítástechnikai hírügynökségek összegzik, hogy mi történt a világban. A híreket felteszik az Internetre.

Budapesten ekkor hajnali három óra van. Az iNteRNeTTo hírszerkesztője válogatja, lefordítja és megszerkeszti a nap legfontosabb híreit.

(Reggel 8 óra, az Ön irodája.)

Ön az elsők között értesülhet a digitális forradalom eseményeiről az iNteRNeTTo lapjairól.

(A következő hétfő.)

Az elmúlt hét hírei megérkeznek az Ön elektronikus postaládájába.

Rendelje meg az iNteRNeTTo heti ingyenes hírlevelét ezen a címen:

abcd@ind.eunet.hu

Olcsó személyi azonosító rendszer

Egy későbbi, alkalmas időpontban természetesen, biztonságosan és gazdaságosan lehet létrehozni a decentralizált (esetleg több ágazatot is kiszolgáló) kártyaigazolvány-előállító kapacitásokat, de központi kártyagyártás is szóba jöhet.

Elsősorban a manuális, kisebb mértékben pedig a gépi nyilvántartások módosításának jelentős többletköltségét vonná maga után az új ágazati személyi azonosítójelek olyan képzése, amely nem az amúgy is nyilvántartott, természetes, személyi azonosító adatokból építkezik. Viszont ez felelne meg a népesség-nyilvántartás alapelveinek, szabályainak.

Igaz, hogy ez a megoldás tökéletesebb, mivel az adatokhoz való hozzáférés általában nem igényel olyan emberi közreműködést, mint az úgynevezett természetes személyi azonosítójelek képzése, de az idő- és pénzszerűsége miatt mégis célszerű lenne áthidaló megoldással eltérni a hagyományoktól.

Minimalizálni lehet a nyilvántartások módosításával járó, impulzuszerű manuális és a gépi többletmunkát, -időt, és -költséget. Ez részben a személyi azonosítójelek képzésének újszerű eljárásával, úgynevezett monogrammozik-képzéssel érhető el. Az eljárás gyors, kevés adat- rögzítési munkát igényel, de alkalmatlan arra, hogy nagy adattömegből elérjük a keresett személy adatrekordját. Éppen ezért egy ágazati nyilvántartásnak csak egy kisebb részére alkalmazható hatékonyan. Célszerű tehát, hogy a monogrammozikkal való keresés elindítása előtt már „jó kiindulópontba” kerüljünk, és a nyilvántartásnak csak egy kis részén kelljen a keresést végrehajtani.

Javaslatom másik része éppen az, hogy a személyről már amúgy is nyilvántartott (és általa is ismert) adatokból ezt a „jó kiindulópontot” miképpen állítjuk össze. Több „jó kiindulópont” is létezhet, ágazatonként mást és mást választhatunk, elnevezésük: ágazati ellenőrző jel.

A személy természetes adataiból összeolvasható „jó kiindulópont” és a monogrammozik együttesen egy csaknem biztosan egyedi (kváziegyedi) azonosítót alkot. Más szavakkal: a személy ágazati azonosítójelet ágazati ellenőrző jele és monogrammozikja alkotja, ebből az előbbi ágazatonként különbözik meg.

Mivel az így képzett ágazati azonosítójelelemt az illetékes ágazat nyilvántartásai tartalmazzák, arról a hivatalokat sem kell értesíteni. A szükséges változtatások, törlések 1-2 hónap alatt elvégezhetők. Igen jelentős költségek takaríthatók meg ezáltal.

Az ágazatok közötti kapcsolat szétvágása

Az Alkotmánybíróság 46/1995. (VI. 30.) határozatát értelmezve, úgy gondolom, hogy az ágazatonként különböző, ugyanazon személyre vonatkozó személyi azonosítójelet egyik ágazat a másiknak nem adhatja át.

Tehát például a népesség-nyilvántartás nem adhatja át úgy egy személy változásadatait az adóhatóságnak, hogy mellette közli annak egyedi azonosítójelet; sem a személyi törzs-(természetes) adatait, mellette az ágazatban képzett (mesterséges) személyi számmal; de még önmagában egy személyi számot sem. Ahogyan a

Rövidesen igazgatási ágazatonként eltérő személyi azonosítójeleket fognak használni, az Alkotmánybíróság 46/1995.

(VI. 30.) számú határozata következtében. A népesség-nyilvántartás elsősorban skandináv hagyományú szervezési alapelveihez igazodva, az illetékes ágazatoknak minden egyes érintett polgárt és hivatalát központilag kellene ellátniuk az új ágazati személyi azonosítóval úgy, hogy kampányszerűen, postán küldik el az új azonosítójelet tartalmazó új igazolványt vagy adatigazolást. Ez a megoldási mód azonban rendkívül költséges, milliárdokba kerül. Javaslatom egyszerű megoldással élve, szükségtelenné teszi a postai értesítést, elhalaszthatóvá az igazolványoknak a rövid határidő miatt csak hevenyészve előkészíthető kibocsátását.

személyi számot az adóágazat egyetlen nyilvántartása és bizonylata sem tartalmazhatja, úgy a népesség-nyilvántartás sem használhatja az egyedi adószámot. Ugyanilyen módon el kell különülnie bármely ágazat információrendszerének az összes többiétől.

A probléma megoldásának az az általános sémája, hogy az egyes ágazatok ugyanazon személyek azonosítására külön-külön egyedi személyazonosító rendszereket hoznak létre. Amikor időnként kommunikációra van szükség két ágazat között, és annak törvényes alapja, ellenőrzött feltételei is megvannak, akkor a két azonosító rendszer összekapcsolásával történik ez meg.

Közismert azonban, hogy egyetlen ágazaton belül sem lehet minden igazgatási folyamatban az ágazati személyi azonosító-

amivel a személyre már elegendő (de nem teljes) pontossággal tudnak kölcsönösen hivatkozni. Ez hosszú betűsorozatok gyakori adatforgalmát igényli, több manuális munkát, nagyobb költséget jelent.

Monogrammozik képzése

Enyhítené a gondokat a személy természetes adataiból egy kivonat – rövid betűsorozat – létrehozása, ami kevés manuális munkával, adatforgalommal, költséggel járna. Ezt hívjuk monogrammoziknak, mivel általában a nevek kezdő- (és második) betűiből állítjuk össze. Könnyen elképzelhető a személy természetes (vagy törzs-) adataiból ily módon képzett monogram, például: dr. Mezey Gyula – „ME”, „GY”; anyja neve Szilágyi Erzsébet – „SZ”, „ER”; születési helye Kőből-

részben azzal csökkentjük, hogy a többértelmű azonosítás esetén további ismérveket bevonva, illetve a törzsdatok teljes szövegére támaszkodva pontosítjuk a keresést.

Ritka kivétellel olyképpen változtathatók az ilyen esetek gyakoriságát, hogy a monogrammozikba olyan adatot is felvesszünk, amely lehetővé teszi, hogy a személy rekordjának keresését bármely ágazat adatbázisában egy hozzá már „közelebbi”, jó kiindulópontból kezdjük, és a keresésben érintett rekordok számának eleve kevesnek és behatároltnak kell lennie.

Az így képzett monogrammozikokat olyan adatokból lehet összerakni, amelyek lehetővé teszik, hogy az egyébként minden ágazat által kiosztásra tervezett önálló személyi azonosító törzsszámokról ne kelljen értesíteni külön sem a polgárokat, sem a hivatalokat. Továbbá a nyilvántartásokban, bizonylatokon sem kell új adatot átvezetni, csupán törlésekre lesz szükség.

Ágazati ellenőrző számok származtatása

Ha a polgárokat gyorsan kell értesíteni tulajdon ágazati ellenőrző számaikról, arra az egyik kézenfekvő lehetőség, ha egy már előzőleg kiosztott vagy általuk feltétlenül ismert (például korábban a birtokukba került) kódból úgy képezzük az új ellenőrző számot, hogy a meglévő kód egy (összefüggő) részére hivatkozunk. Esetleg a személyi számból vagy a személyi igazolvány számából stb. származ-

tójelet alkalmazni. Például a népesség-nyilvántartás a saját ágazatán belül sem használhatja a személyi igazolvány ügyintézés és nyilvántartása során a személyi számot. A problémának tehát a külön azonosító rendszerek csak rész megoldását adják. Ezen túlmenően kimutatható (lásd a Monogrammozik képzése című részt), hogy – tekintettel jelenlegi körülményeinkre – az a probléma gazdaságtalan, pazarló megoldása lenne egymagában.

Már a mai gyakorlatban is van az említett problémának egy másik oldala, amely az ágazatok között és az ágazaton belüli, törzsszámmal és törzsszám nélkül való személyazonosítás törzsszám nélküli esetét állítja a középpontba.

Ha akár az ágazatok között, akár az ágazaton belül nem tudunk egy személy egyedi azonosítójára, törzsszáma hivatkozni, akkor ebből az következik, hogy a személy (például lakcím-) adatainak egymástól való kérése, illetve közlése alkalmával két ágazat kénytelen lenne mindig a személy több természetes (törzs-) adatainak együttesét is megküldeni egymásnak,

kül – KÖ; ezek együttese a monogrammozik: MEGYSZERKÖ. Ha csak a kezdetbetűkre szorítkozunk, akkor MGSEK.

Itt azonban több gond is felvetődik. Az egyik (lásd az Ágazatközi kommunikáció című részt) az, hogy ezzel az ágazatok közötti kommunikációban ismét csak megjelenne egy általános és egyévesen, sőt szabványosan, de legalábbis szokványosan használt személyi azonosítójelet. „Enyhítő körülmény” persze, hogy egyrészt monogrammozik többféle képpen is előállítható ugyanarról a személyről (ágazatonként kissé eltérő eljárással), másrészt egy személyt még törzsdadatainak teljes szövege sem azonosít (mármint matematikailag). Gyakorlatilag azonban igen – A szerk.), monogrammozikja pedig még kevésbé képes erre.

A másik gond abból fakad, hogy az egyik ágazatban képzett monogrammozikot a másik ágazatnak megküldve, egy egészen más, azonos monogramú személy rekordjához juthatunk el. Egyébként ez az eshetőség a saját ágazat adatbázisában éppúgy fennáll. A veszélyt

tatunk egy új ellenőrző számot az alábbi módon:

1. példa: „Minden szja-fizető adóellenőrző száma a jelenlegi személyi azonosítójelenek a 8. és 9. jegye”; vagy

2. példa: „a jogosan birtokolt személyi igazolvány sorszámanak utolsó 4 jegye”.

Mindkét példában az az előnyös vonás, hogy valamennyi polgárt a saját és a tömegtájékoztató útján értesíthetünk arról, mi az új adóellenőrző száma, és postázni semmit sem kell. A meglévő gépi és manuális adónyilvántartásokba sem kell semmit beírni, törölni kell csupán belőlük, ami sokkal egyszerűbb. Mindez számottevő (esetleg milliárdos nagyságrendű) költségmegtakarítást tesz lehetővé, elsősorban a postázási, értesítési, valamint a manuális nyilvántartásokon való átvezetési munkák és költségek radikális csökkentésével.

Az első példa jobb kiindulópontot nyújt ahhoz, hogy egy alanyt az adóágazat egyedileg azonosítson: tudniillik bármely ágazatban teljes joggal ismert a születési dátuma. Ha emellett adóágazati ellenőrző

jelet a személyi számnak 8. és 9. jegye alkotja, ez azt jelenti, hogy tucatnyi nem több polgár képezi azt a kört, amelyből az illető személyt a neve és születési helye kezdőbetűi alapján ki kell választani. Ha a leánykori névnek és az anyja leánykori nevének a monogramját is segítségül vesszük, akkor még egy névváltoztatással szemben is kellően robusztus kódkombináció létrehozására van esélyünk. A számítógépes elérés a születési dátum + az ágazati ellenőrző szám + a fent felsorolt természetes személyi adatok kezdőbetűiből összefűzött kvázi egyedi, összetett azonosító segítségével történhet.

Nem teljesen kizárt, de gyakorlatilag kicsi az esélye annak, hogy ennek az előzőleg más szempontok (a születési dátum) alapján behatárolt tucatnyi személynek a születési helye, családi és utóneve, esetleg leánykori családi és utóneve, végül anyja leánykori család- és utóneve, továbbá a nem jelennek a kezdőbetűiből alkotott monogramjai éppen itt ne különbözzenek. Előfordulhat persze, hogy azonos monogrammozaik személyek bukkanak föl a már körülhatárolt tucatnyi között, hiszen például az ugyanazzal a betűvel kezdődő keresztnévű, kiskorú ikrek (mondjuk, Karola és Krisztina) esetében még a később „segítségül hívható” lakáscímük is feltehetően azonos.

Ez azonban kivétel, és monogrammozaikkal a kivételeket nem kezeljük. Itt húzható meg e módszer teljesítményének határa, ahonnan már egy második menetben kell folytatni a monogrammozaikkal hiábavalóan bizonyult keresést, mégpedig a monogramok helyett a teljes szövegű adatok és mellettük valószínűleg még új keresési szempontok (lakcím stb.) megadásával. Alkalmazhatnánk ugyan a magyar fonetikus ábcére kialakított vagy a más nyelvtérleten ismert névillesztő (name-matching) módszer valamelyiket, de azok már több ráfordítást és emberi közreműködést igényelnének.

Mindkét példa alapján lehetne ágazatonként kissé eltérő módon (például a személyi szám 9. és 10. vagy a személyi igazolvány számnak első 5 jegye stb. alapján), de hasonló elvek szerint képezni az ágazati ellenőrző számot.

Döntő hátrány lehet viszont mindkét példában az adatvédelem szempontjából az, hogy a kapott új ágazati ellenőrző számot származtatással nyertük, egy másik ágazat – a népesség-nyilvántartás – kódrendszeréből kiindulva, csonkítási művelet elvégzésével. Amde ha eltüntetjük a származtatás nyomait, ez a hátrány mégsem érvényesülhet.

A származtatás nyomainak eltüntetése

Elsősorban az sérti az adatvédelem szempontjait, ha bármilyen ágazati személyi azonosító segítségével összekapcsolhatók a különböző ágazatok nyilvántartásai.

Belátható, hogy a személyi igazolvány sorszámból kiemelt ágazati ellenőrző jel az ágazatok nyilvántartásainak összekapcsolására eleve alkalmatlan, használata semmiféle tilalmat nem sért. A személyi szám utolsó előtti 3 jegyéből önmagában a személyi szám többi 7 jegye nem rekonstruálható, amde a születési dátummal egybeolvastva mégis alkalmas a személyi szám (találgatással egybekötött) megbecslésére.

Ha azonban a személyi szám utolsó előtti 3 jegyéből egyet elhagyva képezzünk egy ágazati ellenőrző jelet, akkor ebből és a születési dátumból együttesen sem állítható vissza a személyi szám. Csak arra lesz alkalmas, hogy a saját ága-

zati információrendszeren belül segítse elő egy személy azonosítását, más ágazatok adatbázisainak összekapcsolását nem teszi lehetővé.

A népesség-nyilvántartásnál ennél több változtatás aligha indokolt. Azokban a más ágazatokban, ahol már központiág kiosztottak másféle szerkezetű, a személyt egyedileg azonosító törzsszámokat, valószínűleg nem kívánunk változtatni rajtuk. Ágazati ellenőrző jel és monogrammozaik alkalmazása elsősorban ott nyújt előnyt, ahol még nem osztottak ki ágazati egyedi személyi azonosító törzsszámot, tehát ahol az értesítést a (manuális) nyilvántartásokon való átvezetés stb. már említett jelentős költségeiből még meg lehet takarítani. De emellett e módszer a bármely két ágazat nyilvántartásai közötti jogos kapcsolat felépítésében ugyancsak szerepet játszat.

Összességében tehát vegyes rendszerre lehet majd számítani. Lesz olyan ágazat, amely személyi számmal, lesz, amelyek a saját törzsszámával, végül olyan is lehet, amely monogrammozaikkal azonosít. A monogrammozaik módszer a két ágazati nyilvántartás közötti jogos kapcsolat építésére alkalmazható, a személyi szám mint általánosan és kötelező érvényű használható eszköz híján. A monogrammozaik alkalmazását nem lehet kötelezővé tenni, szerkezete ágazatonként kissé eltérhet, használata nem általános.

Ágazatközi kommunikáció

A két ágazat közötti, jogos és ellenőrzött kommunikáció lehetővé tétele lényegében arra épül, hogy az egy személy kért vagy átadott adatok fordítva való hivatkozás nem a másik ágazatnak át nem adható törzsszámmal vagy személyi számmal, hanem a mindkettejük által jogosan ismert természetes személyi adatokra – pontosabban csak egy kis részükre – alapozva történik. A természetes személyi adatok teljes szövegének átadását a viszonylag hosszú adatszomogok képzését, továbbítását, feldolgozását igénylő ráfordítások csökkentése érdekében kívánjuk elkerülni. Kézenfekvőnek tűnik monogrammozaik képzése és az arra való hivatkozás, ha azt például az egyik ágazatban használják, hiszen alkalmazása ekkor csekély ráfordítással lehetséges. Ha minden ágazat ugyanolyan eljárással képzett monogrammozaikkal kommunikálna egymással, akkor közel állnánk ahhoz, hogy ez válna általánosan az új, módosított „személyi számmá”, ami viszont egyáltalán nem lehet cél. Ráadásul a monogrammozaik az egyedi azonosító előnyeivel sem rendelkezik. A javasolt megoldás a következő:

Egyazon személyre vonatkozóan ágazatonként eltérő monogrammozaikokat képeznek. Az egyik ágazatnak még azt sem kell tudnia, hogy a másik hogyan hozza azt létre. Az ágazatnak kommunikáció alkalmával csak át kell adnia a személy természetes adataiból azokat a karaktereket, amelyek biztosan elegendőek a másik ágazatnak ahhoz, hogy azok egy részéből a személyre vonatkozó saját ágazati monogram mozaikját kialakítsa.

Ez lehetséges, de ekkor a konvencionális közismertnek kell lennie, vagyis az egyik ágazatnak pontosan kell tudnia minden egyes kérdés mellett a mozaikcsomag létrehozásának ágazatonként eltérő szabályait. A hozzá bármely ágazattól beérkező kérések mellett a mozaikcsomag értelmezése is eltérő, attól függően, hogy honnan érkezik a kibővített monogrammozaik.

Annak érdekében, hogy erre ne legyen szükség, a mozaikcsomag, azaz a kibővi-

tett monogrammozaik (bármelyik ágazattól küldik is bárhová) szerkezete legyen mindig teljesen azonos. Ebből a mozaikcsomagtól aztán több ágazat is kiolvashatja a saját monogrammozaikját, ugyanakkor nem kell tudnia (és nem is tudja), hogy a többi ágazat éppen melyik mozaik-elemekből rakja össze a magáét.

Tehát a mozaikcsomag szerkezete, hossza fix. Egyetlen ágazatspecifikus eleme a személy adatait küldő ágazatban a személy ágazati ellenőrző jele. Amennyiben az ágazattól teljesen független tartalmú mozaikcsomagot kívánnánk kezelni, amelynek szerkezete fix, és tartalma csakis a természetes személyi adatoktól függ, akkor esetleg le kell mondanunk arról, hogy a (kibővített) monogrammozaikban szerepeljen bármiféle ágazati ellenőrző jel.

(Csak az nem világos, mi akadályozza meg azt, hogy a természetes adatokból származó, kibővített mozaikcsomag globális – alkotmányellenes – egyedi azonosítóként ne legyen használható. – A Szerk.)

Megjegyezzük, hogy az ebben az anyagban leírt monogrammozaik módszer nem túl nagy adatállományokban (például néhány ezres tételnél) még elég hatékony lehet ahhoz, hogy kevésbé jó kiindulópontot felvéve (azaz ágazati ellenőrző jel híján) is alkalmas legyen. Akkor viszont egy személy azonosítása alkalmával kevésbé egyértelmű válaszokat kaphatunk, mint a jó kiindulópontból indított kereséseknél; több lesz a kivétel, és ezzel megnöveked az üzemeltetés költsége.

Azoktól, akik ódzkodnak attól, hogy ágazati ellenőrző jellel lássák el őket, vagy éppen nem jut az eszükbe, nem is kell kérni ezen adataik bementését. A

rendszer enélkül is működik, csak rosszabb hatékonysággal. Esetleg még azt is megválaszthatja az alany, hogy ágazati igazolványan legyen-e ágazati ellenőrző jel vagy sem. Ha igényelné ezt, akkor viszont szabadon eldönthetné, hogy szemmel olvashatóan jelenjék-e meg, vagy eltakart (csak ágazatspecifikus célkészülékekkel olvasható) formában legyen olyan nyomtatva. Teljes mértékben érvényesülhet az információszabadság.

Mezey Gyula

(Országos Személyi Adat- és Lakcímnnyilvántartó Hivatal)

*

(A szerző többször hivatkozik a természetes, ezért jogosan mindenhol nyilvántartott személyi adatok terjedelmességére és az emiatt előálló magas adatforgalomra, többletmunkaigényre. Mivel azonban a digitális telekommunikáció átviteli sebessége ugyanúgy megduplázódik két évente, mint a számítógépek teljesítménye, a jogosan nyilvántartott természetes adatok mint globális – alkotmányellenes! – egyedi azonosítók terjedelme rövidesen egyáltalán nem fogja korlátozni az ágazati nyilvántartások adatainak – alkotmányellenes! – összevetését. Legyen például a természetes adatok terjedelme egyenként 1024 karakter. Ekkor egy 2000 találatot tartalmazó lekérés terjedelme 2 megabájt, ami rossz esetben 45 perc alatt továbbítható közönséges telefonvonalon, PC-k, 14400 bits sebességű, hibajavításra és tömörítésre képes, bárhol kapható modemek segítségével. Ennél pedig a kormányzati szervek már ma is lényegesen jobb technikával rendelkeznek. – A Szerk.)

Kodak
digital science™

KODAK DC-40
Digitális Fényképezőgép

Beépített vaku, felbontás: 756x504, 24-bit színmélység, 48 vagy 99 kép tárolása, 5 másodpercenkénti exponálás, PC és MAC kompatibilitás

Genoa
SYSTEMS CORPORATION

PROFESSzionális GRAFIKUS VEZÉRLŐK
Phantom 64 sorozat:

Phantom 64 G2000 / ARK 2000/ 1Mb DRAM (2Mb-ig)
Phantom 64 G2001 / S3 Trio64/ 1Mb DRAM (2Mb-ig)
Phantom 64 V2000 / S3 Vision868/ 1Mb DRAM (2Mb-ig)
Phantom 64 V2001 / S3 Trio64 V+/ 1Mb DRAM (2Mb-ig)
Phantom 64 Video Pro / S3 Vision968/ 2Mb VRAM (4Mb-ig)

TOVÁBBÁ: GENOA alaplapok és multimédia termékek! ÉRDEKLŐDJÖN!

WACOM Bízhat benne!
Putting technology in its place.

Digitalizáló táblák és vezeték nélküli ArtPad (A6) és UltraPad (A5-A2-ig) PC és MAC gépekhez!

MIKROPO COMPUTER
COMPUTEREK
PERIFÉRIÁK
PLOTTEREK
HÁLÓZATOK
SZOFTVEREK
ALKATRESZEK

VISZONTELADÓK
JELENTKEZÉSÉT
IS VÁRJUK!

1065 Budapest, Nagymező u. 51. • Tel: 153-0111 • Fax: 269-0151

ALBACOMP STANDARD SZÁMÍTÓGÉPEK INTEL ZAPPA és ENDEVOR ALAPLAPPAL

INTEL ZAPPA ALAPLAP

- ♦ Pentium® 75-120 MHz, 256 cache
- ♦ integrált PCI EIDE disk/floppy csatoló
- ♦ integrált 2 soros / 1 párhuzamos port
- ♦ Intel Triton chip set

INTEL ENDEVOR ALAPLAP

- ♦ Pentium® 75-133 MHz, 256 asszinkron vagy pipeline burst
- ♦ integrált PCI cache EIDE disk/floppy csatoló
- ♦ integrált 2 soros / 1 párhuzamos port
- ♦ integrált VIBRA 16S Sound Blaster és Infrared csatoló
- ♦ Intel Triton chip set

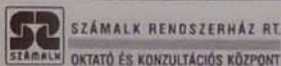
Már most vásárolhatja
az Albacomp Standard számítógépeket
**a legújabb
150 és 166 MHz
Intel Pentium®
processzorokkal**

Albacomp Rt.
8000 Székesfehérvár, Hosszúhatár 4-6.
Tel.: (22) *315-414, Fax: (22) 327-532
Számítástechnikai szaküzlet:
1065 Budapest, Nagymező u. 25.
Tel.: 11-18-095, 13-18-108
Fax: 13-18-108
3525 Miskolc, Széchenyi u. 49.
Tel./fax: (46) 354-266, Tel./fax: (46) 353-100

Lánia

0004

DRAKE
PROMETRIC

Szeretné növelni elhelyezkedési lehetőségeit?
Szeretne nemzetközileg elfogadott bizonyítványt szakmai tudásáról?
A DRAKE PROMETRIC vizsgái mindezt lehetővé teszik az Ön számára.

1996 februárjától a SZÁMALK Oktató és Konzultációs Központban is beindul a hivatalos
DRAKE vizsgaközpont, ahol a következő főbb témákból lehet vizsgát tenni:

AST	HP - 1 hour exam	Microsoft employees
Banyan	HP - 90 min. exam	SCO (1 hour)
Banyan Beyond Mail (101-104)	IBM AIX 000-060	SCO (2 hour)
Computer Associates	IBM AIX 000-061	Sybase normal
Computer Associates - 270-008	IBM - PSP + Update	UNIX
DEC - 40 min. exam	IBM - 000-015	WordPerfect 101/104/203
DEC 1 hour exam	Lotus Notes/Lotus Desktop	WordPerfect Office 102/103
Gupta	Microsoft	

Bővebb információért forduljon a SZÁMALK OKK-hoz: Kele Károly 203-0304/3050

0007

WESTERN COMPUTER

A CAVIAR HÁZA

WESTERN DIGITAL

Winchesterek

425 MB, 540 MB
635 MB, 850 MB
1 GB, 1.2 GB, 1.6 GB

SONY

monitorok
CD ROM-ok
hangszórók

CHERRY
billentyűzetek

Budapest, XIII. Lehel út 20. tel.: 269-3440, fax: 129-4644

05032

Rendkívüli tollas plotter csere akció!

1996. január 1. és március 31. között a Hewlett-Packard rendkívüli tollas plotter csere akciót hirdet.

Amennyiben Ön 1996. március 31-ig egy HP DesignJet 230 vagy 250C plottert vásárol

és bizonyíthatóan rendelkezik egy bármilyen típusú (akár működésképtelen)

tollas plotterrel, úgy típustól függően 55.000,- és 100.000,- Ft közötti összeget visszkap!

EXCELLENCE IN DISTRIBUTION

CHS Hungary Kft.
1067 Budapest, Podmaniczky u. 43.
Telefon: (36-1) 302-4222
Fax: (36-1) 302-4224

Hívja a
CHS információs vonalát

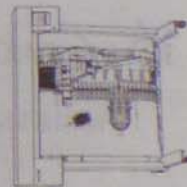
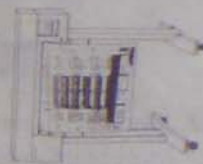
Tel.: 302-4222

ahol tájékoztatjuk
az Önt kiszolgáló HP partnerekről is.

Hivatalos

Nagykereskedő

00019

a COMPUTER-M® PC ajánlata

Intel Pentium 100 MHz
Intel Triton chipset
PCI bus
8 MB RAM
Quantum 850 MB EIDE HDD
S3 trio32 PCI VGA vezérlő
1.44 MB floppy
Color SVGA 14" 0,28 LR/NI
monitor
102 gombos magyar billentyűzet
DOS 6.22, WINDOWS 3.1
midi torony ház

AMD 486 DX4-100 MHz
PCI bus
4 MB RAM
Quantum 850 MB EIDE HDD
S3 trio32 PCI VGA vezérlő
1.44 MB floppy
Color SVGA 14" 0,28 LR/NI
monitor
102 gombos magyar billentyűzet
DOS 6.22, WINDOWS 3.1
mini torony ház

199.500,- + áfa

149.500,- + áfa

COMPUTER-M szaküzlethálózat az ország nagyvárosaiban.
Vevőszolgálat: 1145 Budapest, Szugló u. 9-15. 183-0123, 251-6666/415

INTER EXPO 96

- Jelentkezni szeretnék a kiállításra
- További információkat szeretnék kapni a kiállításról

Családi és keresztnév: .....

Beosztás: .....

Cég: .....

Cím: .....

Telefon: ..... Telefax: .....

Kérjük ezt a lapot kitöltve a QUICK TRADE Kft.-nek az alábbi
faxszámra küldje: Telefax: 06-(46)-359-245

05059

Compaq	486SL	25 MHz	4 MB	9,5" Color	Belső	120 MB	212700,- Ft
Contura 4/25C	486DX2	40 MHz	4 MB	8,4" Aktív Color	Belső	250 MB	389000,- Ft
Contura 4/00CX	486SL	33 MHz	4 MB	8" Color	PCMCIA	170 MB	180000,- Ft
ABRO 4/33C	486DX2	50 MHz	4 MB	9,5" Aktív Monó	Belső	250 MB	249000,- Ft
Elite 4/50E	486DX2	50 MHz	8 MB	9,5" Aktív Color	Belső	250 MB	523900,- Ft
Elite 4/50CX	486DX2	50 MHz	8 MB	9,5" Aktív Color	Belső	250 MB	550000,- Ft
Elite 4/75CX	486DX4	75 MHz	8 MB	9,5" Aktív Color	Belső	250 MB	550000,- Ft
IBM	486DX2	50 MHz	4 MB	10,4" Aktív Color	Külső	360 MB	415000,- Ft
ThinkPad 701C	486DX2	50 MHz	4 MB	10,4" Aktív Color	Külső	360 MB	11600,- Ft
FAX/Modem 2496					PCMCIA		
NEC	486DX2	40 MHz	4 MB	9,2" Monó	Belső	120 MB	233200,- Ft
Versa E	486DX2	50 MHz	4 MB	9,6" DS Color	Belső	340 MB	275600,- Ft
OEM 4/50C	486DX2	50 MHz	4 MB	8,4" Aktív Color	Belső	200 MB	275600,- Ft
SHARP	486DX2	50 MHz	4 MB	8,4" Aktív Color	Belső	200 MB	302100,- Ft
Pc-8650	486DX2	33 MHz	4 MB	8,4" Aktív Color	Belső	200 MB	275600,- Ft
Pc-8650 II.	486DX2	50 MHz	4 MB	8,4" Aktív Color	Belső	200 MB	302100,- Ft
ZENITH	486SL	25 MHz	4 MB	9,5" DS Color	Belső	210 MB	225000,- Ft
Z-Note 425Lnp+	486SL	25 MHz	4 MB	8,5" Monó	Belső	120 MB	130000,- Ft
Z-Lite 425							15000,- Ft
Z-Lite FDD					Külső		82500,- Ft
PCMCIA HDD					PCMCIA III.	340 MB	

Cégek webinek sem hivatalos leírásokról. Az árak változhatnak. Az árak a FA nélkül!

PERIPHERIAK ft.
1071. Bp. Peterdy u. 35. Tel.: 1213-588, 3223-034. Fax: 3423-308.

NET FORUM 96

II. HÁLÓZATI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI KONFERENCIA

1996. március 4-6. • Budapesti Kongresszusi Központ (Novotel)

16 MŰSZAKI ELŐADÁS • Internet • ATM • Esettanulmányok • NetWare és Windows NT • Hálózatkezelés • Videokonferencia • Csoportmunkás alkalmazások • Virtuális LAN-ok • Köztes szoftverek

Bővebb felvilágosítás és regisztráció céljából telefonáljon vagy küldjön faxot a QUICK TRADE Kft.-hez, Tóthné Martossy Adrian részére
Telefon/Telefax: 06(46)359-245 Telefon: 06(60)304-846, 06(60)304-847

Sajtóiroda: PersonArt Press, Antal Gabriella Telefon/Telefax: 164-3251, 164-3254, 183-4127, 183-4560

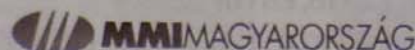
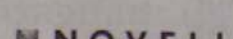
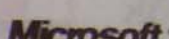
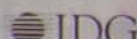
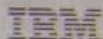
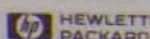
INTER EXPO 96

A BELÉPÉS
DÍJTALAN

HÁLÓZATI TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSA

1996. március 5-6. • Budapesti Kongresszusi Központ (Novotel)

SZPONSZOROK:

05027

ELENDER COMPUTER
Nyitva: hétfőtől péntekig 9-17 óráig

Budapest: VIII. Hungária út, 8. Tel: (210-9044), 134-5088 Fax: 131-41-44
IX. Ferenc kör. 16. Tel./Fax: 216-2856 * XIII. Csángó ut. 13. Tel./Fax: 270-3097
Vidék: 4029 Debrecen, Piac u. 57. Tel./Fax: (52) 413-799
6725 Sándor, Málach u. 15. Tel./Fax: (62) 110-069
8700 Veszprém, Zrínyi u. Bognár utcával szembe Tel./Fax: (80) 428-235
9700 Szendrőhely, Fényes u. 45. Tel./Fax: (94) 336-479
7624 Pécs, Klárid Gy. u. 13. Tel./Fax: (72) 312-020
4400 Nyáregyháza, Nyírfás 5. Tel.: (06 142) 405-666
3643 Abony, Szent István u. 1. Tel./Fax: (46) 340-860

Maxtor MobileMax
131 MB, PCMCIA III. Operating Shock: 120 Gs
Non operating Shock: 600 Gs
MTBF: 300.000, 14 ms, 10x53x84 mm

36.900 Ft.+áfa

MobileMax MobileMax DeskRunner
131 MB, PCMCIA III. 105 MB, PCMCIA III. PCMCIA Kit PC-be **18.900 Ft.+áfa**

ENHANCED IDE winchesterek

Maxtor	1.05 GB, 3.5", 11 ms	36.900 Ft.+áfa
Maxtor	1.62 GB, 3.5", 10 ms	49.900 Ft.+áfa
Maxtor	2 GB, 3.5", 10 ms	72.900 Ft.+áfa

PCMCIA Flash card-ok 2 MB - 20 MB -ig

ELENDER HOME 122.800 Ft.+Áfa
486DX2/66, 256 KB cache, 4 MB RAM, 1.44 MB FDD, 630 MB HDD, 512 KB VGA vez.
14" Samsung sVGA LR. monitor, MS-DOS 6.22, Windows 3.1 Hu., Works 3.0 Hu.

ELENDER OFFICE 149.300 Ft.+Áfa
486DX4/100 PCI, 256 KB cache, 8 MB RAM, 1.44 MB FDD, 850 MB HDD, 1 MB PCI VGA
vez., 14" Samsung sVGA LR. monitor, MS-DOS 6.22, Windows 3.1 Hu., Works 3.0 Hu.

Cyrix 5x86/100 MHz overdrive processzorral 157.000 Ft.+Áfa

ELENDER PROFESSIONAL 199.900 Ft.+Áfa
Pentium 100 Intel, 256 KB cache, 8 MB RAM, 1.44 MB FDD, 1 GB HDD, 1 MB PCI VGA
vez., 14" Samsung sVGA LR. monitor, MS-DOS 6.22, Windows 3.1 Hu., Works 3.0 Hu.

Installált magyar Windows 95 felár 5.000 Ft.+Áfa

Quantum SCSI II. winchesterek

LIGHTNING 540S 35.900 Ft.+áfa
Kapasztás: 541 MB, Cache: 128 kb, ms-<13, MTBF: 300000 óra, Garancia: 2 év

FIREBALL 1080S 49.900 Ft.+áfa
Kapasztás: 1 GB, Cache: 128 kb, ms-<12, MTBF: 500000 óra, Garancia: 3 év

CAPELLA VP32210S 124.900 Ft.+áfa
Kapasztás: 2.2 GB, Cache: 512 KB, ms-<8.5, MTBF: 800000 óra, Garancia: 5 év

CAPELLA VP32210 Wide 139.900 Ft.+áfa
Kapasztás: 2.2 GB, Cache: 512 KB, ms-<8, MTBF: 800000 óra, Garancia: 5 év

GRAND PRIX XP34301 Wide 229.900 Ft.+áfa
Kapasztás: 4.3 GB, Cache: 1 MB, ms-<8.5, MTBF: 800000 óra Garancia: 2 év

SPIELER KFT. 1083 BUDAPEST, ILLES U. 40
TELEFON/TELEFAX: 134-3715
TELEFON: (60)325-351
NYITVA: 9.00-17.30

AMIT MI HIRDETÜNK, AZT NÁLUNK KAPNI IS LEHET!!!

ThinkPad 755CE IBM Color Notebook 539.000 forint
486DX4-100 CPU/8 MB/540 MB/1.44 MB/70" active TFT/Display/FAK/MODEM/PCMCIA II/III
SOUND card/6.3MS/Win.3.1/UDS2 WARP/3.0/17 Application Program

STATENMAN 210M Packard Bell Color Notebook 239.000 forint
486SX/2-504 MB/210 MB HDD/2-PCMCIA II/UDS2/3.0/Color/1000 dpi, DOS 6.22/WIN 3.1,
WORKS, MAME, etc. on HDD

14" TATUNG SVGA LR, NI color green monitor 41.800 forint
15" ACER P.1. SVGA LR, NI color green monitor 53.800 forint
17" ACER P.1. SVGA LR, NI color green monitor 111.000 forint
6.27 dot, 1280x1024, 110 MHz, színhelyreállítás állítható

A1 síkplotter GX-1000A ARTECH 218.000 forint
100, rajztábla szélesség: 420 mm/h, processzor: HP GL, felbontás: 0,005 mm (célpi) 0,25 mm (célpi)

PENTIUM 60 PC-konfiguráció (486-os árban) 2 év garancia 109.000 forint
Mini Tower vagy Baby Desktop háttér, 4 PCI ISA, 256 KB ásv. cache, 4 MB RAM, 1.44 FDD,
340 MB HDD, PCI-E-IDE, 25P, 1 MB PCI-VGA, KBO, MOUSE

486DX ALAPLAPOK + 486DX2-66 CPU-val 10.800-13.800 forintig
ISA 96 v. 149 + 2436 80 RAM ásv. ISA v. ISA21, 3 VLR, SPS chipset, 64-256 KB cache,
AMT BIOS, CPU hűtés, 12 hónap garancia!

Árunk az áfát nem tartalmazza. KITÜNŐ PARKOLÁSI LEHETŐSÉG.

tel: 269-4738
269-4737
fax: 269-4720
201-8619 Budapest XIII. Jászai Mari tér 3.
e-mail: 100324.661@compuserve.com

Szoftver ABC

Kérjen árajánlatot boltunkban, vagy telefonszámainkon.

Ízeltől több ezres árú kínálatunkból:

3d-ből programozás 0.0	18.940
berlitz think/talk több nyelven	33.250
ca clipper 5.3	2.000
dr. communication cd	14.400
halyes-e7/win95	17.028
learn to speak english cd	17.028
learn to speak german cd	5.500
linux bible csak könyv	8.140
ms dos 6.22	70.040
ms office95 magyar	29.900
ms windows95 magyar	8.620
novell dos 7.0	16.000
országok nagy angol-magyar szótár	6.200
pic-dic több nyelven	10.989
szoftver árakról szükséges win	30.340
tripleplay plus german cd	
video for win. 4.0	

Tengernyi SZOFTVER és CD hegyek!

48547

Kereskedelmi r. meglévő nagy volumenű reexport üzletének bővítésére és belföldi importőri-disztribútori tevékenységének beindításához keres informatikai termékmenedzsert.

Amit várunk:

- szakirányú felsőfokú végzettség
- értékesítési gyakorlat (nehány éves)
- angol és orosz nyelvtudás
- nagyfokú önállóság és lendület

Amit adunk:

- komoly kihívást jelentő önálló munka
- versenyképes juttatások

A pályázatokat az ELMEX Rt. címére (1108 Budapest, Gyömrői út 140.) kérjük elküldeni február 20-ig, az állás március 1-jéig betölthető.

Telefon: 260-6859 Telefax: 322-6264

05047

10 éves az Info-Katalógus!

„Már tíz éve az informatikai piacon.”

Dr. Király András ügyvezető igazgató

10. év, ezer példányban, most a 10. év újdonságával: az ügyfélkártyával!

Előfizetünk az Info-katalógus '96 1. félévi számára 1200 Ft.-os áfás áron, melynek összegét a mai napon átutaltuk a MADE-INFO KFT. Postabank 11991102/021-16565 számú számlájára (A Kiadó a pénz beérkezése után azonnal számlát küld, és a kiadványt megjelenés után postazza.)

Cégnév: _____ Ügyintéző: _____
Pontos cím: _____
Telefon: _____ Telefax: _____

Software házunk a

TRITON

integrált vállalatirányítási rendszer magyarországi disztribútora.

Tanácsadói teamünk kibővítéséhez keresünk UNIX-hoz és min. egy 4GL-hez értő szakembereket termelésirányítási és/vagy könyvelési ismeretekkel, német és angol nyelvtudással.

Kiképezzük a TRITON rendszerre, és részt vehet hazai, német, amerikai projektjeinkben.

Ha érdeklő a kihívás, hívja fel teamünket:

DATORG-TEAM Kft.
Telefon/Telefax: 203-0317

05046

Nemzetközi számítástechnikai cég budapesti kirendeltségének oktatási vezetőjébe

OKTATÁSI VEZETŐT KERES

ELVÁRÁSAINK:

- 24-36 év közötti életkor
- felsőfokú végzettség
- jó szervező-és kommunikációs készség
- saját személyiségkocsi
- oktatói tapasztalat
- számítástechnikai ismeretek

AJÁNLATUNK:

- felkészítés a változatos munkára
- ingyenes számítástechnikai továbbképzés
- közfelfüggetlen
- kimagasló jövedelem
- karrierlehetőség

Jelentkezni lehet 1996. február 7-ig, önéletrajzzal, a telefonszám feltüntetésével, titokban a következő címen:
"OKTATÁSI VEZETŐ CW960130",
6701 Szeged, Pf. 2116

05046

Érdeklődő neve: _____
Cég neve: _____
Címe: _____
Telefonszáma: _____

Ezt a lapot az alábbi címre kérjük borítékban visszaküldeni

IDG HUNGARY

IDG Magyarországi Lapkiadó Kft.

Cím: 1012 Budapest, Márvány utca 17.
Postacím: 1537 Budapest, Postafiók 386

- Márkás számítógépek, perifériák
  - Komplex hálózatok
  - Apple termékek
  - Windows NT specialitások
- Állandó árengedménnyel

Márkás számítógépekhez
memóriamodulok 20-50% engedménnyel.

Vitis-Comp Számítástechnika - Az EveryWare Group Tagja

Tel.: 188-8350/21 Fax.: 250-1222

05568

ES COM

Az ESCOM magyarországi
leányvállalata piaci ter-
jeszkedésének elősegítéséhez

fiatal, agilis munkatársakat

keres értékesítési területre,
központjába és fiókhálózatába.

Jelentkezni írásos, fényképes
önéletrajzzal, levélben. Címünk:

1089 Budapest, Visi Imre u. 6.

05052

A Magyar Autóklub Számítástechnikai Csoportjába,
rendszerüzemeltetési feladatok elvégzésére Novell 4.1, Windows
Office, hardver számítógépes ismerettel rendelkező
munkatársat keres.

Fizetés személyes meghallgatás után,
megállapodás szerint.

Jelentkezés szakmai önéletrajz írásban történő
megküldésével az alábbi címre:
Magyar Autóklub Munkaügyi Csoport
1024 Budapest, Rómer Flórián u. 4/A

05056

Nyomdaipari vállalat keres
számítógép-programozót, alkalmazói rendszer-
fejlesztési és üzemeltetési feladatokra.

**Több programnyelvet ismerő, ill. számviteli
alapképzettséggel, szervezési gyakorlattal
rendelkezők előnyben.**

Érdeklődni lehet szakmai önéletrajzzal,
az Állami Nyomda Rt.
humánpolitikai igazgatóságán,
Bp. X., Halom u. 5.,
telefon: 261-1168.

05055

A világ vezető adatbázis kezelő-forgalmazó cége felvételre keres gyakor-
lattal rendelkező, ambíciózus, jó munkabírású, angolul is tárgyalóképes

rendszeradminisztrátort,

belső információs rendszereinek menedzselésére.

A pályázóval szembeni elvárásaink:

- PC hardver- és szoftverkonfigurálási gyakorlat,
- UNIX, Novell, Windows NT operációs rendszerek ismerete,
- hálózatkonfigurálási ismeretek.

A sikeres pályázónak kiemelkedő kereseti és szakmai fejlődési lehetősé-
get ajánlunk.

A szakmai önéletrajzokat az alábbi címre várjuk:
Oracle Hungary, 1149 Budapest, Egressy út 20.
Telefon: 251-4100 Telefax: 251-4108

ORACLE

05053

A CW Számítástechnika 1996/3. heti számából a következő kódszámú hirdetések-
szeretnének tájékoztatást kapni:

03014	04045	05018	05032	05048	05059
03016	04049	05019	05033	05049	43008
03022	04053	05020	05035	05051	45070
03041	05001	05022	05036	05052	51067
03042	05003	05025	05037	05053	51085
03043	05004	05026	05039	05054	52046
04013	05010	05027	05041	05055	
04029	05011	05028	05045	05056	
04038	05012	05029	05046	05057	
04044	05017	05030	05047	05058	

A megfelelő kódszámokat kérjük szíveskedjék megjelölni

PLAN

PLANTREND Kft.

1134 Budapest, Huba u. 10
Tel.: 270-0833 Fax: 270-0838

számítógépek

star

nyomtatók

teljes választékával, nagy raktárkészlettel várjuk!

05054

Számítástechnikai cég keres fel-
sőbbfokú végzettségű, a szakmai
kihívásoknak megfelelni kész,
kezdő és gyakorlott programozó
szakembereket

UNIX/WINDOWS 95, NT
C/C++/FORTRAN

ismeretekkel, német és angol
nyelvtudással.

Jelentkezni lehet a 201-7725-ös
telefonszámon,
Kocsárdi Gábornál.

05051

Az ICON Számítástechnikai Kft.

munkatársakat keres! **ICON**

Keresünk:

- **Kereskedőket**
Munkakörök: UNIX rendszerek, Internet megoldások
értékesítése.
- **Műszaki munkatársakat**
Munkakörök: HTML programozás, WWW oldalak
kialakítása, Java, Perl, ORACLE alapú fejlesztés,
rendszeradit, oktatás.

Mivel a legfejlettebb technológiát képviselő termékekkel,
szolgáltatásokkal foglalkozunk, nyitott, az új iránt
fogékony (angol nyelvismerettel rendelkező)
főállású munkatársakra van szükségünk.

Kérjük, hogy részletes önéletrajzát (megjelölve az Önt
leginkább érdeklő területeket) továbbítsa a pr@icon.hu
címmre, illetve ICON PR címzéssel postázza a
1035 Budapest Miklós tér 2. címre. Telefon: 250-9004.

05046

System Manager

Scala ECE, the headquarters for the Scala groups operations in Eastern and
Central Europe, as a part of the Scala worldwide network, uses Lotus cc:Mail,
CompuServe and the Internet as its communication systems.

The position is for an experienced internal network and software systems man-
ager. The candidate must have an in-depth knowledge of Novell and ideally be a Novell
qualified engineer. The successful applicant will be responsible for the continuous
development and enhancement of the existing, sophisticated multi-server environ-
ment, telephone-systems and the implementation and maintenance of the Scala Time
and Attendance module.

Development and Product Managers

Proven experience in software development and the coordination and manage-
ment of development projects is required. In addition, the capability to collect, evalu-
ate and assess the costs of software requirements and modifications, including the
definition of specification requirements is a pre-requisite.

The candidate should also have the ability to create a development methodology
which uses a cost/benefit approach to support strategic management decisions con-
cerning which projects to undertake. Multi-cultural experience and language skills
would be an asset.

Regional Scala Consultant and Project Manager

Candidates should have a strong accounting or finance background with good
knowledge of GAAP and IAS. Experience in managing projects and project teams is
also important.

The candidate should be prepared to travel extensively in the region and have the
ability to undertake longer term projects of up to 6 months at a client's site. Age
range: 25-35 years.

Candidates who already have experience with Scala software, as a user or imple-
mentor, and those with a working knowledge of the Russian or any eastern European
language will have a major advantage.

Please send your CV, together with a cover letter explaining why you feel that
you qualify for one or more of the positions described above to:

Michael Longman, Finance Director of Scala Eastern and Central Europe,
1051 Budapest, Október 6. u. 7. Fax: 266-5701

05054

Újabb jelöltje van a Wall Streetnek

Tovább folynak a találgatások az Apple Computer esetleges felvásárlásáról. Különösen odafigyel a fejleményekre a Wall Street, melynek elemzői az utóbbi hetekben a SUN Microsystems-et emlegetik potenciális vásárlóként.

Sokak szerint mind a SUN, mind az Apple számára kétségtelen előnyökkel járna az üzlet: a SUN Solaris operációs rendszere futtatható a PowerPC platformon, ráadásul mindkét cég erősen rivalizál a Microsofttal.

Leépítés Microsoft módra

Bostoni forrásból úgy tudni, hogy 120 alkalmazottat, azaz a teljes létszámának mintegy 18 százalékát bocsátja el a Washington államban működő, Canyon Park nevet viselő gyárából a Microsoft. (Ezen a telepen elsősorban hajlékonylemezen megjelenő Microsoft-termékek előállításával foglalkoznak.) Teszi mindezt arra hivatkozva, hogy a vásárlók – ipari megfigyelők szerint – egyre inkább a CD-ROM formátumot keresik a szoftver-eladáskor.

Kétségtelen tény, hogy az Egyesült Államokban jelentősen megnövekedett a kereslet a Microsoft CD-ROM-on megvásárolható termékei iránt. Ennek egyik legfontosabb oka az, hogy az újonnan forgalomba kerülő személyi számítógépeknek nem ke-

vesebb, mint 60 százaléka van CD-ROM-meghajtóval ellátva. A 3.5 hüvelykes hajlékonylemezen forgalmazott szoftvertermékek ellenében hat az is, hogy minden eddiginél több PC-gyártó telepít fel előre egyes szoftvereket a piacra kerülő gépre.

Szó sincs arról, hogy anyagi okokból kényszerülne elbocsátásokra a Microsoft. Idén világszerte 2000 új alkalmazottat készül felvenni a redmondi szoftveróriás. Azok számára pedig, akik áldozatul esnek a mostani létszámleépítésnek, maga a cég segít új munkahelyet keresni.

DEC-Cirrus Logic megállapodás

Olyan megállapodást kötött a Cirrus Logic Inc. és a Digital, amelynek értelmében a DEC-nek egy nem kellően kihasznált telephely felvezetőket gyártanak a Cirrus számára. A közelmúltban aláírt egyezményben az áll, hogy a Cirrus Logic hozzávetőleg 355 millió dollárt fizet a DEC-nek a Hudsonben működő hatos számú gyáregység berendezésének használatáért, illetve kapacitásának maximumra futtatásáért.

Hat évre szól a szerződés, melyet azonban még a két vállalat igazgatótanácsának is jóvá kell hagynia.

Nyereséges a Vobis

Előzetes becslések szerint 50 millió márkás (35,7 millió dolláros) adózás előtti nyereséggel zárja az 1995-ös pénzügyi évet a Vobis Microcomputer AG. A német PC-gyártó és -forgalmazó cég árbevétele – az 1994-es 2,66 milliárd márkával szemben – tavaly 3,05 milliárd márká volt.

Különösen jó eredményt hozott az év utolsó negyedéve: a karácsonyi ajándékvásárlási szezon sokat lendített az üzletben, jól fogytak a multimédia eszközök, például a CD-ROM-meghajtók és a színes perifériák, köztük a tintasugaras nyomtatók.

A Vobis eredménye – különös tekintettel a negyedik negyedév-

re – éles ellentétben áll németországi riválisa, az Escom teljesítményével (lásd lapunk 96/3-as számát – A Szerk.). A Vobis, amelynek Európa-szerte 655 kiskereskedelmi részlege működik, tavaly új programot vezetett be Németországban. Az ügyfelek megrendelésére történő PC-gyártást idén más országokra is ki akarja terjeszteni.

Ez a program úgy működik, hogy a megrendelő dönt a személyi számítógép hardver- és szoftverkonfigurációját illetően, éspedig úgy, hogy online terminál segítségével választja ki a számára szükséges komponenseket. Ilyen terminál a Vobis valamennyi németországi kiskereskedelmi egységében található.

ISDN vagy műholdas összeköttetésen keresztül továbbítják a megrendelést a cég wueerseleni központjába, ahol megtörténik a speciális igények szerinti összeszerelés. Két napon belül szállítanak, és a szállítás előtt még egy utolsó minőség-ellenőrző tesztet végeznek.

Azért vette be ezt a programot a Vobis, mert így módon nincs szükség arra, hogy minden egyes kiskereskedelmi raktárban alkatrészek és komponensek tömegét tárolják, és a minőségellenőrzést is központosíthatták.

Vesztesnek is kedvezhet a szerencse

Amint arról előző lapszámunkban már hírt adtunk, a Tandem Computers Inc. új vezérigazgatójává Roel Piepert választották. Jól értesült források szerint Pieper olyan vetélytársat ütött el a posztól, mint Wim Roelandts, a Hewlett-Packard közelmúltban lemondott első alelnöke és vezérigazgatója.

Végül nem járt rosszul a könyvharcban elvérzett Roelandts sem. A legfrissebb hírek szerint egy jól menő kaliforniai cég, a programozható logikai áramköröket gyártó Xilinx vezérigazgatói posztját foglalja el.

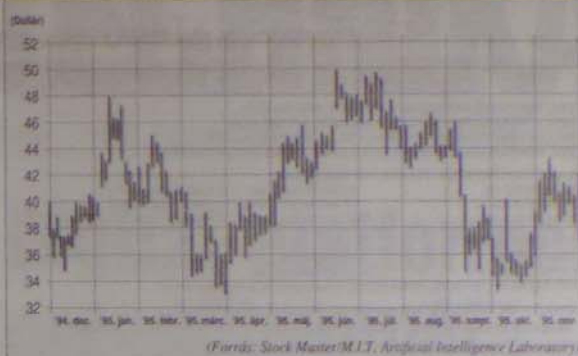
Mi a legnépszerűbb az Interneten?

A londoni Durlacher bróker cég közelmúltban publikált jelentése szerint világszerte a szex számít a legnépszerűbbnek az Interneten szolgáltatott tartalmak közül. A dokumentum szerzői meglepve tapasztalták, hogy ez a téma megelőz olyan közkezdelt tárgyköröket, mint a kutatás, a turizmus vagy az egyes régiókra vonatkozó speciális információk.

Jelenleg a világ körülbelül 40 millió Internet-használójának zöme férfi, átlagéletkoruk 22 és 26 év között van, évente 20–30 ezer dollárt keresnek, és hetente 6–10 órát szánnak az Internetre. A felhasználóknak mindössze 12 százaléka nő.

A Durlacher-jelentés kemény kritikával illeti a jelenlegi díj-

Apple-papírok a tőzsdén

(Forrás: Stock Master/M.I.T., Artificial Intelligence Laboratory)

szabási gyakorlatot, mondván: inkább a szolgáltatott tartalom, mintsem a hálózaton mozgatott adat mennyisége alapján kellene megszabni a tarifát.

Tartós felfutás várható az otthoni PC-k világpiacán

Világszerte tartósan ígérkezik a PC-k térhódítása a háztartásokban – véli Bruce Ryon, a Dataquest piackutató cég elemzője. Ryon kimutatása szerint az otthoni célra eladott személyi számítógépek világpiaci forgalma – az 1994-es 18 milliárd dollárral szemben – tavaly meghaladta a 24 milliárd dollárt.

Ebben a növekedésben nagy szerepet játszik a multimédia. Nem annyira az eszközkészletek, mint inkább a komplett rendszerek a kelendőek. A felhasználók mindössze 18 százaléka vásárolt azért, hogy multimédiás lehetőségekkel bővítsék meglévő rendszerét; a többség eleve olyan gépet szerez be, amely hangkártyával van ellátva, és egyéb multimédia szolgáltatások is tartoznak hozzá.

Az Egyesült Államokban páratlan lendületet adtak az otthoni PC-piac fejlődésének a vállalati létszámcsoökkentések. Az elmúlt néhány évben közel 15 millió (!) középszintű vezető vesztette el állását, akik közül sokan otthoni irrodát rendeztek be maguknak. Jóllehet ez utóbbi felhasználók üzleti okokból vágtak bele a PC-vel felszerelt otthoni iroda kialakításába, a multimédia alkalmazások vásárlását a beszerzés természetes velejárójának tekintették. Ryon szerint minden bizonyossággal a multimédia lett a kilencvenes évek autórádiója.

Ami az európai felhasználókat illeti, ők nem elsősorban üzleti megfontolásból vásárolnak otthoni gépet, ami alapvetően az amerikaiaktól eltérő munkastílussal magyarázható. Spanyolországban 1400 óra az évi munkaidő, Franciaországban 1600, ezzel szemben Japánban 2100, az Amerikai Egyesült Államokban pedig 2000 óra.

Mint említettük, az európai felhasználók többsége nem üzleti okokból vásárol otthoni PC-t; sokkal inkább a társadalmi pozíció, illetve az egyéni tanulás le-

hetősége ösztönzi őket. A PC-k otthoni használatának e különböző módjait jól tükrözi az a tény, hogy a multimédia CD-ROM mely típusát mely régiókban „fogyasztják” a leginkább. Az Egyesült Államokban és Japánban a játékok, az oktató- és kézikönyvet pótló anyagok, míg Európában inkább a zenei és művészeti CD-k kelendők.

Tajvan a világ harmadik IT-hardvergyártója

Sorra adtak számot elmúlt évi pénzügyi teljesítményükről Tajvan vezető PC- és félvezetőgyártói. Az IDG News Service helyi tudósítója szerint a tavalyi hatalmas bevételnövekedést elsősorban nagy, az Egyesült Államokban és Japánban működő multinacionális vállalatoktól származó exportmegrendeléseknek köszönhetik a tajvani gyártók.

Az Institute for Information Industry piackutató központjának igazgatója, Hwang Chin-yeong elmondta: a Tajvanon működő vállalatok 1995-ben összesen 19,67 milliárd dollár értékű számítógépes hardvert gyártottak, ami 34,9 százalékos növekedésnek felel meg az előző évi termeléshez képest. Ezzel az eredménnyel Tajvan a világ harmadik legnagyobb információtechnológiai hardvergyártójává küzdött fel magát.

Jó évet zártak a PC-gyártók; sikerüket elsősorban olyan első vonalbeli vállalatok nagy volumenű OEM-megrendeléseinek köszönhetik, mint az Apple Computer, a Compaq, az IBM.

Az éltre az Acer-csoport PC-s üzletágát képviselő tagja, az Acer Inc. került. Bevétele – az előző évihez mérten – csaknem a duplájára, 2,3 milliárd dollárra nőtt. De nem panaszkodhatott az Acer-csoport egésze sem, amely 78 százalékos forgalomnövekedést könyvelhetett el 1994-hez viszonyítva.

Az évtized eddigi legjobb esztendőjének tartják 1995-öt a helyi félvezetőgyártók. Közülük is elsősorban a Taiwan Semiconductor Manufacturingnek kedvezett az üzleti szerencse. Elmúlt évi árbevétele – piaci vetélytársai közül elsőként – meghaladta a bővös egymilliárd dollárt.

Mennyit költ informatikára Európa tíz vezető vállalata?

	Eldő évi forgalom (millió dollár)	Alkalmazottak száma	Vállalati informatikával foglalkozók száma	Informatikai kiadások (millió dollár)	A bevétel hány százalékát fordítja a cég informatikai beruházásra?
1. Siemens AG	53 321	391 000	10 000	2292	4,25
2. Royal Dutch					
Shell Petroleum Co.	99 170	106 000	800	1757	1,77
3. Barclays Plc.	255 188	55 000	80 826	1200	0,49
4. Daimler-Benz AG	74 006	320 551	5 632	1125	1,52
5. ABN AMRO Holdings NV	272 960	60 451	3 000	960	0,35
6. Philips Electronics NV	39 013	253 000	4 745	948	2,42
7. British Telecom Plc.	22 193	165 700	4 639	826	4,17
8. Volkswagen AG	57 336	243 636	4 439	886	1,54
9. Deutsche Bank AG	346 097	84 559	2 299	614	0,24
10. Elf Aquitaine SA	42 241	89 500	2 200	691	1,63

(Forrás: Information Week/Spikes Covell)

